

EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 7.12.2015
COM(2015) 613 final

2015/0277 (COD)

Predlog

UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

o skupnih pravilih na področju civilnega letalstva in ustanovitvi Agencije Evropske unije za varnost v letalstvu ter razveljavitvi Uredbe (ES) št. 216/2008 Evropskega parlamenta in Sveta

(Besedilo velja za EGP)

{SWD(2015) 262 final}

{SWD(2015) 263 final}

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. OZADJE PREDLOGA

• Razlogi za predlog in njegovi cilji

Ta pobuda je del letalske strategije Evropske komisije iz leta 2015 za okrepitev konkurenčnosti letalskega sektorja EU. Njen cilj je pripraviti regulativni okvir za varnost v letalstvu v EU za izzive v naslednjih desetih do petnajstih letih in tako še naprej zagotavljati varen, zanesljiv in okolju prijazen zračni prevoz za potnike in splošno javnost. Ta pobuda temelji na več kot dvanajstih letih izkušenj, pridobljenih pri izvajanju Uredbe (ES) št. 216/2008¹ in njene predhodnice².

Varnost in skrb za varstvo okolja sta osnovna pogoja za konkurenčen letalski sektor. Ob napovedih, da bo letalski promet v Evropi leta 2035 dosegel 14,4 milijona letov (50 % več kot leta 2012), je cilj Komisije zagotoviti, da bo sistem ohranil sedanjo nizko število nesreč, s čimer se omogoči varna rast letalskega sektorja EU tudi v prihodnje, kar prispeva k njegovi konkurenčnosti. Zato ta pobuda predlaga uvedbo pristopa za varnostne predpise, ki temelji na tveganju in uspešnosti, zapolnitev obstoječih vrzeli glede varnosti in boljše upoštevanje soodvisnosti med varnostjo letalstva in drugimi tehničnimi področji ureditve, kot sta varovanje v letalstvu ali varstvo okolja.

Letalska varnost je sicer glavni cilj tega predloga, ni pa edini. Predlog je treba obravnavati tudi v okviru prednostnih nalog Komisije glede spodbujanja rasti in ustvarjanja delovnih mest, razvoja notranjega trga in krepitve vloge Evrope kot globalnega akterja. Cilj te pobude je prispevati h konkurenčni evropski letalski industriji in aeronavtični proizvodnji, ki ustvarja visokokakovostna delovna mesta in spodbuja tehnološke inovacije. Vzpostavila bo učinkovit regulativni okvir za vključevanje novih poslovnih modelov in novih tehnologij. Ta pobuda zlasti predlaga, naj se vzpostavi okvir Unije za varno vključitev brezpilotnih zrakoplovov v evropski zračni prostor.

Ta predlog odgovarja tudi na pozive držav članic, industrije in uporabnikov zračnega prostora k bolj sorazmernemu in prožnejšemu pristopu do varnostnih predpisov in odpravi pravil, ki lahko s preveč predpisujočimi zahtevami zavirajo podjetništvo. Zlasti predlaga uvedbo prilagodljivega okvira, ki upošteva razlike med različnimi sektorji civilnega letalstva in z njimi povezana tveganja. Ta pristop naj bi prinesel koristi celotnemu letalskemu sektorju v Uniji in bo posebej prilagojen potrebam malih in srednjih podjetij (MSP).

S prehodom na pristop do ureditve in nadzora, ki temelji na tveganju in uspešnosti, bodo morale države članice in Agencija Evropske unije za varnost v letalstvu (EASA) razviti nove spretnosti in kompetence ter biti nenehno v koraku z najnovejšimi tehnologijami, ki jih razvija industrija. Pobuda podpira uresničevanje teh ciljev in predlaga boljše ureditve za usklajevanje in razvoj raziskav in usposabljanja v letalstvu.

¹ Uredba (ES) št. 216/2008 z dne 20. februarja 2008 o skupnih predpisih na področju civilnega letalstva in ustanovitvi Evropske agencije za varnost v letalstvu in razveljavitvi Direktive Sveta 91/670/EGS, Uredbe (ES) št. 1592/2002 in Direktive 2004/36/ES (UL L 79, 19.3.2008). Ta uredba je bila nato spremenjena z Uredbo (ES) št. 1108/2009, ki je razširila področje uporabe na varnost aerodromov ter varnostne vidike upravljanja zračnega prometa in navigacijskih služb zračnega prometa.

² Uredba (ES) št. 1592/2002 z dne 15. julija 2002 o skupnih predpisih na področju civilnega letalstva in ustanovitvi Evropske agencije za varnost v letalstvu (UL L 240, 7.9.2002).

Predlog obravnava tudi izzive, s katerimi se soočajo nekateri nacionalni organi pri ohranjanju in financiranju sredstev, ki so potrebna za opravljanje zahtevanih dejavnosti certificiranja in nadzora. Zato ta pobuda predlaga okvir za združevanje in izmenjavo tehničnih sredstev med nacionalnimi organi in Agencijo Evropske unije za varnost v letalstvu, kar vključuje možnost prenosa odgovornosti za izvajanje zakonodaje Unije na prostovoljni osnovi.

- **Usklajenost z obstoječimi določbami na področju politike**

Ta pobuda nadgrajuje obstoječe določbe Unije, ki obravnavajo varnost v civilnem letalstvu in so zdaj zajete v Uredbi (ES) št. 216/2008.

Predlog je skladen s pobudo Komisije iz leta 2013 o pospešenem izvajanju projekta enotnega evropskega neba (pobuda SES II +)³. Pri pripravi tega predloga je Komisija upoštevala predlog Komisije COM(2013) 0409 z dne 11. 6. 2013 in rezultate dosedanjih razprav v Evropskem parlamentu in Svetu o predlaganih spremembah pobude SES II + k Uredbi (ES) št. 216/2008. Da bi preprečili sočasno razpravo o dveh zakonodajnih predlogih v zvezi z Uredbo (ES) št. 216/2008 in ker je ta predlog celovitejši, so predlogi sprememb pobude SES II + k Uredbi (ES) št. 216/2008 vključeni v ta novi predlog ter prilagojeni novi strukturi in slogu tega predloga. Zato Komisija ne bo nadaljevala razprav o predlogu COM(2013) 0409 z dne 11. 6. 2013, ki je bil predstavljen kot del pobude SES II +.

Pri spremembah, ki jih predlaga ta pobuda in vplivajo na drugo zakonodajo Unije, ki sta jo sprejela Evropski parlament in Svet v zvezi z zračnim prevozom (kar velja za preiskovanje nesreč, poročanje o dogodkih in licenciranje letalskih prevoznikov), so predlagane ustrezne spremembe drugih aktov Unije, da se zagotovi usklajen pristop.

- **Usklajenost z drugimi politikami Unije**

Ta pobuda je povezana in popolnoma v skladu s strateškimi cilji Komisije za obdobje 2014–2019 v zvezi s spodbujanjem rasti in ustvarjanjem delovnih mest ter bolj povezanega in pravičnejšega notranjega trga z okrepljeno industrijsko bazo.

Predlog je prav tako v skladu s skupnim pristopom o decentraliziranih agencijah, ki so ga leta 2012 sprejeli Komisija, Evropski parlament in Svet, ter, kadar je to primerno, usklajuje določbe v zvezi z Agencijo Evropske unije za varnost v letalstvu s standardnimi določbami, ki jih priporoča ta skupni pristop.

Pobuda prav tako namerava projektiranje in obratovanje brezpilotnih zrakoplovov boljje uskladiti s širšim okvirom letalske politike. Brezpilotni zrakoplovi bodo postali tip zrakoplova, s katerim se bo na evropskem letalskem trgu zagotavljalo veliko novih storitev v okviru Uredbe (ES) št. 1008/2008 o skupnih pravilih za opravljanje zračnih prevozov v Skupnosti. Brezpilotni zrakoplovi si delijo isti zračni prostor z drugimi zrakoplovi, zato mora varnost njihovega obratovanja ostati skladna s splošno letalsko varnostno politiko.

³ Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij o pospešitvi izvajanja enotnega evropskega neba z dne 11. 6. 2013, COM(2013) 408 final, ki ga spremljata predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Uredbe (ES) št. 216/2008 v zvezi z aerodromi, upravljanjem zračnega prometa in navigacijskimi službami zračnega prometa, COM(2013) 409 final, in predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o izvajanju enotnega evropskega neba, COM(2013) 410 final.

Obratovanje brezpilotnih zrakoplovov mora biti skladno tudi s pravili zračnega prometa, kot so določena v skupnih pravilih zračnega prometa⁴.

2. PRAVNA PODLAGA, SUBSIDIARNOST IN SORAZMERNOST

• Pravna podlaga

Predlog temelji na členu 100(2) Pogodbe o delovanju Evropske unije, ki je pravna podlaga za sprejetje ukrepov Unije v zvezi z zračnim prometom.

• Subsidiarnost (za neizključno pristojnost)

V skladu z uredbama (ES) št. 1592/2002 in (ES) št. 216/2008 je Unija postala odgovorna za naloge na področju plovnosti in okoljske združljivosti aeronavtičnih izdelkov, letalskih operacij, licenciranja letalskih posadk, aerodromov, upravljanja zračnega prometa in navigacijskih služb zračnega prometa (ATM/ANS), pa tudi varnosti operaterjev iz tretjih držav. Varnost civilnega letalstva se zato že več kot desetletje ureja na ravni Unije. To izhaja iz dejstva, da sta zračni prevoz in aeronavtična proizvodnja v veliki meri dejavnosti z nadnacionalnim značajem, ki ju je mogoče bolje obravnavati na ravni Unije.

V tej pobudi se predlaga, naj se temu splošnemu okviru Unije o letalski varnosti doda omejeno število posebnih območij, in sicer brezpilotni zrakoplovi, varnost storitev zemeljske oskrbe in varnostni vidiki projektiranja zrakoplovov in letalskih sistemov, vključno s kibernetiko varnostjo.

Proizvodnja brezpilotnih zrakoplovov ima čezmejno razsežnost, saj so številni brezpilotni zrakoplovi kupljeni prek spleta, uvoženi ali so vsaj sestavljeni iz uvoženih delov. Težko je doseči vzajemno priznavanje na notranjem trgu, saj obstajajo podrobni in različni nacionalni standardi in pravila. Tudi v zvezi s storitvami brezpilotnih zrakoplovov mnogi operaterji razvijajo čezmejne dejavnosti. Na primer, inšpekcijski pregledi infrastrukture, od naftnih ploščadi do železniških tirov, so organizirani na mednarodni ravni. Čeprav imajo operacije omejen obseg, morajo imeti operaterji možnost, da uporabijo isti brezpilotni zrakoplov z istim upravljavcem na podlagi istih operativnih zahtev na različnih mestih v Uniji, da razvijejo svoje poslovanje, zlasti če delujejo na nižnjih trgih. Velika podjetja za dostavo so izrazila namero, da bi organizirala svoje storitve na evropski ravni, za kar so potrebna skupna pravila. Načelo subsidiarnosti se uporablja na ravni izvajanja skupnih operativnih pravil, npr. organi držav članic bodo izvedli lokalne ocene tveganja in odločili, kateri zračni prostor naj se odpre ali zapre za operacije brezpilotnih zrakoplovov in pod katerimi pogoji. Večina operacij lahkih brezpilotnih zrakoplovov ima lokalno razsežnost, zato bi morali lokalni organi oceniti raven tveganja in odobriti posebno vrsto operacije.

Glede storitev zemeljske oskrbe je potrebno ukrepanje na ravni Unije, saj so nesreče v zvezi z zemeljsko oskrbo četrta največja kategorija nesreč v obdobju zadnjih desetih let, medtem ko prostovoljne pobude na ravni držav članic doslej še niso privedle do zadovoljivih rezultatov za odpravo tega tveganja. Trenutno na ravni Unije ni nobenih varnostnih zahtev, ki bi se neposredno nanašale na ponudnike storitev zemeljske oskrbe. Ker je zemeljska oskrba del celotnega letalskega sistema in se povezuje z drugimi področji, ki jih zajemajo pristojnosti Unije (na primer aerodromi in letalske operacije), bo regulacija na ravni Unije zagotovila

⁴ Izvedbena uredba Komisije št. 923/2012 z dne 26. septembra 2012 o določitvi skupnih pravil zračnega prometa in operativnih določb v zvezi z navigacijskimi službami in postopki zračnega prometa

dosleden pristop v vseh državah članicah. Za zagotovitev sorazmernega pristopa se predlaga, da ni potrebe po certificiranju ponudnikov storitev kot pogoju za začetek dejavnosti. Komisija tudi meni, da bi morale skupne zahteve za zemeljsko oskrbo temeljiti na priznanih standardih industrije in dobrih praksah. Istočasno bi morale imeti države članice na voljo potrebna regulativna orodja za zagotavljanje učinkovitega nadzora v zvezi s ponudniki tovrstnih storitev.

V zvezi z varnostnimi vidiki projektiranja zrakoplovov in sistemov je treba poudariti, da Unija že sodeluje pri nekaterih od teh vprašanj. Vendar medsebojno delovanje Uredbe (ES) št. 300/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. marca 2008 o skupnih pravilih na področju varovanja civilnega letalstva in o razveljavitvi Uredbe (ES) št. 2320/2002⁵ ter Uredbe (ES) št. 216/2008 ni vedno jasno, tudi glede vloge Agencije Evropske unije za varnost v letalstvu. Ta pobuda predlaga, naj se pojasni vloga Unije v zvezi s tem, ob upoštevanju dejstva, da so ti varnostni vidiki tesno povezani z varnostjo projektiranja zrakoplovov in letalskih operacij, za kar je Unija že pristojna v skladu z Uredbo (ES) št. 216/2008.

- **Sorazmernost**

Sorazmernost je eden od glavnih ciljev te pobude in ukrepi, katerih namen je bolj sorazmeren regulativni okvir za varnost v letalstvu, so sestavni element končnega paketa predlaganih ukrepov politike, kot je pojasnjeno v priloženem poročilu o oceni učinka (poglavje 6.6). Ta pobuda za ureditev varnosti v letalstvu predlaga uvedbo pristopa, ki temelji na tveganju, ki naj bi koristil celotnemu letalskemu sektorju ter je še posebej primeren za mala in srednja podjetja.

- **Izbira instrumenta**

Ta predlog ne spreminja vrste uporabljenega instrumenta. Od leta 2002, ko je bila sprejeta Uredba (ES) št. 1592/2002, se varnost civilnega letalstva v Uniji ureja z uredbami. Komisija meni, da ni razloga za spremembo.

3. REZULTATI NAKNADNIH OCEN, POSVETOVANJ Z DELEŽNIKI IN OCEN UČINKA

- **Naknadne ocene in preverjanja ustreznosti obstoječe zakonodaje**

Ni relevantno.

- **Posvetovanja z deležniki**

Posvetovanja z deležniki sta potekali vzporedno s Komisijo in z Evropsko agencijo za varnost v letalstvu. Ti posvetovanja sta se dopolnjevali. Poleg tega so službe Komisije pripravile številna srečanja z državami članicami in deležniki v letalstvu, da so se javna posvetovanja dopolnila z dodatnimi informacijami. [Povzetek rezultatov javnega posvetovanja s Komisijo je objavljen na spletišču Europa](#). Glavne ugotovitve javnega posvetovanja so:

- obstaja močno soglasje, da je EU dosegla zelo visoko raven varnosti. Več kot 90 % sodelujočih se je strinjalo ali močno strinjalo z izjavo, da je trenutno v EU varno potovati z letalom;

⁵ UL L 97, 9.4.2008, str. 72.

- sodelujoči so hkrati poudarili, da pri vprašanjih glede varnosti ne smemo biti samovšečni. Več kot 70 % držav članic in industrijskih organizacij, ki so sodelovale v spletni anketi Komisije, meni, da je treba izboljšati sposobnost odkrivanja in zmanjševanja varnostnih tveganj;
- poleg ohranjanja sedanje ravni varnostne uspešnosti je glavna skrb držav članic in deležnikov učinkovitost in sorazmernost sedanjega sistema. Velika večina organizacij, ki so sodelovale v spletni anketi Komisije (82 %), zlasti MSP, meni, da so obstoječa pravila preveč podrobna in predpisujoča ter da je sedanje ravni varnosti mogoče ohranjati z nižjimi stroški zagotavljanja skladnosti (83 %). Države članice se večinoma strinjajo s tem stališčem;
- države članice in industrija so zaskrbljene, da je sedanji način, kako organi letalstva uporabljajo tehnična sredstva, neučinkovit in da se nekateri nacionalni letalski organi soočajo s pomanjkanjem sredstev. Večina (63 %) držav članic in organizacij, ki so odgovarjale na spletno anketo Komisije, meni, da nekateri nacionalni letalski organi nimajo dovolj finančnih sredstev ali človeških virov za izvajanje nadzornih nalog;
- industrija proizvodnje zrakoplovov zagovarja veliko bolj dejavno vlogo Unije pri spodbujanju evropskih standardov varnosti v civilnem letalstvu na mednarodni ravni, tudi v okviru Mednarodne organizacije za civilno letalstvo (ICAO), in izraža zaskrbljenost glede dolgoročne razpoložljivosti sredstev za certificiranje izdelkov v Evropski agenciji za varnost v letalstvu;
- 73 % organizacij, ki so sodelovale v spletni anketi Komisije, je opozorilo na morebitna neskladja, vrzeli in prekrivanja pri izvajanju zakonodaje, zlasti zaradi različnih razlag zakonodaje v državah članicah.

Socialni partnerji Unije (ki zastopajo delodajalce in delojemalce) so prispevali pri posvetovanjih, ki sta jih opravili Komisija in Evropska agencija za varnost v letalstvu. Organizacije, ki zastopajo osebje v letalstvu, so zlasti opozorile na dejstvo, da bi moral pristop do varnosti v letalstvu, ki temelji na uspešnosti, dopolnjevati sedanji sistem predpisujočih ureditev, ne pa ga nadomestiti. Organizacije, ki zastopajo zaposlene, so izrazile zaskrbljenost tudi nad razpoložljivostjo sredstev, ki jih bodo države članice v prihodnosti namenile nadzoru varnosti, in poudarile, da je treba posebno pozornost nameniti zagotavljanju visoke ravni usposabljanja in usposobljenosti za osebje v organih in letalskem sektorju na splošno. Organizacije, ki zastopajo pilote, so zlasti izrazile zaskrbljenost, da bi imeli nekatere prakse letalskih prevoznikov v zvezi z zaposlovanjem in drugi inovativni poslovni modeli negativen učinek na varnost.

Po drugi strani pa so organizacije, ki zastopajo delodajalce, Komisijo opozorile na razlike pri izvajanju zakonodaje v državah članicah, pretirano urejanje s predpisi in neučinkovito rabo sredstev, namenjenih za certificiranje in nadzor. Delodajalci so zlasti opozorili na dejstvo, da letalska industrija sicer prosto deluje znotraj notranjega trga, vendar je nadzor še vedno organiziran na podlagi načela odgovornosti posamezne države članice. Delodajalcem se zdijo posebno pomembni enaki konkurenčni pogoji, standardizacija in stabilnost pri izvajanju pravil. Nekatere organizacije, ki zastopajo delodajalce, so se zavzele za ustanovitev enotnega organa za civilno letalstvo za Unijo.

Komisija se v glavnem strinja z rezultati javnih posvetovanj in jih je upoštevala pri pripravi tega predloga. Sposobnost Unije za odkrivanje in zmanjševanje varnostnih tveganj bi morale okrepiti določbe predloga, ki obravnavajo upravljanje varnosti, evropski načrt za varnost v letalstvu in nacionalne varnostne programe. Uvedba pristopa do ureditve, ki temelji na tveganju in uspešnosti, naj bi omogočila, da se oblikuje bolj sorazmeren regulativni okvir, ki

bo bolje upošteval razlike med različnimi vrstami letalskih dejavnosti in z njimi povezana tveganja. Predlagani okvir za združevanje in izmenjavo sredstev med nacionalnimi letalskimi organi in Agencijo Evropske unije za varnost v letalstvu naj bi povečal učinkovitost pri uporabi virov.

V zvezi z brezpilotnimi zrakoplovi je bilo organizirano posebno javno posvetovanje, ki je potrdilo potrebo po nujnem ukrepanju na ravni Unije, da bi izkoristili potencial brezpilotnih zrakoplovov. Potrjen je bil prispevek teh tehnologij k rasti in ustvarjanju delovnih mest. Posvetovanje je potrdilo, da je širok nabor brezpilotnih zrakoplovov pripravljen za uporabo ter da pravna in tehnološka negotovost ovira hitro širjenje. Posebna dovoljenja in razdrobljenost predstavljajo resno breme. Sodelujoči so varnost in zasebnost opredelili kot najpomembnejši vprašanji, ki bi se ju lahko upravljalo z ustreznim regulativnim okvirom, ki pravila ohranja sorazmerna s tveganjem in v katerem imajo močno vlogo nacionalni organi.

Sedanja delitev pristojnosti med Unijo in državami članicami v zvezi z urejanjem brezpilotnih zrakoplovov, ki temelji na pragu 150 kg, se na splošno šteje za zastarelo. Pravila za brezpilotne zrakoplove bi se morala razvijati v smeri pristopa, ki je osredotočen na operacije, pri čemer je tveganje posamezne operacije odvisno od številnih dejavnikov. V zvezi z vidiki varnosti in zasebnosti obratovanja brezpilotnih zrakoplovov posvetovanje ne kaže na potrebo po novih predpisih, temveč po boljši uporabi obstoječih pravil, ob tesnejšem sodelovanju med nacionalnimi letalskimi organi in nacionalnimi organi za varstvo podatkov.

- **Zbiranje in uporaba strokovnih mnenj**

Komisija je [Evropsko agencijo za varnost v letalstvu zaprosila za mnenje, ki je bilo podano 16. marca 2015](#). Mnenje se opira na več kot 6 000 pripomb, ki so jih predložile države članice in deležniki, ter predlaga številne spremembe na različnih področjih tehničnih predpisov v letalstvu, vključno z varnostjo, varovanjem, raziskavami, varstvom okolja in učinkovito rabo sredstev v evropskem sistemu za varnost v letalstvu.

Komisija se je prav tako oprla na strokovno znanje in nasvete:

1. za podporo postopku ocene učinka sta bili naročeni dve študiji:
 - prva študija je analizirala razpoložljivost, učinkovitost porabe in razvoj človeških virov letalskih organov ter financiranje evropskega sistema za varnost v letalstvu (podporna študija o sredstvih). Ta študija je pokazala, da se je razmerje med sredstvi in delovno obremenjenostjo v zadnjih desetih letih poslabšalo. Poleg tega študija ugotavlja, da bi bilo mogoče obstoječa sredstva bolje razporediti po celotnem sistemu. Ugotovljene so bile tudi pomanjkljivosti glede kvalifikacij osebja. Študija trdi, da skupaj ti vidiki letalskim organom preprečujejo, da bi pri delovanju izkoristili svoj potencial. Študija je tudi pokazala, da razlike pri načinu dela med nacionalnimi letalskimi organi in razlike pri načinu financiranja teh organov vplivajo na enake konkurenčne pogoje na skupnem letalskem trgu;
 - druga študija o shemah uspešnosti in pristopu, ki temelji na uspešnosti, je preučila možnosti za uvedbo elementov uspešnosti v upravljanje varnosti v letalstvu (podporna študija o uspešnosti). Ta študija je pokazala, da je shema uspešnosti za varnost v civilnem letalstvu mogoče uvesti, vendar je posvarila pred prehitro uvedbo zaradi več tehničnih razlogov. V zvezi s pristopom k ureditvi varnosti v letalstvu, ki temelji na uspešnosti, je študija ugotovila, da bi moral ta pristop pozitivno vplivati na varnost v letalstvu in inovacije, vendar je vpliv tega pristopa mogoče opisati le kakovostno in je v veliki meri odvisen od posameznih pravil, ki bodo preoblikovana

iz predpisujočih v pravila, ki temeljijo na uspešnosti. Zato je nemogoče vnaprej količinsko opredeliti prednosti pristopa k ureditvi varnosti v letalstvu, ki temelji na uspešnosti. To študijo so strokovno pregledali tudi predstavniki industrije in strokovnjaki iz držav članic;

2. Komisija je upoštevala priporočila [podskupine za prihodnji evropski letalski regulativni sistem](#), ki jo je vzpostavil upravni odbor Evropske agencije za varnost v letalstvu in so jo sestavljali generalni direktorji za civilno letalstvo iz 14 držav EU/Evropskega združenja za prosto trgovino ter predstavniki Evropske agencije za varnost v letalstvu in Komisije⁶. Upoštevali so se tudi rezultati neodvisne zunanje [ocene, izvedene v skladu s členom 62](#) Uredbe (ES) št. 216/2008 o izvajanju te uredbe (člen 62 o ocenjevanju)⁷. V obeh ocenah je bilo med drugim priporočeno, da se Uredba (ES) št. 216/2008 spremeni v številnih pogledih. Povzetek priporočil iz teh ocen je v poročilu o oceni učinka, ki je priložen temu predlogu.

- **Ocena učinka**

Ta predlog spremljata dve poročili o oceni učinka, ki sta na voljo na spletni strani [povezava]. Poročilo o oceni učinka o pregledu Uredbe (ES) št. 216/2008 je pregledal odbor za oceno učinka, ki je 19. junija 2015 izdal pozitivno mnenje [povezava]. Odbor za regulativni nadzor je pregledal poročilo o oceni učinka o varnem razvoju obratovanja brezpilotnih zrakoplovov v EU in 5. novembra 2015 podal pozitivno mnenje [povezava].

- **Ustreznost in poenostavitev predpisov**

Iz predloga so izvzeti zrakoplovi s posadko, katerih zasnova je zelo preprosta, in tisti, ki opravljajo predvsem lokalne lete, ter doma narejeni in izredno redki oziroma maloštevilni zrakoplovi. Pobuda izvzema tudi aerodrome, ki niso namenjeni javni rabi, niso namenjeni komercialnemu zračnemu prevozu ali ne izpolnjujejo nekaterih minimalnih tehničnih značilnosti v zvezi z velikostjo ali področjem obratovanja.

Mikropodjetja ter mala in srednja podjetja niso izključena iz področja uporabe predloga, kar je tudi v skladu s sedanjo Uredbo (ES) št. 216/2008. Vendar predlog uvaja bolj sorazmeren in stopnjevalen režim, ki bo omogočil boljše upoštevanje razlik med podjetji različnih velikosti. Uvedba takega stopnjevalnega režima je eden glavnih ciljev tega predloga. Natančneje, kar zadeva mala in srednja podjetja ter lahko letalstvo, bi vrsta ukrepov zmanjšala upravno breme za te sektorje in ureditev bi postala ugodnejša za male podjetnike. Na področju odobritve projekta zrakoplova se za lahki zrakoplov, ki se uporablja v operacijah z nizko stopnjo tveganja, predlaga alternativni postopek za tipski certifikat. Za proizvajalce ultralahkih zrakoplovov, ki so ponavadi izključeni iz pravil EU, bi lahko – če to želijo – njihove izdelke urejala zakonodaja EU in bi tako imeli koristi od prostega kroženja na notranjem trgu. Letalski klubi in specializirana združenja lahkega letalstva bi lahko pod določenimi pogoji delovali kot usposobljeni subjekti v imenu nacionalnih letalskih organov.

Predlog bo tudi olajšal elektronsko izmenjavo informacij in nadaljnje uvajanje digitalnih tehnologij. Komisija zlasti predlaga vzpostavitev elektronskega odložišča informacij v zvezi z dejavnostmi certificiranja, nadzora in izvrševanja, do katerega bi imeli dostop vsi letalski organi držav članic in EASA. Nekatere informacije, zbrane v odložišču, bodo na voljo tudi

⁶ Končno poročilo podskupine upravnega odbora EASA (2015), <http://easa.europa.eu/the-agency/governance/management-board/meetings/mb-032014>.

⁷ Ocena v skladu s členom 62, končno poročilo (2013), <http://easa.europa.eu/system/files/dfu/Article%2062%20Report.pdf>.

najširši javnosti. Predlaga se, da se Agencija pooblasti za sklepanje dogovorov s podjetji ali združenji podjetij za zbiranje, izmenjavo in analizo podatkov, kar bo omogočilo uvedbo tehnologij masovnih podatkov na področju analize varnosti v letalstvu.

- **Temeljne pravice**

Ta predlog nima neposrednih posledic za varstvo temeljnih pravic, razen posameznih členov o obratovanju brezпилotnih zrakoplovov. Pravila, oblikovana za varno upravljanje brezпилotnih letal, bodo prispevala k učinkovitejši uporabi obstoječih pravil o zasebnosti in varstvu podatkov. Tako bo tudi varnostna zahteva po opremljanju brezпилotnih zrakoplovov z identifikacijsko napravo, kot je elektronski čip za identifikacijo, pomagala odkriti osebe, ki niso spoštovale pravil o zasebnosti ali varstvu podatkov.

4. PRORAČUNSKÉ POSLEDICE

Predlog ima proračunske posledice za proračun Agencije Evropske unije za varnost v letalstvu iz člena 06 02 02 proračuna Unije, kot je podrobneje pojasnjeno v oceni finančnih posledic zakonodajnega predloga.

Predlog za Agencijo uvaja številne nove naloge, kar ima posledice za njeno potrebo po delovnih mestih, ki se financirajo iz prispevka EU. Zahteve po dodatnem osebju se večinoma nanašajo na (1) usklajevanje zbiranja, izmenjave in analize podatkov in informacij (znanih kot „masovni podatki“) na ravni Unije, (2) vzpostavitev in upravljanje odložišča Unije za informacije v zvezi s certificiranjem, nadzorom in izvrševanjem, (3) nove naloge v zvezi z oblikovanjem in izvajanjem pravil na področju zemeljske oskrbe, okolja in varovanja ter (4) vzpostavitev okvira za prenos odgovornosti znotraj evropskega sistema za varnost v letalstvu s ciljem boljše uporabe razpoložljivih sredstev po vsej Uniji.

Opredeljeni potrebni človeški viri bodo delno zapolnjeni s prerazporeditvijo sedanjega osebja, s čimer se bo potreba Agencije po dodatnem osebju, financiranem iz proračuna, povezanega s prispevkom Unije, zmanjšala na 5 delovnih mest in 4 mesta za pogodbene uslužbence.

V Prilogi X k poročilu o oceni učinka je bil predložen predlog na podlagi prerazporeditve dajatev, ki jih Eurocontrol plača Agenciji za naloge, povezane z ATM/ANS, ne da bi se povečali stroški za operaterje. Če bi Agencija lahko svoje dejavnosti, povezane z nalogami ATM/ANS, financirala s temi dajatvami, bi bila proračunska sredstva iz prispevkov Unije na voljo za financiranje dodatnih delovnih mest. Predlagana uredba zato v členu 109(1)(f) vzpostavlja pristojbine na zračnih poteh kot prihodke Agencije. Za dodelitev pristojbin na zračnih poteh EASA bi bila poleg tega potrebna sprememba Izvedbene uredbe Komisije (EU) št. 391/2013 z dne 3. maja 2013 o določitvi skupne ureditve pristojbin za navigacijske službe zračnega prometa.

Namen predloga je tudi uvesti mehanizem, ki bi omogočal boljše prilagajanje števila zaposlenih Agencije, ki se financira s proračunom, povezanim s pristojbinami in dajatvami, glede na ugotovljene potrebe.

V zvezi s tem je treba opozoriti, da je Agencija Evropske unije za varnost v letalstvu agencija Unije, ki se delno financira sama iz pristojbin in dajatev. Prispevek Unije skupaj s prispevki iz tretjih držav predstavlja približno tretjino njenega proračuna, približno dve tretjini pa se ustvarita z zbiranjem pristojbin in dajatev od industrije za certificiranje in druge storitve. Proračun iz prispevkov Unije je ločen od proračuna iz pristojbin in dajatev, računovodski sistem Agencije pa strogo razlikuje med dejavnostmi, povezanimi s prispevki Unije, in dejavnostmi, povezanimi z dajatvami in pristojbinami, da se prepreči navzkrižno financiranje. V primeru te Agencije prispevek Unije torej na podlagi odločitve zakonodajalca, da morajo

pristojbine in dajatve odražati dejanske stroške, ne pomeni „izravnalnega“ prispevka, kot velja za druge agencije, ki se delno financirajo same.

Komisija predlaga, da se preuči možnost uvedbe več prožnosti pri prilagajanju kadrovskega načrta Agencije glede na pristojbine in dajatve industrije za certificiranje in druge storitve na podlagi nihanj v povpraševanju industrije po storitvah. Ta prožnost pa bi morala biti pogojena z razvojem zanesljivih kazalnikov za merjenje delovne obremenjenosti in učinkovitosti Agencije. S tem se zagotovi, da večja prožnost ne bo povzročila dodatnega bremena za industrijo. Navedeni kazalniki bi lahko upoštevali elemente, kot so povprečna pravočasnost dejavnosti certificiranja, odzivni čas na vloge industrije, povprečni vloženi trud za certifikat in razmerje med režijskimi stroški in celotnimi stroški dejavnosti. Če povpraševanje upade, mora Agencija prilagoditi in znižati število zaposlenih, ki se financirajo s pristojbinami. Število osebja bi se znižalo z uporabo pogodb za določen čas in z naravno fluktuacijo delovnih mest v povezavi z dobrim načrtovanjem prihodnjih nalog.

Obstaja vrsta dejavnikov, ki lahko vplivajo na potrebe po osebju, ki se financira s pristojbinami. Dejavniki, ki lahko vplivajo na tržno povpraševanje v naslednjih petih letih, vključujejo:

- povpraševanje po novih zrakoplovih s poudarkom na azijsko-pacifiški regiji, kjer se pričakuje trikratno povečanje flote. To povpraševanje bodo delno zadovoljili proizvajalci iz teh regij z novimi tipi, za katere se bo prav tako uporabljal postopek certificiranja EASA;
- svetovni promet, ki se bo po pričakovanjih povečeval z letno stopnjo 3 % in bo neposredno vplival na dejavnosti Agencije v zvezi s stalno plovnostjo (ključni varnostni nadzor), saj je delo za tipski certifikat neposredno sorazmerno z uporabo tipa s strani letalskih prevoznikov;
- nove tehnologije, kot so razvoj brezpilotnih zrakoplovov, električnih zrakoplovov ali nove tehnologije zračnih ladij.

Dejavniki, ki lahko vplivajo na razvoj novih nalog Agencije, vključujejo:

- projekt masovnih podatkov;
- prenos odgovornosti z držav članic na Agencijo v skladu s predlaganimi členi 53, 54 in 55 na podlagi sistema, financiranega s pristojbinami;
- varnostne grožnje, vključno s kibernetko varnostjo, so vse pogostejše in zaradi njih bodo morda potrebni novi pristopi k certificiranju.

Komisija namerava o prednostih uvajanja novega modela prožnosti za odzivanje na nihanja v delovni obremenjenosti, ki izvira iz industrije, ob zagotavljanju učinkovitosti z uporabo kazalnikov razpravljati z Evropskim parlamentom in Svetom v okviru medinstitucionalne delovne skupine o virih za decentralizirane agencije, ki se bo naslednjič predvidoma sestala marca 2016.

Hkrati bo Komisija skupaj z Agencijo še naprej razvijala sklop kazalnikov za merjenje delovne obremenjenosti in učinkovitosti Agencije v zvezi s pristojbinami in dajatvami, da bi podrobno opredelili, kako bi sistem prožnosti za delovna mesta, povezana z dajatvami in pristojbinami, deloval v praksi in kakšen bi bil vpliv na kadrovskega načrt Agencije.

Zahteva po večji prožnosti pri prilagajanju števila zaposlenih za delovna mesta, povezana s pristojbinami in dajatvami, je tesno povezana s prednostno nalogo Komisije glede spodbujanja novih delovnih mest, rasti in naložb. V zvezi z dejavnostmi, ki se financirajo iz pristojbin in dajatev, industrija pričakuje pravočasen in tržno usmerjen odziv na potrebe, kar je bistveno za konkurenčnost evropske letalske industrije.

5. DRUGI ELEMENTI

- **Izvedbeni načrti ter ureditve spremljanja, ocenjevanja in poročanja**

Okvir za spremljanje, ocenjevanje in poročanje za to pobudo je opisan v poglavju 7 priloženega poročila o oceni učinka. Za spremljanje in ocenjevanje že obstajajo številni mehanizmi in se lahko uporabijo, saj je na področju varnosti v letalstvu spremljanje uspešnosti sestavni del regulativnega okvira Unije. Učinkovitost predlaganega ukrepa, ko bo sprejet, se bo obvezno ocenjevala vsakih pet let, kot je urejeno v skladu s sedanjo Uredbo (ES) št. 216/2008.

- **Obrazložitevni dokumenti (za direktive)**

Ni relevantno.

- **Podrobna obrazložitev specifičnih določb predloga**

Celotno besedilo predlagane uredbe je bilo temeljito pregledano glede kakovosti zakonodaje, zaradi česar Komisija za uredbo predlaga novo, jasnejšo strukturo in standardiziran jezik, zlasti v poglavju III, ki se nanaša na različna področja varnosti v letalstvu.

Vse določbe, ki obravnavajo dejavnosti nacionalnih pristojnih organov in Agencije v zvezi izvajanjem njihovih nalog certificiranja, nadzora in izvrševanja, so zdaj združene v poglavju IV. Poglavje III predlagane uredbe vsebuje samo določbe, ki veljajo za pravne in fizične osebe, za katere veljajo določbe Uredbe (tj. pilote, organizacije, ki so odgovorne za proizvodnjo zrakoplovov, upravljavce aerodromov itd.).

Poglavje I „Načela“

Člen 1: V primerjavi s sedanjo Uredbo (ES) št. 216/2008 predlagana uredba vsebuje dodatne cilje in sredstva za doseganje teh ciljev.

Člen 2: V tem členu sta združena člena 1 in 4 Uredbe (ES) št. 216/2008. Besedilo je poenostavljeno. Glavna sprememba je uvedba možnosti za države članice, da uporabljajo nekatere določbe nove uredbe za dejavnosti in storitve, ki jih opravljajo državni zrakoplovi, na primer carinske, policijske, iskalne in reševalne ter gasilske dejavnosti ali službe, dejavnosti ali službe obalne straže ali podobne dejavnosti ali službe, tudi ATM/ANS, ki jih zagotavlja vojska. Možnost sodelovanja je modularna, kar pomeni, da jih lahko na primer država članica uporabi za eno ali več dejavnosti ali storitev. Prav tako je državi članici prepuščena odločitev, na katerih področjih ureditev v letalstvu (plovnost, letalska posadka, operacije itd.) želi uporabiti možnost sodelovanja. Kadar država članica uporabi možnost sodelovanja za dejavnost, bo morala spoštovati ustrezne določbe nove uredbe in akte, sprejete na podlagi nove uredbe. Države članice se bodo prav tako lahko kadar koli odločile za prenehanje uporabe določb uredbe za državne zrakoplove ali ATM/ANS, ki jih opravlja vojska, pod pogojem, da zagotovijo ustrezno prehodno obdobje.

Poleg tega je bil pregledan seznam zrakoplovov, izključenih iz področja uporabe Uredbe (Priloga I), dodani so bili na primer manjši zrakoplovi z električnimi motorji. Prav tako se predlaga, naj se Komisija pooblasti, da z delegiranim aktom prilagodi omejitve teže zrakoplova in druga tehnična merila, naštetá v Prilogi I. Nazadnje se predlaga tudi, da lahko proizvajalci zrakoplovov iz Priloge I zaprosijo, da se posamezni tipi takega zrakoplova urejajo z določbami Uredbe. Ta možnost sodelovanja je bila posebej zasnovana za zrakoplove, ki so izdelani s serijsko proizvodnjo in bi lahko imeli koristi zaradi prostega kroženja na notranjem trgu in v skladu s skupnimi zahtevami.

V vseh primerih za možnosti sodelovanja in nesodelovanja veljajo nekateri pogoji, vključno s predhodnim sklepom Komisije, katerih namen je zlasti zagotoviti pravilno izvajanje nove uredbe, spoštovanje ciljev, določenih v členu 1 Uredbe, ter preglednost in pravno varnost za vse zadevne strani.

Člen 3: Številne opredelitve pojmov se spremenijo in dodajo se nove opredelitve, kakor to zahtevajo spremembe vsebinskih določb predlagane uredbe. V skladu s pristopom, ki temelji na tveganju, sta bili odstranjeni opredelitvi „kompleksnih zrakoplovov na motorni pogon“ in „komercialnih operacij“. Posebna merila, na katera se nanašata ti opredelitvi, se lahko bolje določijo v delegiranih aktih. Na koncu predlagane uredbe (člen 126) so bile dodane prehodne določbe, da se zagotovi nemoten prehod, kjer je bila opredelitev spremenjena ali odstranjena.

Člen 4: V primerjavi z Uredbo (ES) št. 216/2008 je bil dodan nov člen o osnovnih načelih. Uvaja zlasti načelo sorazmernosti, kar odraža tudi stališče Sveta o pobudi SES II +, ki jo je predhodno predlagala Komisija, in merila, ki jih je treba upoštevati pri pripravi ocen tveganja, ki privedejo do oblikovanja in izvajanja ukrepov v skladu z novo uredbo.

Poglavje II „Upravljanje varnosti v letalstvu“

Členi 5–8: Uvedeno je novo poglavje, posvečeno upravljanju varnosti, ki zahteva sprejetje evropskega letalskega varnostnega programa in evropskega načrta za varnost v letalstvu ter prenaša standarde ICAO iz Priloge 19 in priporočene prakse, povezane z državnimi varnostnimi programi. Člen 6, ki obravnava evropski načrt za varnost v letalstvu, uvaja pojem sprejemljive ravni varnostne uspešnosti na ravni Unije. Uvedba tega koncepta pa ne prinaša določitve nobenih zavezujočih varnostnih ciljev za Unijo ali njene države članice.

Poglavje III „Vsebinske zahteve“

Členi 9–18: Določbe Uredbe (ES) št. 216/2008, ki obravnavajo plovnost, so bile pregledane ob upoštevanju pridobljenih izkušenj in odražajo nov koncept nenameščene opreme. Področje uporabe določb v zvezi s spričevali o plovnosti se razširi tudi na okoljsko združljivost aeronavtičnih izdelkov. Okoljski standardi za izdelke bi morali še naprej temeljiti na Prilogi 16 ICAO, vendar bo Uniji zdaj omogočena prožnost za prilagoditev standardov ICAO njenim posebnim potrebam, kot že velja za varnost. Nazadnje se za operacije z nizkim tveganjem predlaga možnost ocenjevanja plovnosti in okoljske združljivosti projekta izdelkov in delov, ne da bi bilo treba izdati certifikat. Ta možnost bi se lahko izvajala zlasti za nekatere zrakoplove, ki se uporabljajo v sektorju splošnega letalstva. Pričakuje se tudi, da bi proizvajalci zrakoplovov iz Priloge I k Uredbi to prožnost uporabili pri odločanju za možnost regulativnega sistema Unije v skladu s členom 2.

Okoljska združljivost izdelkov, kakor je določena v členu 6 Uredbe (ES) št. 216/2008, se zdaj obravnava tudi v členih 9–18 predlagane uredbe (plovnost in varstvo okolja). V členu 75 so dodane tudi nove določbe o varstvu okolja.

Členi 19–25: Člen 7 Uredbe (ES) št. 216/2008 je bil preoblikovan v člene od 19 do 25. Področje uporabe členov je razširjeno, tako da vključuje kabinsko osebje, in ustrezne določbe o kabinskem osebju iz člena 10 Uredbe (ES) št. 216/2008 se prenesejo v ta oddelek. Besedilo o licenci rekreacijskega pilota je bilo poenostavljeno in besedilo o splošnem zdravniku je bilo predstavljeno v poglavju IV, ki obravnava dejavnosti certificiranja.

Členi 26–28: Člen 8 Uredbe (ES) št. 216/2008 je bil preoblikovan v člene od 26 do 28. Zahteva za certificiranje je zdaj omejena na operacije komercialnega zračnega prevoza. Druge

vrste operacij, za katere velja zahteva za certificiranje ali izjavo, bodo opredeljene v delegiranih aktih na podlagi ocene tveganja.

Členi 29–34: Člen 8a Uredbe (ES) št. 216/2008 je bil preoblikovan v člene od 29 do 34. Področju uporabe tega oddelka so bile dodane storitve zemeljske oskrbe. Poleg tega se predlaga, da imajo izvajalci služb za upravljanje ploščadi možnost, da izjavijo, da izpolnjujejo veljavne zahteve, namesto da se certificirajo.

Členi 35–39: Člen 8b Uredbe (ES) št. 216/2008 je bil preoblikovan v člene od 35 do 39. Besedilo temelji na kompromisu, doseženem v Svetu o pobudi SES II +. Dodane so bile zlasti določbe, ki obravnavajo izjave organizacij, vključenih v projektiranje, izdelavo in vzdrževanje sistemov in komponent ATM/ANS.

Členi 40–44: Člen 8c Uredbe (ES) št. 216/2008 je bil preoblikovan v člene od 40 do 44. V primerjavi z Uredbo (ES) št. 216/2008 se vsebina določb ni spremenila.

Členi 45–47: Ti členi ustvarjajo pravno podlago za določitev podrobnejših pravil o brezпилotnih zrakoplovih glede na razširjeno področje uporabe predlagane uredbe.

Natančneje:

Člen 45 se sklicuje na ustrezno prilogo IX, ki vsebuje bistvene zahteve za projektiranje, proizvodnjo, upravljanje in vzdrževanje brezпилotnih zrakoplovov, ki jih je treba upoštevati za zagotovitev varnega obratovanja.

Člen 46 opisuje različne načine dokazovanja, da so izpolnjene bistvene zahteve. Ker brezпилotni zrakoplovi lahko izvajajo operacije, ki niso bile mogoče z zrakoplovi s posadko, je razpon tveganj, povezanih z operacijami brezпилotnih zrakoplovov, zelo širok – od tradicionalnih operacij z visokim tveganjem, podobnim „tveganju pri operacijah s posadko“, do tistih z zelo nizkim tveganjem. Da bila pravila in postopki sorazmerni s tveganjem operacije, je treba preiti na pristop, ki je osredotočen na operacije in s katerim se natančno oceni tveganje operacije ali vrste operacij.

Za množično proizvedene brezпилotne zrakoplove, ki predstavljajo nizko tveganje, se predlaga uporaba obstoječih mehanizmov za nadzor trga, kot jih urejata Uredba (ES) št. 765/2008 in Sklep 768/2008/ES, ki so posebej zasnovani za proizvodnjo in trženje teh izdelkov. Vendar celo v tem primeru letalski organi ostajajo posredno udeleženi, saj bodo morale omejitve operativne zmogljivosti, ki bi bile uvedene (npr. da brezпилotni zrakoplovi ne bi smeli leteti višje kot na primer 50 m, da bo tveganje ostalo nizko), izhajati neposredno iz tradicionalnih letalskih predpisov. Agencija sicer ne bi bila odgovorna za nadzor nad mehanizmi za nadzor trga, vendar ima Komisija vedno pravico, da preveri, ali države članice izvajajo svoje odgovornosti. Poleg tega mehanizem za nadzor trga temelji na utemeljenih pritožbah državljanov ali podjetij za odkrivanje neustreznih izdelkov. Ugotovitve o neskladnosti v posamezni državi članici se nato sporočijo povsod po celotnem skupnem trgu.

Členi 48–50: Člen 9 Uredbe (ES) št. 216/2008 je bil preoblikovan v člene od 48 do 50. Zahteva za pridobitev dovoljenja je zdaj omejena na operaterje iz tretjih držav, ki se ukvarjajo s komercialnim zračnim prevozom. Druge kategorije operacij iz tretjih držav, za katere velja zahteva za pridobitev dovoljenja ali izjavo, bodo opredeljene v delegiranih aktih na podlagi ocene tveganja. Prav tako je bilo v skladu s sedanjo prakso razjasnjeno, da zahteva po pridobitvi dovoljenja za operatorja iz tretje države ne velja za prelete.

Poglavje IV „Skupni sistem za nadzor in izvrševanje“

Člen 51: Vse določbe Uredbe (ES) št. 216/2008, ki se nanašajo na naloge certificiranja, nadzora in izvrševanja pristojnih nacionalnih organov in Agencije, so zbrane v tem členu. Poleg tega se predlaga jasna pravna podlaga za pooblastitev Komisije, da z delegiranimi akti sprejme zahteve v zvezi vodstvenimi sistemi organov, kvalifikacijami inšpektorjev, pogoji za izvajanje inšpekcijskih pregledov in drugih nadzornih dejavnosti, preverjanji na ploščadi in prizemljitvi zrakoplovov v primeru neskladnosti.

Členi 52–54: V primerjavi z Uredbo (ES) št. 216/2008 je bil dodan sklop novih določb, ki se nanašajo na sodelovanje med pristojnimi organi držav članic, Komisijo in Agencijo Evropske unije za varnost v letalstvu v zvezi s certificiranjem, nadzorom in izvrševanjem. Uvede se mehanizem za združevanje in izmenjavo letalskih nadzornikov in drugih strokovnjakov, skupaj z namenskim mehanizmom financiranja za pomoč državam članicam v okviru skupnega nadzora. Poleg tega se možnost prenosa pristojnosti z držav članic na Agencijo (ki danes obstaja za proizvodne zmogljivosti in naprave za usposabljanje za simulacijo leta) razširi na vse vrste dejavnosti. Uvede se tudi okvir za prenose pristojnosti med državami članicami. Člen 54 uvaja možnost, da organizacije z večnacionalnim delovanjem izberejo Agencijo za njihov pristojni organ. Večina ukrepov, predlaganih v teh členih, je na prostovoljni osnovi.

Člen 55: Predlaga se nova določba za zmanjšanje morebitnih sistemskih pomanjkljivosti varnostnega nadzora, ugotovljenih na ravni držav članic. Ta nadzorni mehanizem za izredne razmere se uporablja kot skrajni ukrep začasne narave in predlaga se, da ga lahko sproži/prekliče Komisija z odločitvijo, ki jo je sprejela na podlagi jasnih meril, določenih z zakonom.

Člen 56: Področju uporabe te določbe so dodane izjave.

Člen 57: Temu členu se doda možnost priznavanja tujih certifikacij in podobne dokumentacije na podlagi pogojev, določenih v delegiranih aktih. Poleg tega se predlaga, da se črtajo določbe sedanje Uredbe (ES) št. 216/2008, ki obravnavajo nacionalne dvostranske sporazume o varnosti v letalstvu.

Člen 58: Pojasnjene so določbe o akreditaciji usposobljenih subjektov. Predlaga se, da se usposobljenim subjektom lahko podeli privilegij za izdajo, preklic in začasni odvzem certifikatov v imenu Agencije ali pristojnega nacionalnega organa. Uvede se načelo priznavanja akreditacij usposobljenih subjektov. To ne posega v pravice držav članic, da se odločijo, kateremu usposobljenemu subjektu želijo dodeliti naloge certificiranja in nadzora. Prav tako se predlaga, da bi lahko države članice usposobljen subjekt akreditirale skupaj.

Člena 59 in 60: Člen 14 Uredbe (ES) št. 216/2008 je bil razdeljen na dva ločena člena. Člen 59 obravnava nujne ukrepe, člen 60 pa ukrepe o prožnosti. V skladu s pristopom, ki temelji na tveganju, se predlaga, da Agencija in Komisija ocenita le tiste ukrepe, ki trajajo dlje kot eno prometno obdobje letalskega prevoznika (osem mesecev).

Členi 61–63: Ti členi obravnavajo informacije, vključno s podatki, pomembnimi za izvajanje predlagane nove uredbe. Novi elementi se nanašajo na vlogo Agencije pri usklajevanju zbiranja, izmenjave in analize informacij na ravni Unije. Določbe v zvezi z varstvom informacij in zaščito virov informacij so usklajene z Uredbo (EU) št. 376/2014 o poročanju o dogodkih. Prav tako se ustvari pravna podlaga za novo odložišče informacij, pomembnih za dejavnosti certificiranja, nadzora in izvrševanja, ki ga bo upravljala Agencija. Predlaga se, da

to odložišče uporabljajo tudi države članice za namene izmenjave informacij glede zdravstvene sposobnosti pilotov.

Poglavje V „Agencija Evropske unije za varnost v letalstvu“

Člena 64 in 65: V členu 64 so bile dodane tri nove funkcije Agencije (pomoč pristojnim nacionalnim organom, podpora Komisiji pri izvajanju shem uspešnosti v letalstvu ter sodelovanje z drugimi organi Unije, kot sta Evropska agencija za kemikalije ali Evropska obrambna agencija, pri tehničnih vidikih civilnega letalstva). Člena 18 in 19 Uredbe (ES) št. 216/2008 o ukrepih Agencije sta združena v člen 65.

Člena 66 in 67: Ta člena sta usklajena s spremembami v oddelkih I in II Poglavja III predlagane uredbe. Odgovornost Agencije za odobritev organizacij, ki imajo glavni kraj poslovanja zunaj Unije, se omeji na organizacije zunaj ozemlja, za katerega je odgovorna država članica v skladu s Čikaško konvencijo. S tem se pojasni vprašanje pristojnega organa za odobritev organizacij v čezmorskih državah in ozemljih države članice. Na podlagi pridobljenih izkušenj so se uvedle tudi spremembe v zvezi z odgovornostjo Agencije za odobritev naprav za usposabljanje za simulacijo leta.

Člen 22 Uredbe (ES) št. 216/2008: določbe navedenega člena o omejitvah trajanja leta so dodane členoma 28(1)(f) in 65(7), določbe v zvezi z ukrepi, ki jih mora Agencija sprejeti v nujnih primerih, pa predstavljene v člen 65(6).

Člen 68: Spremembe večinoma temeljijo na kompromisu, doseženem v Svetu o pobudi SES II+. V tem členu je opredeljen zlasti koncept izjav o skladnosti. Zaradi jasnosti ta člen predlaga novo strukturo, tako da odstavek 1 obravnava organizacije, odstavek 2 pa sisteme in komponente. V zvezi s sistemi in komponentami je pristojnost Agencije pogojna – Agencija bo za certificiranje sistemov in komponent odgovorna samo, če je tako določeno v delegiranih aktih, ki jih sprejme Komisija.

Člen 69: Odgovornost Agencije za odobritev organizacij, ki imajo glavni kraj poslovanja zunaj Unije, se omeji na organizacije zunaj ozemlja, za katerega je odgovorna država članica v skladu s Čikaško konvencijo. S tem se pojasni vprašanje pristojnega organa za odobritev organizacij v čezmorskih državah in ozemljih države članice.

Člen 70: V primerjavi z ustrezno določbo Uredbe (ES) št. 216/2008 se doda nov odstavek o pomoči, ki jo Agencija zagotavlja Komisiji pri izvajanju Uredbe (ES) št. 2111/2005.

Člen 71: Ta določba ustreza členu 55 Uredbe (ES) št. 216/2008. Besedilo tega člena je bilo posodobljeno, da odraža najnovejši pristop Komisije do preiskav, ki jih institucije in organi Unije izvajajo na ozemljih držav članic. Zlasti je bilo dodatno pojasnjeno, da se morajo preiskovalna pooblastila Agencije izvajati v skladu z veljavnimi določbami nacionalne zakonodaje države članice, v kateri poteka preiskava.

Člen 72: Ta člen je bil prilagojen na podlagi dosedanjih izkušenj z izvajanjem. Predvsem je bilo pojasnjeno, da se globe načeloma naložijo le, če bi bili drugi izvršilni ukrepi neustrezni ali nesorazmerni.

Člen 73: V tem členu sta združena člena 24 in 54 Uredbe (ES) št. 216/2008. Besedilo tega člena je bilo posodobljeno, da odraža najnovejši pristop Komisije do preiskav, ki jih institucije in organi EU izvajajo na ozemljih držav članic. Zlasti je bilo dodatno pojasnjeno, da se morajo preiskovalna pooblastila Agencije izvajati v skladu z veljavnimi določbami

nacionalne zakonodaje države članice, v kateri poteka preiskava. Dodana je bila tudi določba, ki Agenciji nalaga, naj v svoje letno poročilo o varnosti vključi povzetek informacij o uporabi določb nove uredbe in podrobnih pravil, sprejetih na podlagi nove uredbe, s strani vsake države članice.

Člen 74: Obstoječi člen je bil razširjen, da Agencijo obvezuje, da pomaga Komisiji pri prepoznavanju glavnih raziskovalnih tem, povezanih s področji, ki jih zajema Uredba. Agenciji se poleg tega dodeli podporna vloga pri pripravi in izvajanju raziskovalnih programov Unije. Poleg tega ta člen Agenciji daje možnost, da sodeluje pri raziskovalnih projektih na področju njenega strokovnega znanja na podlagi *ad hoc* nepovratnih sredstev v okviru okvirnega programa Unije za raziskave in inovacije ali drugih programov financiranja.

Člen 75: Doda se nov člen, ki obravnava varstvo okolja v civilnem letalstvu. Ta člen se osredotoča na soodvisnost, ki morda obstaja med okoljskimi ukrepi (npr. prepoved nekaterih kemičnih snovi) in drugimi tehničnimi področji letalskih predpisov, pri tem pa ne razširja sedanjega področja delovanja Unije. Prav tako Agencijo obvezuje, da pomaga Komisiji pri opredelitvi in usklajevanju politik za varstvo okolja v letalstvu, in vzpostavlja pravno podlago za okoljsko poročilo za letalstvo, ki ga bo Agencija objavila vsaka tri leta.

Člen 76: Doda se nov člen o tehničnih vidikih varovanja v letalstvu, neposredno povezanih z varnostjo. Člen najprej obravnava soodvisnost, ki morda obstaja med ukrepi za varovanje v letalstvu (npr. sistemi za zaklepanje vrat pilotske kabine) in varnost v letalstvu. Člen vsebuje tudi možnost, da se Komisija pri izvajanju Uredbe (ES) št. 300/2008 lahko opre na strokovno znanje Agencije. Člen nazadnje predlaga, da se vzpostavi postopek, po katerem bo Agencija lahko sprejela ukrepe, ki so v okviru njenih pristojnosti, kot so plovnostne zahteve ali bilteni varnostnih informacij, da se civilno letalstvo zaščiti pred dejanji nezakonitega vmešavanja. Predlaga se, da take ukrepe sprejme Agencija v soglasju s Komisijo in po posvetovanju z državami članicami. Pred izdajo soglasja za ukrep, ki ga je predvidela Agencija, lahko Komisija zaprosi za mnenje Odbora za varovanje v letalstvu, ustanovljenega z Uredbo (ES) št. 300/2008.

Člen 77: Nove določbe v tem členu v odstavku 4 predlagajo vzpostavitev odložišča informacij o razlikah med standardi ICAO in priporočenimi praksami na eni strani ter določbami predlagane uredbe ter delegiranih in izvedbenih aktov, ki bodo sprejeti na podlagi te uredbe, na drugi strani. V odstavku 5 se predlaga določba o sodelovanju Komisije, Agencije in pristojnih nacionalnih organov prek mreže strokovnjakov. Odstavek 6 pojasnjuje možnost, da Agencija izvaja projekte tehničnega sodelovanja tretjimi državami in jim pomaga na podlagi *ad hoc* nepovratnih sredstev.

Členi 78–80: Predlagajo se ti trije novi členi, ki obravnavajo vlogo Agencije pri kriznem upravljanju, zagotavljanju usposabljanja na področju letalstva in izvajanju enotnega evropskega neba.

Členi: 81–103: Predlagane spremembe v primerjavi z Uredbo (ES) št. 216/2008 odražajo dosedanje izkušnje in standardne klavzule za agencije Unije, uvedene na podlagi skupnega pristopa o decentraliziranih agencijah iz leta 2012. Zlasti se predlaga ustanovitev izvršnega odbora, ki pomaga upravnemu odboru Agencije. Ustanovitev lokalnih uradov je odvisna od odobritve Komisije, upravnega odbora in zadevne države članice. Pojasnjena so pravila za komisijo za pritožbe.

Člena 104 in 105: Določbe o načinu dela Agencije so bile pregledane ob upoštevanju obstoječe prakse.

Členi 106–108: Predlagane spremembe v primerjavi z Uredbo (ES) št. 216/2008 odražajo dosedanje izkušnje in standardne klavzule za agencije Unije, uvedene na podlagi skupnega pristopa do decentraliziranih agencij iz leta 2012 ter Delegirane uredbe Komisije (EU) št. 1271/2013 z dne 30. septembra 2013 o okvirni finančni uredbi za organe iz člena 208 Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012 Evropskega parlamenta in Sveta⁸. Poleg tega so bile poenostavljene določbe o prevajanju dokumentov Agencije (pri prevajanju se bo upošteval pomen dokumenta v zvezi z varnostjo).

Členi 109–114: Predlagane spremembe v primerjavi z Uredbo (ES) št. 216/2008 odražajo dosedanje izkušnje in standardne klavzule za agencije Unije, uvedene na podlagi skupnega pristopa do decentraliziranih agencij iz leta 2012 ter Delegirane uredbe Komisije (EU) št. 1271/2013. Poleg tega se v členu 109(1) z uvedbo nepovratnih sredstev kot dodatnega vira prihodkov Agencije predlaga, naj se Agenciji dovoli, da prejme *ad hoc* nepovratna sredstva. Kot nadaljnji vir prihodkov so opredeljene dajatve navigacijskih služb za ustrezne naloge, povezane z ATM/ANS. Ti dvoji dodatni viri financiranja ter možnost prilagajanja števila zaposlenih, ki se financirajo iz pristojbin in dajatev, v skladu s povpraševanjem na trgu so tudi elementi, ki jih je predlagal Evropski parlament v okviru razprav o pobudi Komisije SESII +. Člen 109(5) določa, da morata kadrovske načrtovanje in upravljanje sredstev, povezanih s pristojbinami in dajatvami, Agenciji omogočati, da se hitro odziva na nihanje prihodkov iz pristojbin in dajatev. Treba ga je brati v povezavi s členom 109(6), ki določa, da osnutek kadrovskega načrta v zvezi z zaposlenimi v Agenciji, ki se financirajo iz proračuna, povezanega s pristojbinami in dajatvami, ki ga je Agencija predlagala na podlagi kazalnikov za delovno obremenjenost in učinkovitost, odraža sredstva, ki so potrebna za učinkovito in pravočasno zadovoljevanje potreb industrije po certificiranju in drugih storitvah, s čimer se prispeva h konkurenčnosti evropskega letalskega sektorja. Ta pristop bi se moral uporabljati tudi za morebitne prenose pristojnosti z držav članic na Agencijo, kot je predlagano v členih 53 do 55. Sredstva, potrebna za zadovoljevanje povpraševanja na trgu, bi bilo treba upoštevati tudi pri pripravi predloga splošnega proračuna.

Člen 115: Ta člen je bil spremenjen tako, da natančneje opisuje, katere dejavnosti bodo financirane iz pristojbin in dajatev. Poleg tega pojasnjuje, da je treba pristojbine in dajatve prilagoditi, kadar se začnejo ponavljati znatni pozitivni ali negativni proračunski rezultati.

Poglavje V. „Končne določbe“

Člena 116–117: Te določbe se nanašajo na pooblastila Komisije za sprejemanje delegiranih in izvedbenih aktov, potrebnih v skladu z novo uredbo, in vzpostavljajo pogoje za izvajanje tega prenosa pooblastil.

Člen 118: Ta člen je bil spremenjen, da se pojasni sodelovanje evropskih tretjih držav pri delu Agencije, pa tudi vloga Agencije pri vzpostavljanju delovnih dogovorov s temi državami.

Člen 119: To je nov člen, ki izhaja iz skupnega pristopa do decentraliziranih agencij iz leta 2012, ki vzpostavlja zahtevo o dogovoru o sedežu med Agencijo in državo članico gostiteljico.

⁸ UL L 328, 7.12.2013, str. 42.

Člen 120: Ta člen se nanaša na kazni, ki jih določijo države članice za kršitve pravil, in ustreza členu 68 Uredbe (ES) št. 216/2008.

Člen 121: Ta člen določa pravila za obdelavo osebnih podatkov.

Člen 122: Ta člen razveljavlja sedanjo Uredbo (ES) št. 216/2008.

Člen 123: Ta člen uvaja spremembe Uredbe (ES) št. 1008/2008, ki so potrebne, da se omogočijo prenosni pristojnosti za spričevala letalskih prevoznikov (AOC) med državo članico in Agencijo, pa tudi med državami članicami. Poleg tega se predlaga odprava zahteve po predhodni odobritvi za pogodbe o zakupu zrakoplova s posadko, ki ne vključujejo operatorja iz tretje države. Predlog spremembe pojasnjuje, da je zrakoplov, ki ga uporablja letalski prevoznik Unije, mogoče registrirati tudi v tretji državi v primeru zakupa zrakoplova brez posadke.

Člen 124: Ta člen uvaja spremembe pravil Unije o preiskavah nesreč iz Uredbe (EU) št. 996/2010, da se prepreči, da bi morali pristojni organi začeti celovito preiskavo nesreče za nesreče med malimi brezpilotnimi zrakoplovi, ki ne bi imele posledic za celotni sistem.

Člen 125: Ta člen spreminja pravila Unije o poročanju o dogodkih, določena v Uredbi (EU) št. 376/2014, da se prepreči, da bi dogodki z malimi brezpilotnimi zrakoplovi, ki imajo zanemarljiv vpliv na varnost letalskega sistema, povzročili ozko grlo za linije poročanja o dogodkih.

Člen 126: Ta člen določa prehodne ureditve v zvezi z opredelitvami, ki se odstranijo ali spremenijo z uredbo, ki se predlaga, vendar se še vedno odražajo v izvedbenih uredbah, sprejetih na podlagi Uredbe (ES) št. 216/2008.

Priloga I: Predlaga se, da se v področje uporabe Priloge dodajo lahki električni zrakoplovi (zaradi spremembe pogonskega sistema in dodanih baterij se poveča masa zrakoplova za enakovreden tip zrakoplova). Predlaga se tudi, da se iz področja uporabe nove uredbe izključijo mali toplozračni baloni za eno osebo in se prilagodijo omejitve glede teže za jadralna letala. Brezpilotni zrakoplovi so bili prestavljeni v Prilogo IX.

Priloga II: Glavna sprememba v primerjavi z Uredbo (ES) št. 216/2008 se nanaša na pojasnilo, da je treba pri projektiranju zrakoplova upoštevati vidike kibernetске varnosti (1.3.5). Poleg tega se odražajo izkušnje, pridobljene pri izvajanju navedene uredbe v praksi, in uveden je koncept nenameščene opreme (vključno z bistvenimi zahtevami za nenameščeno opremo).

Priloga III: Dodana je nova priloga z bistvenimi zahtevami za okoljsko združljivost, povezano z izdelki, kot je določeno v členu 9.

Priloga IV: Glavna sprememba je povezana z uvedbo dodatnih bistvenih zahtev za kabinsko osebje. Poleg tega se odražajo izkušnje, pridobljene pri izvajanju Uredbe (ES) št. 216/2008 v praksi.

Priloga V: Vidiki okoljske združljivosti so vključeni v oddelek 6. Črtane so bistvene zahteve za kabinsko osebje, vključene v Uredbo (ES) št. 216/2008, ker se zdaj obširno obravnavajo v Prilogi IV nove uredbe. Oddelek 8, ki se nanaša na dodatne bistvene zahteve za nekatere zapletenejšje kategorije operacij, je usklajen z besedilom, uporabljenim v členu 27 nove uredbe. Vidiki kibernetске varnosti so bili dodani v oddelku 8.4. Odražajo se tudi izkušnje, pridobljene pri izvajanju Uredbe (ES) št. 216/2008 v praksi.

Priloga VI: Dodano je bilo pojasnilo glede pogojev, pod katerimi se lahko organizacija, ki je bila ustanovljena z namenom spodbujanja zračnih športov ali rekreacijskega letalstva, akreditira kot usposobljeni subjekt. Ti pogoji zadevajo upravljanje in preprečevanje navzkrižja interesov.

Priloga VII: Dodane so bile bistvene zahteve za storitve zemeljske oskrbe (oddelek 4). Poleg tega se odražajo izkušnje, pridobljene pri izvajanju Uredbe (ES) št. 216/2008 v praksi.

Priloga VIII: Dodani so bili vidiki kibernetске varnosti pri bistvenih zahtevah, ki obravnavajo letalske informacije in podatke (točka 2.1.3) ter integriteto sistemov in komponent (točka 3.3). Poleg tega spremembe odražajo kompromis, ki je bil dosežen v Svetu o pobudi SES II +, ki jo je predhodno predlagala Komisija.

Priloga IX: Ta priloga, na katero se sklicujejo členi 45, 46 in 47, vsebuje bistvene zahteve glede brezpilotnih zrakoplovov v zvezi s plovnostjo, operacijami in udeleženiimi podjetji. Bistvene zahteve so tudi podlaga za razvoj podrobnejših pravil, ki bi pomenila „usklajevalno zakonodajo Skupnosti“ v smislu Uredbe (ES) št. 765/2008.

Priloga X: Korelacijska tabela vključuje povezave med določbami Uredbe (ES) št. 216/2008 in določbami, ki jih vsebuje ta predlog nove uredbe.

Predlog

UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

o skupnih pravilih na področju civilnega letalstva in ustanovitvi Agencije Evropske unije za varnost v letalstvu ter razveljavitvi Uredbe (ES) št. 216/2008 Evropskega parlamenta in Sveta

(Besedilo velja za EGP)

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije, zlasti člena 100(2) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora⁹,

ob upoštevanju mnenja Odbora regij¹⁰,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Zagotoviti bi bilo treba stalno visoko in enotno raven varnosti in varstva okolja v civilnem letalstvu s sprejetjem skupnih varnostnih predpisov in z ukrepi, ki zagotavljajo skladnost blaga, oseb in organizacij, vključenih v dejavnosti civilnega letalstva v Uniji, s takšnimi pravili in pravili, sprejetimi za varstvo okolja.
- (2) Poleg tega bi bilo treba zrakoplove tretjih držav, ki letijo na ozemlje, kjer se uporabljajo ustrezne določbe Pogodbe o Evropski uniji (v nadaljnjem besedilu: PEU) in Pogodbe o delovanju Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: PDEU) (v nadaljnjem besedilu: pogodbi), ali znotraj njega ali odletijo s tega ozemlja, ustrezno nadzirati na ravni Unije v okviru omejitev iz Konvencije o mednarodnem civilnem letalstvu, podpisane v Čikagu 7. decembra 1944 (v nadaljnjem besedilu: Čikaška konvencija), katere pogodbenice so vse države članice.
- (3) Ne bi bilo primerno, da bi skupna pravila veljala za vse zrakoplove. Zlasti nad zrakoplovi preproste zasnove ali tistimi, ki opravljajo predvsem lokalne lete, ter nad doma narejenimi ali izredno redkimi oziroma maloštevilnimi zrakoplovi bi morale glede na njihovo omejeno tveganje za varnost v civilnem letalstvu regulativni nadzor še naprej izvajati države članice, pri čemer druge države članice po tej uredbi niso zavezane, da takšne nacionalne ureditve priznajo.
- (4) Vendar je treba predvideti možnost uporabe nekaterih določb te uredbe za določene tipe zrakoplovov, ki so izključeni iz določb te uredbe, zlasti tiste, ki se proizvajajo industrijsko in bi lahko imeli koristi zaradi prostega kroženja znotraj Unije. Zato bi

⁹ UL C , , str. .

¹⁰ UL C , , str. .

morale organizacije, ki so vključene v projektiranje takšnih zrakoplovov, imeti možnost zahtevati, naj Komisija odloči, da se zahteve Unije v zvezi s projektiranjem, izdelavo in vzdrževanjem zrakoplova uporabljajo za nove tipe zrakoplovov, ki jih bodo takšne organizacije dale na trg.

- (5) Ne bi bilo primerno, da bi skupna pravila veljala za vse aerodrome. Aerodromi, ki niso odprti za javnost, in aerodromi, ki se uporabljajo predvsem za rekreativno letenje ali komercialni zračni prevoz, drugačen od tistega, ki je v skladu s postopki instrumentalnega letenja, in imajo tlakovane vzletno-pristajalne steze, ki merijo manj kot 800 metrov, bi morali ostati pod regulativnim nadzorom držav članic, pri čemer druge države članice po tej uredbi niso zavezane, da takšne nacionalne ureditve priznajo..
- (6) Države članice bi morale imeti možnost, da na podlagi predhodnega dovoljenja Komisije izvzamejo iz določb te uredbe aerodrome z majhnim obsegom prometa, če zadevni aerodromi izpolnjujejo minimalne skupne varnostne cilje iz ustreznih bistvenih zahtev. Kadar država članica odobri takšne izjeme, bi morale navedene izjeme veljati tudi za opremo, ki se uporablja na zadevnem aerodromu, ter za izvajalce storitev zemeljske oskrbe in služb upravljanja ploščadi, ki delujejo na izvzetih aerodromih. Izjeme, ki so jih države članice odobrile za aerodrome pred začetkom veljavnosti te uredbe, bi morale ostati veljavne, pri čemer bi bilo treba zagotoviti, da so informacije o teh izjemah na voljo javnosti.
- (7) Države članice lahko odločijo, da je za državne zrakoplove in upravljanje zračnega prometa (v nadaljnjem besedilu: ATM) ter navigacijske službe zračnega prometa (v nadaljnjem besedilu: ANS), ki jih izvaja vojska, namesto njihove nacionalne zakonodaje bolje uporabljati določbe te uredbe, zlasti za doseganje varnosti, interoperabilnosti in učinkovitosti. To bi jim bilo treba omogočiti. Komisiji bi bilo treba podeliti potrebna izvedbena pooblastila, da odloči o takšnih zahtevah. Države članice, ki uporabljajo to možnost, bi morale sodelovati z Agencijo Evropske unije za varnost v letalstvu (v nadaljnjem besedilu: Agencija), zlasti z zagotavljanjem vseh informacij, potrebnih za potrditev, da so zrakoplov in zadevne dejavnosti v skladu z ustreznimi določbami te uredbe.
- (8) Ukrepi za ureditev civilnega letalstva v Uniji, sprejeti v skladu s to uredbo, vključno z delegiranimi in izvedbenimi akti, sprejetimi na podlagi te uredbe, bi morali biti v skladu in sorazmerni z naravo različnih vrst operacij in dejavnosti, ki jih obravnavajo, ter tveganji, povezani z njimi. Prav tako bi se morali, kolikor je to mogoče, oblikovati na način, ki se osredotoča na cilje, ki jih je treba doseči, hkrati pa omogoča različna sredstva za doseganje navedenih ciljev. To bi moralo prispevati k stroškovno učinkovitejšemu doseganju zahtevanih ravni varnosti ter spodbujanju tehničnih in operativnih inovacij. Uporabljati bi bilo treba priznane industrijske standarde in prakse, če se ugotovi, da zagotavljajo skladnost z bistvenimi zahtevami iz te uredbe.
- (9) Za stalno izboljševanje varnosti v civilnem letalstvu v Uniji, predvidevanje novih varnostnih tveganj in čim boljšo uporabo omejenih tehničnih sredstev je bistvenega pomena uporaba načel dobrega upravljanja varnosti. Zato je treba vzpostaviti skupni okvir za načrtovanje in izvajanje ukrepov za izboljšanje varnosti. V ta namen bi bilo treba na ravni Unije izdelati evropski načrt za varnost v letalstvu in evropski letalski varnostni program. Poleg tega bi morala vsaka država članica izdelati nacionalni letalski varnostni program v skladu z zahtevami iz Priloge 19 k Čikaški konvenciji. Navedeni program bi moral spremljati načrt, ki opisuje ukrepe, ki jih mora sprejeti država članica za zmanjšanje ugotovljenih varnostnih tveganj.

- (10) Države članice morajo v skladu z določbami iz Priloge 19 k Čikaški konvenciji vzpostaviti sprejemljivo raven varnostne uspešnosti v zvezi z letalskimi dejavnostmi, ki spadajo pod njihovo pristojnost. Da bi bil državam članicam v pomoč pri usklajenem izpolnjevanju te zahteve, bi moral evropski načrt za varnost v letalstvu za Unijo določiti sprejemljivo raven varnostne uspešnosti v zvezi z različnimi kategorijami letalskih dejavnosti. Navedena sprejemljiva raven varnostne uspešnosti ne bi smela biti zavezujoča, temveč bi morala izražati prizadevanja Unije in držav članic na področju varnosti v civilnem letalstvu.
- (11) Čikaška konvencija določa minimalne standarde za zagotavljanje varnosti v civilnem letalstvu in s tem povezanega varstva okolja. Z bistvenimi zahtevami Unije in nadaljnjimi pravili za njihovo izvajanje, določenimi v tej uredbi, bi bilo treba zagotoviti, da države članice enotno izpolnjujejo obveznosti iz Čikaške konvencije, vključno s tistimi do tretjih držav. Če se pravila Unije razlikujejo od minimalnih standardov, določenih s Čikaško konvencijo, bi morale države članice o tem ustrezno uradno obvestiti Mednarodno organizacijo civilnega letalstva.
- (12) V skladu s standardi in priporočenimi praksami iz Čikaške konvencije bi bilo treba določiti bistvene zahteve, ki bi se uporabljale za aeronavtične izdelke, dele, nenameščeno opremo, aerodrome in izvajanje ATM/ANS. Določiti bi bilo treba tudi bistvene zahteve, ki bi se uporabljale za osebe in organizacije, vključene v obratovanje zrakoplovov in aerodromov ter izvajanje ATM/ANS, in bistvene zahteve, ki bi se uporabljale za osebe in izdelke, vključene v usposabljanje in zdravstvene preglede letalske posadke in kontrolorjev zračnega prometa.
- (13) Bistvene zahteve v zvezi z okoljsko združljivostjo projekta aeronavtičnih izdelkov bi se morale nanašati na hrup in emisije, ki jih povzročajo zrakoplovi, ter omogočati Uniji, da določi podrobne tehnične standarde, ki so potrebni za varstvo okolja in zdravja ljudi pred škodljivimi učinki letalskih operacij. Navedene zahteve bi morale temeljiti na standardih in priporočenih praksah, določenih v Čikaški konvenciji.
- (14) Unija bi morala tudi določiti bistvene zahteve za varno izvajanje storitev zemeljske oskrbe.
- (15) Civilno letalstvo vse bolj temelji na sodobnih informacijskih in komunikacijskih tehnologijah, zato bi bilo treba določiti bistvene zahteve za zagotavljanje varnosti informacij, ki se uporabljajo v sektorju civilnega letalstva.
- (16) Aeronavtični izdelki, deli in nenameščena oprema, aerodromi in njihova oprema, operatorji zrakoplovov in aerodromov, sistemi in izvajalci ATM/ANS ter piloti, kontrolorji zračnega prometa in osebe, izdelki in organizacije, vključeni v njihovo usposabljanje in zdravstvene preglede, bi se morali certificirati ali licencirati po tem, ko je ugotovljeno, da izpolnjujejo ustrezne bistvene zahteve ali, kjer je to ustrezno, druge zahteve, določene s to uredbo ali v skladu z njo. Komisija bi se morala pooblastiti za sprejetje podrobnih pravil, potrebnih za izdajo navedenih certifikatov in, kjer je to ustrezno, izjav, podanih v ta namen, pri čemer bi bilo treba upoštevati cilje Uredbe ter naravo posameznih zadevnih dejavnosti in tveganja, povezana z njimi.
- (17) Organizacijam, ki se ukvarjajo s projektiranjem in proizvodnjo aeronavtičnih izdelkov in delov, bi bilo treba omogočiti, da podajo izjavo o skladnosti projekta izdelkov in delov z ustreznimi industrijskimi standardi, kadar bi se s tem zagotovila sprejemljiva raven varnosti. Ta možnost bi morala biti omejena na izdelke, ki se uporabljajo v lahkem in športnem letalstvu, v okviru ustreznih omejitev in pogojev za zagotavljanje varnosti.

- (18) V zračnem prostoru poleg običajnih zrakoplovov operacije opravljajo tudi brezpilotni zrakoplovi, zato bi morala ta uredba zajemati tudi takšne zrakoplove, ne glede na njihovo operativno maso. S tehnologijami za brezpilotne zrakoplove so zdaj omogočene številne operacije, za katere bi morala veljati pravila, ki so sorazmerna s tveganjem pri posamezni operaciji ali vrsti operacije.
- (19) Pravila v zvezi z brezpilotnimi zrakoplovi bi morala čim bolj prispevati k doseganju skladnosti z ustreznimi pravicami, zagotovljenimi v skladu s pravom Unije, zlasti pravico do spoštovanja zasebnega in družinskega življenja, kot je določena v členu 7 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah, in pravico do varstva osebnih podatkov, kot je določeno v členu 8 navedene listine in členu 16 Pogodbe o delovanju Evropske unije ter urejeno v Direktivi Evropskega parlamenta in Sveta 95/46/ES z dne 24. oktobra 1995 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov¹¹.
- (20) Za nekatere tipe brezpilotnih zrakoplovov uporaba določb te uredbe, ki se nanašajo na certificiranje, nadzor in izvrševanje, ter določb v zvezi z Agencijo ni potrebna za doseganje ustreznih ravni varnosti. Za navedene primere bi se morali uporabljati mehanizmi nadzora trga iz harmonizacijske zakonodaje Unije za izdelke.
- (21) Za doseganje ciljev te uredbe bi morali Komisija, Agencija in pristojni organi držav članic s skupno uporabo sredstev in sodelovanjem delovati kot enotni evropski sistem za varnost v letalstvu.
- (22) Potrebno bi bilo partnersko sodelovanje med Agencijo in pristojnimi nacionalni organi, s čimer bi se izboljšalo odkrivanje nevarnih razmer in po potrebi sprejeli sanacijski ukrepi. Države članice bi zlasti morale imeti možnost, da druga na drugo ali na Agencijo prenesejo pristojnosti iz te uredbe v zvezi s certificiranjem, nadzorom in izvrševanjem, zlasti kadar je to potrebno za večjo varnost in učinkovitejšo uporabo sredstev. Prav tako je treba, odvisno od primera, podpreti države članice pri izvajanju navedenih nalog, zlasti skupnega in čezmejnega nadzora, z vzpostavitvijo učinkovitega okvira za združevanje in izmenjavo letalskih nadzornikov in drugih strokovnjakov z ustreznim strokovnim znanjem.
- (23) Vzpostaviti bi bilo treba nadzorni mehanizem za izredne razmere, ki bi ga Komisija sprožila v primerih, ko preverjeni dokazi kažejo na resno in trajno nezmožnost države članice za učinkovito zagotavljanje nekaterih ali vseh nalog certificiranja, nadzora in izvrševanja iz te uredbe. Zato bi morala imeti Agencija v primerih, ko takšne razmere ogrožajo varnost in niso ustrezno razrešene v zadevni državi članici, možnost, da začasno prevzame odgovornost za zadevne naloge.
- (24) Za doseganje glavnih ciljev te uredbe ter ciljev v zvezi s prostim pretokom blaga, oseb, storitev in kapitala bi morali brez dodatnih zahtev ali ocenjevanja v vseh državah članicah veljati certifikati in izjave, izdani oziroma podane v skladu s to uredbo ter delegiranimi in izvedbenimi akti, sprejetimi na podlagi te uredbe.
- (25) Pri izdaji certifikatov v skladu s to uredbo je morda treba upoštevati certifikate ali drugo ustrezno dokumentacijo, ki potrjuje skladnost, izdane v skladu z zakonodajo tretjih držav. To bi bilo treba storiti, kadar je tako določeno v ustreznih mednarodnih sporazumih, sklenjenih med Unijo in tretjimi državami, ali delegiranih aktih, ki jih

¹¹ Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 95/46/ES z dne 24. oktobra 1995 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov (UL L 281, 23.11.1995, str. 31).

sprejme Komisija v skladu s to uredbo, in v skladu z navedenimi sporazumi ali delegiranimi akti.

- (26) Ob upoštevanju pravil o priznavanju certifikatov in druge ustrezne dokumentacije, ki potrjuje skladnost, izdanih v skladu z zakonodajo tretjih držav, kot je določeno v tej uredbi, bi bilo treba vse mednarodne sporazume, sklenjene med državo članico in tretjimi državami, preklicati ali prilagoditi, kadar takšni sporazumi niso združljivi z navedenimi pravili.
- (27) V zvezi z uporabo pravil, določenih v tej uredbi ali sprejetih na podlagi te uredbe, bi bilo treba zagotoviti določeno stopnjo prožnosti, da bi državam članicam omogočili, da sprejmejo potrebne ukrepe za takojšen odziv na težave v zvezi z varnostjo v civilnem letalstvu ali odobrijo izjeme v primeru določenih nujnih nepredvidenih okoliščin ali nujnih operativnih potreb, ob upoštevanju ustreznih pogojev za zagotovitev zlasti sorazmernosti, objektivnega nadzora in preglednosti. Zaradi sorazmernosti bi morali Agencija in Komisija oceniti zadevne ukrepe ali izjeme z namenom izdaje priporočil oziroma sprejetja odločitve le v primerih, ko njihovo trajanje presega trajanje enega prometnega obdobja letalskega prevoznika, tj. osem mesecev, brez poseganja v pristojnosti Komisije na podlagi člena 258 PDEU. V primerih, ko je v zvezi z izdajo nekaterih certifikatov v skladu s to uredbo pristojni organ Agencija, bi jo bilo tudi treba pooblastiti za odobritev takšnih izjem v razmerah in pogojih, ki so enaki tistim, ki se uporabljajo za države članice. V povezavi s tem bi bilo treba sprejeti, kadar je to primerno, tudi morebitne spremembe ustreznih pravil iz delegiranih ali izvedbenih aktov, sprejetih na podlagi te uredbe, zlasti za omogočitev drugih načinov usklajevanja, pri čemer bi se v Uniji še naprej zagotavljala sprejemljiva raven varnosti v civilnem letalstvu.
- (28) Komisija, Agencija in pristojni nacionalni organi bi morali za zagotovitev pravilne uporabe te uredbe in ob upoštevanju potrebe po prepoznavanju, ocenjevanju in zmanjševanju tveganj za varnost v civilnem letalstvu izmenjevati vse informacije, ki so jim na voljo v zvezi z uporabo te uredbe. V ta namen bi morala imeti Agencija možnost organizirati strukturirano sodelovanje za zbiranje, izmenjavo in analizo ustreznih informacij v zvezi z varnostjo. Zato ji je treba omogočiti, da sklene potrebne upravne dogovore.
- (29) Da bi olajšali izmenjavo informacij med državami članicami, Komisijo in Agencijo, vključno s podatki v zvezi z dejavnostmi certificiranja, nadzora in izvrševanja, bi morala Agencija v sodelovanju z državami članicami in Komisijo vzpostaviti in upravljati elektronsko odložišče takšnih informacij.
- (30) Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 95/46/ES se uporablja za obdelavo osebnih podatkov, ki se izvaja ob uporabi te uredbe. Države članice lahko v skladu z navedeno direktivo določijo izjeme in omejitve v zvezi z nekaterimi pravicami in obveznostmi iz Direktive, tudi glede obdelave podatkov o zdravstvenem stanju. Potrebna je obdelava osebnih podatkov, zlasti podatkov o zdravstvenem stanju, prek odložišča iz člena 63 te uredbe, da se omogoči učinkovito sodelovanje med državami članicami pri certificiranju in nadzoru zdravstvene sposobnosti pilotov. Za izmenjavo osebnih podatkov bi morali veljati strogi pogoji in omejena bi morala biti na tisto, kar je nujno potrebno za doseganje ciljev te uredbe. Glede na zgoraj navedeno bi bilo treba načela iz Direktive 95/46/ES v tej uredbi po potrebi dopolniti ali razjasniti.

- (31) Za obdelavo osebnih podatkov, ki jo Agencija izvaja pri izvrševanju svojih obveznosti v skladu s to uredbo, natančneje pri upravljanju odložišča iz člena 63 te uredbe, se uporablja Uredba (ES) št. 45/2001 Evropskega parlamenta in Sveta¹², zlasti določbe Uredbe v zvezi z zaupnostjo in varnostjo obdelave. Glede na zgoraj navedeno bi bilo treba načela iz Uredbe (ES) št. 45/2001 v tej uredbi po potrebi dopolniti ali razjasniti.
- (32) Agencija je bila ustanovljena z Uredbo (ES) št. 1592/2002 Evropskega parlamenta in Sveta¹³ v obstoječi institucionalni strukturi Unije in ravnotežju moči, je neodvisna glede tehničnih vprašanj ter pravno, upravno in finančno avtonomna. Agencija je v skladu z Uredbo (ES) št. 216/2008 prejela dodatne pristojnosti. V njeni strukturi in delovanju bi bile potrebne določene prilagoditve, s čimer bi se izboljšalo izpolnjevanje novih nalog, ki so ji naložene s to uredbo.
- (33) V institucionalnem sistemu Unije so za izvajanje prava Unije v prvi vrsti odgovorne države članice. Naloge certificiranja, nadzora in izvrševanja, zahtevane s to uredbo ter delegiranimi in izvedbenimi akti, sprejetimi na podlagi te uredbe, bi moral zato načeloma na nacionalni ravni izvajati en ali več pristojnih organov držav članic. V nekaterih jasno opredeljenih primerih pa bi bilo treba Agencijo pooblastiti tudi za opravljanje nalog, določenih v tej uredbi. V navedenih primerih bi bilo treba Agenciji tudi omogočiti sprejetje potrebnih ukrepov v zvezi z operacijami zrakoplovov, usposobljenostjo letalske posadke ali uporabo zrakoplovov tretjih držav, kadar je to najboljši način za zagotavljanje enotnosti in lažjega delovanja notranjega trga.
- (34) Agencija bi morala Komisiji zagotavljati tehnično strokovno znanje pri pripravi potrebne zakonodaje, državam članicam in industriji pa pomagati pri izvajanju zakonodaje, kadar je to primerno. Omogočiti bi ji bilo treba izdajo certifikacijskih specifikacij in smernic, objavo rezultatov tehničnih preiskav in po potrebi izdajo certifikatov ali registracijo izjav.
- (35) Pri izvajanju evropskega sistema upravljanja zračnega prometa bodo imeli ključno vlogo globalni satelitski navigacijski sistemi, zlasti evropski program Galileo. V zvezi s tem bi bilo treba Agencijo pooblastiti za pripravo potrebnih tehničnih specifikacij in certificiranje organizacij, ki izvajajo vseevropske ATM/ANS, za zagotovitev visoke in enotne ravni varnosti, interoperabilnosti in operativne učinkovitosti.
- (36) Uredba (ES) št. 2111/2005 Evropskega parlamenta in Sveta¹⁴ nalaga Agenciji obveznost, da sporoča vse informacije, ki so lahko pomembne za posodobitev seznama letalskih prevoznikov, za katere iz varnostnih razlogov velja prepoved opravljanja letov v Uniji. Poleg tega bi morala Agencija Komisiji pomagati pri izvajanju Uredbe (ES) št. 2111/2005 s potrebnim ocenjevanjem operaterjev iz tretjih držav, in organov, odgovornih za njihov nadzor, ter dajanjem ustreznih priporočil Komisiji.

¹² Uredba (ES) št. 45/2001 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. decembra 2000 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov v institucijah in organih Skupnosti in o prostem pretoku takih podatkov (UL L 8, 12.1.2001, str. 1).

¹³ Uredba Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 1592/2002 z dne 15. julija 2002 o skupnih predpisih na področju civilnega letalstva in ustanovitvi Evropske agencije za varnost v letalstvu (UL L 240, 7.9.2002, str. 1).

¹⁴ Uredba Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 2111/2005 z dne 14. decembra 2005 o vzpostavitvi seznama Skupnosti o letalskih prevoznikih, za katere velja prepoved opravljanja letov v Skupnosti, in informiranju potnikov v zračnem prometu o identiteti letalskega prevoznika, ki opravlja let (UL L 344, 27.12.2005, str. 15).

- (37) Za zagotovitev skladnosti s to uredbo bi bilo treba omogočiti nalaganje glob ali periodičnih denarnih kazni ali obojih imetnikom certifikatov, ki jih je izdala Agencija, in podjetjem, ki so podala izjave Agenciji, v primerih kršitve pravil, ki jih morajo upoštevati v skladu s to uredbo. Takšne globe in periodične denarne kazni bi morala nalagati Komisija na priporočilo Agencije. V zvezi s tem bi se morala Komisija glede na okoliščine vsakega posameznega primera na takšne kršitve odzivati sorazmerno in ustrezno, ob upoštevanju drugih možnih ukrepov, kot je odvzem certifikata.
- (38) Da bi Agencija prispevala k enotni uporabi te uredbe, bi jo bilo treba pooblastiti za spremljanje držav članic pri takšni uporabi, vključno z izvajanjem inšpekcijskih pregledov.
- (39) Agencija bi morala na podlagi svojega tehničnega strokovnega znanja Komisiji pomagati pri opredeljevanju raziskovalne politike in izvajanju raziskovalnih programov Unije. Treba bi ji bilo omogočiti izvajanje nemudoma potrebnih raziskav ter sodelovanje v ad hoc raziskovalnih projektih v okviru Okvirnega programa Unije za raziskave in inovacije ali drugih zasebnih ali javnih programih financiranja v Uniji ali zunaj nje.
- (40) Agencija bi morala ob upoštevanju obstoječe soodvisnosti varnosti in varovanja v civilnem letalstvu sodelovati na področju varovanja v letalstvu, vključno s kibernetiko varnostjo. S svojim strokovnim znanjem bi morala Komisiji in državam članicam pomagati pri izvajanju pravil Unije na navedenem področju.
- (41) Agencija bi morala na zahtevo pomagati državam članicam in Komisiji na področju mednarodnih odnosov v zvezi z zadevami, ki jih zajema ta uredba, zlasti pri usklajevanju pravil in medsebojnem priznavanju certifikatov. Morala bi imeti pravico, da na podlagi predhodne odobritve Komisije prek delovnih dogovorov vzpostavi ustrezne odnose z organi tretjih držav in mednarodnimi organizacijami, pristojnimi za zadeve, ki jih zajema ta uredba. Zaradi spodbujanja varnosti na svetovni ravni ob upoštevanju visokih standardov, ki se uporabljajo v Uniji, bi morala imeti Agencija možnost, da v okviru svojih pristojnosti sodeluje s tretjimi državami in mednarodnimi organizacijami v ad hoc projektih tehničnega sodelovanja, raziskav in pomoči. Agencija bi morala Komisiji pomagati tudi pri izvajanju zakonodaje Unije na drugih tehničnih področjih ureditve civilnega letalstva, kot je varovanje ali enotno evropsko nebo, na katerih razpolaga z ustreznim strokovnim znanjem.
- (42) Za spodbujanje dobrih praks in enotnega izvajanja zakonodaje Unije o varnosti v letalstvu lahko Agencija zagotavlja usposabljanje.
- (43) Agencija bi se morala upravljati in delovati v skladu z načeli skupne izjave Evropskega parlamenta, Sveta in Evropske komisije o decentraliziranih agencijah z dne 19. julija 2012.
- (44) Za učinkovit nadzor funkcij Agencije bi morale biti v njenem upravnem odboru zastopane države članice in Komisija. Navedeni upravni odbor bi moral imeti potrebna pooblastila, zlasti za imenovanje izvršnega direktorja ter sprejetje konsolidiranega letnega poročila o dejavnostih, programskega dokumenta, letnega proračuna in finančnih pravil, ki se uporabljajo za Agencijo.
- (45) Zaradi preglednosti bi bilo treba v upravnem odboru Agencije zainteresiranim stranem podeliti status opazovalke.
- (46) Upravnemu odboru bi moral pri ustreznem izpolnjevanju njegovih nalog pomagati izvršni odbor, ki bi moral zlasti pripravljati sklepe upravnega odbora ter svetovati izvršnemu direktorju Agencije pri izvajanju navedenih sklepov.

- (47) Javni interes narekuje, da Agencija gradi svojo dejavnost v zvezi z varnostjo izključno na neodvisnem strokovnem znanju in pri tem dosledno uporablja to uredbo ter delegirane in izvedbene akte, sprejete na podlagi te uredbe. V ta namen bi moral odločitve Agencije v zvezi z varnostjo sprejemati izvršni direktor, ki bi moral pri posvetovanju in organiziranju notranjega delovanja Agencije imeti visoko stopnjo prožnosti.
- (48) Zagotoviti je treba, da so stranem, ki jih zadevajo odločitve Agencije, na voljo ustrezna pravna sredstva na način, ki ustreza posebnim značilnostim področja letalstva. Zato bi bilo treba vzpostaviti primeren pritožbeni mehanizem, ki bi omogočal pritožbo zoper odločitve Agencije pri posebnem odboru za pritožbe, zoper odločitve katerega je mogoče v skladu s PDEU vložiti tožbo pred Sodiščem Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: Sodišče).
- (49) Vse odločitve, ki jih sprejme Komisija na podlagi te uredbe, pregleda Sodišče v skladu s PDEU. Sodišču bi bilo treba v skladu s členom 261 PDEU podeliti neomejeno pristojnost v zvezi z odločitvami Komisije o naložitvi glob ali periodičnih denarnih kazni.
- (50) Agencija bi se morala pri pripravi osnutkov pravil splošne narave, ki jih bodo izvajali nacionalni organi, posvetovati z državami članicami. Poleg tega bi se morala Agencija pri pripravi ustreznih osnutkov pravil, ki bi lahko imeli pomembne socialne posledice, posvetovati z deležniki, vključno s socialnimi partnerji Unije.
- (51) Agencija bi morala za učinkovito izvajanje svojih nalog v skladu s to uredbo po potrebi sodelovati z drugimi institucijami, organi, uradi in agencijami Unije na področjih, kjer njihove dejavnosti vplivajo na tehnične vidike civilnega letalstva. Agencija bi morala zlasti sodelovati z Evropsko agencijo za kemikalije pri izmenjavi informacij o varnosti kemičnih snovi, njihovem vplivu na varnost v letalstvu ter s tem povezanih znanstvenih in tehničnih vidikih. Kadar je potrebno posvetovanje v zvezi z vojaškimi vidiki, bi morala Agencija vključiti Evropsko obrambno agencijo.
- (52) Potrebno je seznanjanje javnosti z ustreznimi informacijami o ravni varnosti v civilnem letalstvu in s tem povezanega varstva okolja, ob upoštevanju Uredbe (ES) št. 1049/2001 Evropskega parlamenta in Sveta ter ustrezne nacionalne zakonodaje.
- (53) Da se zagotovi popolna avtonomija in neodvisnost Agencije, bi ji bilo treba zagotoviti avtonomen proračun, ki bi se financiral predvsem iz prispevka Unije ter pristojbin in dajatev, ki jih plačujejo uporabniki evropskega sistema za varnost v letalstvu. Finančni prispevki, ki jih Agencija prejme od držav članic, tretjih držav ali drugih subjektov ali oseb, ne bi smeli ogroziti njene neodvisnosti in nepristranskosti. Za prispevek Unije in morebitne druge subvencije v breme splošnega proračuna Evropske unije bi bilo treba uporabiti proračunski postopek Unije, revizijo računovodskih izkazov pa bi moralo opravljati Računsko sodišče. Da bi se Agenciji omogočilo sodelovanje v vseh zadevnih prihodnjih projektih, bi ji bilo treba zagotoviti možnost prejemanja nepovratnih sredstev. Prihodki Agencije bi morali vključevati dajatve, plačane v skladu z Uredbo (EU) št. XXXX/XXXX o izvajanju enotnega evropskega neba, s čimer bi se odražalo načelo „uporabnik plača“.
- (54) Da bi se Agenciji ob upoštevanju dobrega finančnega poslovanja omogočilo učinkovito in pravočasno odzivanje na potrebe po dejavnostih, ki jih izvaja, zlasti certificiranju in dejavnostih, povezanih z morebitnim prenosom pristojnosti držav članic, bi moral kadrovski načrt upoštevati sredstva, potrebna za učinkovito in pravočasno zadovoljevanje potreb po certificiranju in drugih dejavnostih Agencije,

vključno s tistimi, ki izhajajo iz prenosa pristojnosti v skladu s členi 53, 54 in 55. V ta namen bi bilo treba vzpostaviti sklop kazalnikov za merjenje obremenjenosti in učinkovitosti Agencije v zvezi z dejavnostmi, financiranimi iz pristojbin in dajatev. Ob upoštevanju navedenih kazalnikov bi morala Agencija prilagoditi svoje kadrovske načrtovanje in upravljanje sredstev, povezanih s pristojbinami in dajatvami, da bi se lahko ustrezno odzivala na takšne potrebe in na morebitna nihanja prihodkov iz pristojbin in dajatev.

- (55) Treba je vzpostaviti ustrezne ukrepe za zagotovitev potrebne zaščite občutljivih informacij v zvezi z varnostjo.
- (56) Pristojbine in dajatve, ki jih zaračunava Agencija, bi se morale določati na pregleden, pošten, nediskriminatoren in enoten način. Ne bi smele ogroziti konkurenčnosti zadevne industrije Unije. Poleg tega bi se morale določati tako, da se ustrezno upošteva plačilna sposobnost zadevnih pravnih ali fizičnih oseb, zlasti pri malih in srednjih podjetjih.
- (57) Za zagotovitev enotnih pogojev izvajanja te uredbe bi bilo treba na Komisijo prenesti izvedbena pooblastila. Navedena pooblastila bi bilo treba izvajati v skladu z Uredbo (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta¹⁵.
- (58) Komisija bi morala sprejeti izvedbene akte, ki se začnejo uporabljati takoj, če je to potrebno iz izredno nujnih razlogov v ustrezno utemeljenih primerih, ki se nanašajo na izvzetja iz določb te uredbe, nadzorni mehanizem za izredne razmere ter korektivne in zaščitne ukrepe.
- (59) Da bi se upoštevale tehnične, znanstvene, operativne ali varnostne potrebe na podlagi spremembe ali dopolnitve določb o plovnosti, varstvu okolja, letalski posadki, zračnih operacijah, aerodromih, ATM/ANS, kontrolorjih zračnega prometa, operaterjih iz tretjih držav, brezpilotnih zrakoplovih, nadzoru in izvrševanju, prožnosti, globah in periodičnih denarnih kazni ter pristojbinah in dajatvah, in zahteve iz prilog k tej uredbi, bi bilo treba pooblastilo za sprejemanje aktov v skladu s členom 290 PDEU prenesti na Komisijo. Zlasti je pomembno, da Komisija pri svojem pripravljalnem delu opravi ustrezna posvetovanja, tudi na ravni strokovnjakov. Komisija bi morala pri pripravi in oblikovanju delegiranih aktov zagotoviti, da se zadevni dokumenti sočasno, pravočasno in ustrezno posredujejo Evropskemu parlamentu in Svetu.
- (60) Treba bi si bilo prizadevati za vključitev evropskih tretjih držav, da bi se zagotovilo izboljšanje varnosti v civilnem letalstvu po vsej Evropi. Države, ki so z Unijo sklenile mednarodne sporazume o sprejetju in uporabi pravnega reda Unije na področju, ki ga zajema ta uredba, bi morale sodelovati pri delu Agencije v skladu s pogoji, določenimi v okviru navedenih sporazumov.
- (61) Ta uredba določa skupna pravila na področju civilnega letalstva in ohranja ustanovitve Agencije. Uredbo (ES) št. 216/2008 Evropskega parlamenta in Sveta¹⁶ bi bilo zato treba razveljaviti.

¹⁵ Uredba (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o določitvi splošnih pravil in načel, na podlagi katerih države članice nadzirajo izvajanje izvedbenih pooblastil Komisije (UL L 55, 28.2.2011, str. 13).

¹⁶ Uredba (ES) št. 216/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. februarja 2008 o skupnih predpisih na področju civilnega letalstva in ustanovitvi Evropske agencije za varnost v letalstvu (UL L 240, 7.9.2002, str. 1).

- (62) Spremembe, uvedene s to uredbo, vplivajo na izvajanje druge zakonodaje Unije. Uredbo (ES) št. 1008/2008 Evropskega parlamenta in Sveta¹⁷, Uredbo (EU) št. 996/2010 Evropskega parlamenta in Sveta¹⁸ in Uredbo (EU) št. 376/2014 Evropskega parlamenta in Sveta¹⁹ bi bilo zato treba ustrezno spremeniti.
- (63) Uredbo (ES) št. 1008/2008 bi bilo treba spremeniti, da bi se ustrezno upoštevala možnost, določena s to uredbo, da lahko Agencija postane organ, pristojen za izdajo in nadzor spričeval letalskih prevoznikov. Poleg tega je treba zaradi vse večje pomembnosti letalskih prevoznikov z operativnimi sedeži v več državah članicah, zaradi česar ni nujno, da sta organ, pristojen za izdajo operativnih licenc, in organ, pristojen za izdajo spričeval letalskih prevoznikov, identična, okrepiti učinkovit nadzor navedenih letalskih prevoznikov. Uredbo (ES) št. 1008/2008 bi bilo zato treba spremeniti, da bi se zagotovilo tesno sodelovanje med organi, odgovornimi za nadzor spričeval letalskih prevoznikov oziroma operativnih licenc.
- (64) Ker države članice zaradi večinoma nadnacionalne narave letalstva in njegove kompleksnosti ne morejo v zadostni meri doseči ciljev te uredbe, tj. vzpostaviti in ohranjati visoko enotno raven varnosti v civilnem letalstvu ter hkrati zagotavljati visoko enotno raven varstva okolja, temveč se ti cilji zaradi vseevropskega področja uporabe te uredbe lažje dosegajo na ravni Unije, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 PEU. V skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta uredba ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje navedenih ciljev –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

POGLAVJE I

NAČELA

Člen 1

Predmet urejanja in cilji

1. Glavni cilj te uredbe je vzpostaviti in ohranjati visoko enotno raven varnosti v civilnem letalstvu v Uniji ter hkrati zagotoviti visoko enotno raven varstva okolja.
2. Namen te uredbe je tudi:
 - (a) prispevati k širši letalski politiki Unije in izboljšati splošno uspešnost sektorja civilnega letalstva;
 - (b) na področjih, ki jih zajema ta uredba, olajšati prosti pretok blaga, oseb, storitev in kapitala, zagotoviti enake pogoje za vse akterje na notranjem letalskem trgu ter izboljšati konkurenčnost letalske industrije Unije;

¹⁷ Uredba (ES) št. 1008/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. septembra 2008 o skupnih pravilih za opravljanje zračnih prevozov v Skupnosti (UL L 293, 31.10.2008, str. 3).

¹⁸ Uredba (EU) št. 996/2010 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. oktobra 2010 o preiskavah in preprečevanju nesreč in incidentov v civilnem letalstvu ter razveljavitvi Direktive 94/56/ES (UL L 295, 12.11.2010, str. 35).

¹⁹ Uredba (EU) št. 376/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 3. aprila 2014 o poročanju, analizi in spremljanju dogodkov v civilnem letalstvu, spremembi Uredbe (EU) št. 996/2010 Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi Direktive 2003/42/ES Evropskega parlamenta in Sveta in uredb Komisije (ES) št. 1321/2007 in (ES) št. 1330/2007 (UL L 122, 24.4.2014, str. 18).

- (c) spodbuditi stroškovno učinkovitost ter uspešnost regulativnih in certifikacijskih postopkov ter optimalno uporabo virov na nacionalni in evropski ravni;
 - (d) na področjih, ki jih zajema ta uredba, podpreti vzpostavitev in ohranjanje visoke enotne ravni varnosti v civilnem letalstvu;
 - (e) pomagati državam članicam pri izpolnjevanju obveznosti po Čikaški konvenciji z zagotavljanjem enotne razlage in enotnega izvajanja njenih določb;
 - (f) po vsem svetu spodbujati stališča Unije v zvezi s standardi in pravili v civilnem letalstvu z vzpostavitvijo ustreznega sodelovanja s tretjimi državami in mednarodnimi organizacijami;
 - (g) spodbujati raziskave in inovacije, med drugim v regulativnih in certifikacijskih postopkih;
 - (h) spodbujati tehnično in operativno interoperabilnost na področjih, ki jih zajema ta uredba.
3. Cilji iz odstavkov 1 in 2 se med drugim dosežejo s/z:
- (a) pripravo, sprejetjem in enotno uporabo vseh potrebnih aktov;
 - (b) zagotovitvijo, da se izjave in certifikati, izdani v skladu s to uredbo ter njenimi delegiranimi in izvedbenimi akti, uporabljajo v vsej Uniji brez kakršnih koli dodatnih zahtev;
 - (c) pripravo podrobnih tehničnih standardov v sodelovanju z organi za standardizacijo in drugimi panožnimi organi, ki naj se uporabijo kot načini za doseganje skladnosti s to uredbo ter delegiranimi in izvedbenimi akti, sprejetimi na podlagi te uredbe, če je to primerno;
 - (d) ustanovitvijo neodvisne Agencije Evropske unije za varnost v letalstvu (v nadaljnjem besedilu: Agencija);
 - (e) enotnim izvajanjem vseh potrebnih aktov s strani pristojnih nacionalnih organov in Agencije na področjih, za katera so pristojni;
 - (f) zbiranjem, analizo in izmenjavo informacij za sprejemanje odločitev na podlagi dokazov;
 - (g) izvajanjem pobud ozaveščanja in promocijskih pobud, vključno z usposabljanjem, obveščanjem in razširjanjem ustreznih varnostnih informacij.

Člen 2

Področje uporabe

1. Ta uredba se uporablja za:
- (a) projektiranje in proizvodnjo zrakoplovov, ki ju izvaja fizična ali pravna oseba pod nadzorom Agencije ali države članice;
 - (b) projektiranje, proizvodnjo, vzdrževanje in upravljanje zrakoplovov ter z njimi povezanih izdelkov, delov in nenameščene opreme, kadar je zrakoplov:
 - (i) registriran v državi članici, razen kadar in kolikor je država članica prenesla svoje pristojnosti v skladu s Čikaško konvencijo na tretjo državo in zrakoplov upravlja operator iz tretje države;

- (ii) registriran v tretji državi in ga upravlja operator, ki je ustanovljen, ima sedež ali glavni kraj poslovanja na ozemlju, na katerem se uporabljata pogodbi;
 - (c) upravljanje zrakoplovov v zračnem prostoru enotnega evropskega neba, vanj ali iz njega s strani operatorja iz tretje države;
 - (d) projektiranje, proizvodnjo, vzdrževanje in obratovanje opreme aerodroma, ki se uporablja ali je namenjena za uporabo na aerodromih iz točke (e) ter za zagotavljanje storitev zemeljske oskrbe in služb za upravljanje ploščadi na teh aerodromih;
 - (e) projektiranje, vzdrževanje in obratovanje aerodromov, ki se nahajajo na ozemlju, na katerem se uporabljata pogodbi, in ki:
 - (i) so namenjeni javni rabi;
 - (ii) so namenjeni komercialnemu zračnemu prevozu;
 - (iii) so namenjeni operacijam, pri katerih se uporabljajo postopki instrumentalnega prileta ali odhoda, in
 - (iv) imajo asfaltirano vzletno-pristajalno stezo dolžine najmanj 800 metrov ali so namenjeni izključno helikopterjem;
 - (f) varovanje okolišev aerodromov iz točke (e) brez poseganja v zakonodajo Unije in nacionalno zakonodajo o okolju in načrtovanju rabe tal;
 - (g) izvajanje služb upravljanja zračnega prometa in navigacijskih služb zračnega prometa (ATM/ANS) v zračnem prostoru enotnega evropskega neba ter projektiranje, proizvodnjo, vzdrževanje in obratovanje sistemov in komponent, ki se uporabljajo pri izvajanju ATM/ANS;
 - (h) projektiranje, proizvodnjo, vzdrževanje in upravljanje brezpilotnih zrakoplovov, njihovih motorjev, propelerjev, delov in nenameščene opreme ter opreme za vodenje brezpilotnih zrakoplovov na daljavo, če takšne zrakoplove v zračnem prostoru enotnega evropskega neba upravlja operator, ki je ustanovljen ali ima sedež na ozemlju, na katerem se uporabljata pogodbi.
2. Ta uredba se uporablja tudi za osebe in organizacije, ki so vključeni v dejavnosti iz odstavka 1.
3. Ta uredba se ne uporablja za:
- (a) državne zrakoplove in njihove izdelke, dele in nenameščeno opremo ter za osebe in organizacije, vključene v dejavnosti in storitve, ki jih izvajajo državni zrakoplovi;
 - (b) aerodrome ali njihove dele ter opremo, osebe in organizacije, ki jih kontrolira in upravlja vojska;
 - (c) ATM/ANS, vključno s sistemi in komponentami, osebjem in organizacijami, ki jih zagotavlja ali daje na voljo vojska;
 - (d) projektiranje, proizvodnjo, vzdrževanje in upravljanje zrakoplovov, katerih upravljanje vključuje majhno tveganje za varnost v letalstvu, kot je navedeno v Prilogi I, ter za osebe in organizacije, vključene v navedene dejavnosti.

V zvezi s točko (a) države članice zagotovijo, da se dejavnosti in storitve, ki jih opravljajo državni zrakoplovi iz te točke, izvajajo ob upoštevanju ciljev te uredbe. Države članice tudi zagotovijo razdvajanje med državnimi zrakoplovi in drugimi zrakoplovi, kadar je to primerno.

V zvezi s točko (d) se Komisija v skladu s členom 117 pooblasti za sprejemanje delegiranih aktov, s katerimi po potrebi zaradi tehničnega in operativnega razvoja, zlasti uvedbe novih proizvodnih tehnik ali novih tehnologij, in, kolikor je to upravičeno, zaradi majhnega tveganja za varnost v letalstvu, prisotnega pri upravljanju zadevnih zrakoplovov, prilagodi naslednja merila iz Priloge I:

- (i) datume iz točke (a)(i) navedene priloge;
- (ii) omejitve teže, hitrosti in prostornine toplega zraka iz točk (e), (f), (g), (h), (i) in (j) navedene priloge.

4. Organizacija, pristojna za projektiranje tipa zrakoplova, lahko zahteva, da Komisija sklene, da se določbe iz Oddelka I Poglavlja III uporabljajo za projektiranje, proizvodnjo in vzdrževanje navedenega tipa zrakoplova ter za osebe in organizacije, vključene v te dejavnosti, kadar:

- (a) tip zrakoplova spada v področje uporabe točk (e), (f), (g), (h), (i) ali (j) Priloge I;
- (b) je navedeni tip zrakoplova namenjen za serijsko proizvodnjo, in
- (c) projekt navedenega tipa zrakoplova ni bil odobren v skladu z nacionalno zakonodajo države članice.

Komisija na podlagi navedene zahteve po posvetovanju z Agencijo in državo članico, v kateri ima zadevna organizacija glavni kraj poslovanja, sklene, ali so merila iz prvega pododstavka izpolnjena. Ta sklep se sprejme z izvedbenim aktom po posvetovalnem postopku iz člena 116(2) in se objavi v *Uradnem listu Evropske unije*. Agencija prav tako navedeni sklep vključi v odložišče iz člena 63.

Od datuma, določenega v navedenem izvedbenem sklepu, projektiranje, proizvodnjo in vzdrževanje zadevnega tipa zrakoplova ter osebe in organizacije, vključene v te dejavnosti, urejajo izključno določbe iz Oddelka I Poglavlja III ter iz delegiranih in izvedbenih aktov, sprejetih na podlagi navedenih določb. V tem primeru se določbe iz Poglavlja IV in Poglavlja V o uporabi določb iz Oddelka I Poglavlja III uporabljajo tudi za zadevni tip zrakoplova.

5. Brez poseganja v člen 8 Uredbe (EU) št. XXX/XXX o izvajanju enotnega evropskega neba (prenovitev) države članice zagotovijo, da vojaški objekti iz odstavka 3(b) tega člena, ki so odprti za splošni zračni promet in ATM/ANS iz odstavka 3(c) tega člena, ki jih splošnemu zračnemu prometu zagotavlja ali daje na voljo vojska, omogočajo raven varnosti, ki je enakovredna tisti, ki izhaja iz uporabe bistvenih zahtev, določenih v prilogah VII in VIII k tej uredbi.

6. Države članice se lahko odločijo, da bodo uporabljale določbe katerega koli od oddelkov I, II, III, V, VI ali VII Poglavlja III za nekatere ali vse dejavnosti iz odstavkov 3(a) in 3(c) tega člena, ter za osebe in organizacije, vključene v te dejavnosti.

V tem primeru zadevna država članica o svoji nameri obvesti Komisijo in Agencijo. To obvestilo vsebuje vse zadevne informacije, zlasti:

- (a) oddelek ali oddelke, ki jih namerava uporabljati;
- (b) zadevne dejavnosti, osebe in organizacije;
- (c) razloge za nameravano odločitev, in
- (d) datum, ko se začne nameravana odločitev uporabljati.

Komisija po posvetovanju z Agencijo sklene, ali se glede na značilnosti zadevnih dejavnosti, osebja in organizacij ter namen in vsebino določb oddelka ali oddelkov, o katerih je bila obveščena, zadevne določbe lahko učinkovito izvajajo in, kadar je to primerno, pod kakšnimi pogoji. Sklep Komisije se sprejme z izvedbenim aktom po svetovalnem postopku iz člena 116(2) in se objavi v *Uradnem listu Evropske unije*. Agencija navedeni sklep vključi v odložišče iz člena 63.

Zadevna država članica začne uporabljati določbe oddelka ali oddelkov, ki jih je priglasila Komisiji, šele potem, ko Komisija sprejme pozitiven sklep in, kadar je ustrezno potem, ko se prepriča, da so pogoji, povezani z navedenim sklepom, izpolnjeni. V tem primeru od datuma, določenega v odločitvi države članice, zadevne dejavnosti, osebje in organizacije urejajo izključno navedene določbe ter določbe delegiranih in izvedbenih aktov, sprejetih na podlagi navedenih določb. V tem primeru se uporabljajo tudi določbe iz poglavja IV in poglavja V o uporabi določb iz oddelka ali oddelkov, priglašeni v zvezi z zadevnimi dejavnostmi, osebjem in organizacijami.

Komisija, Agencija in pristojni organi zadevne države članice sodelujejo za namene uporabe tega odstavka.

Države članice se lahko odločijo, da preklicajo svoje odločitve, sprejete v skladu s tem odstavkom. V tem primeru zadevna država članica obvesti Komisijo in Agencijo. To obvestilo se objavi v *Uradnem listu Evropske unije*, Agencija pa ga vključi v odložišče iz člena 63. Zadevna država članica določi ustrezno prehodno obdobje.

7. Države članice se lahko odločijo, da iz uporabe določb te uredbe izvzamejo projektiranje, vzdrževanje in obratovanje aerodroma, ter opremo, ki se uporablja na tem aerodromu, če promet na njem šteje največ 10 000 potnikov letno in največ 850 premikov, povezanih s tovorom, letno, pod pogojem, da taka izjema ne ogroža skladnosti z bistvenimi zahtevami iz člena 29.

V takem primeru zadevna država članica z utemeljeno vlogo obvesti Komisijo in Agencijo o svoji nameri, da bo sprejela tako odločitev. Ta vloga vsebuje vse ustrezne informacije v zvezi z nameravano odločitvijo.

Komisija po posvetovanju z Agencijo sklene, ali so pogoji iz prvega pododstavka izpolnjeni. Sklep Komisije se sprejme z izvedbenim aktom po svetovalnem postopku iz člena 116(2) in se objavi v *Uradnem listu Evropske unije*. Agencija navedeni sklep vključi v odložišče iz člena 63.

Zadevna država članica sprejme nameravano odločitev šele potem, ko Komisija sprejme pozitiven sklep. V tem primeru se od datuma, določenega v odločitvi države članice, projektiranje, vzdrževanje in obratovanje zadevnega aerodroma in njegova oprema ne urejajo več v skladu z določbami te uredbe ter določbami delegiranih in izvedbenih aktov, sprejetih na podlagi te uredbe.

Države članice vsako leto preučijo podatke o prometu na aerodromih, ki so izvzeti v skladu s tem odstavkom. Če ta pregled pokaže, da v treh zaporednih letih na enem od teh aerodromov promet šteje več kot 10 000 potnikov letno in več kot 850 premikov, povezanih s tovorom, letno, zadevna država članica prekliče izjemo za navedeni aerodrom. V tem primeru o tem ustrezno obvesti Komisijo in Agencijo. Sklep o preklicu izjeme se objavi v *Uradnem listu Evropske unije*, Agencija pa ga vključi v odložišče iz člena 63.

Določbe tega odstavka ne vplivajo na izjeme, ki so jih države članice odobrile v skladu s členom 4(3b) Uredbe (ES) št. 216/2008. Sklepi o preklicu izjeme se objavijo v *Uradnem listu Evropske unije*, Agencija pa jih vključi v odložišče iz člena 63.

Člen 3

Opredelitve pojmov

V tej uredbi se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

- (1) „nadzor“ pomeni stalno preverjanje s strani pristojnega organa ali v njegovem imenu, ali se zahteve, na podlagi katerih je bil izdan certifikat, ali zahteve, v zvezi s katerimi je bila podana izjava, še naprej izpolnjujejo;
- (2) „Čikaška konvencija“ pomeni Konvencijo o mednarodnem civilnem letalstvu in njene priloge, podpisano v Čikagu dne 7. decembra 1944;
- (3) „izdelek“ pomeni zrakoplov, motor ali propeler;
- (4) „del“ pomeni kateri koli del zrakoplova razen motorja ali propelerja;
- (5) „komponenta ATM/ANS“ pomeni katero koli komponento, kot je opredeljeno v členu 2(19) Uredbe (EU) št. XXX/XXXX²⁰;
- (6) „certifikacija“ pomeni vse oblike priznavanja v skladu s to uredbo, ki temeljijo na ustrezni oceni, da je organizacija ali oseba, izdelek, del, nenameščena oprema, aerodrom, oprema aerodroma, sistem ATM/ANS, komponenta ATM/ANS ali naprava za usposabljanje za simulacijo letenja v skladu z zahtevami iz te uredbe ter delegiranimi in izvedbenimi akti, sprejetimi na podlagi te uredbe, ki se uporabljajo, z izdajo certifikata, ki potrjuje takšno skladnost;
- (7) „izjava“ pomeni katero koli pisno izjavo, podano v skladu s to uredbo in na lastno odgovornost pravne ali fizične osebe, za katero se uporablja ta uredba, in ki potrjuje skladnost z zahtevami iz te uredbe ter delegiranih in izvedbenih aktov, sprejetih na podlagi te uredbe, ki se uporabljajo in ki se nanašajo na organizacijo ali osebo, izdelek, del, nenameščeno opremo, opremo na aerodromu, sistem ATM/ANS in komponento ATM/ANS;
- (8) „usposobljeni subjekt“ pomeni akreditirano pravno ali fizično osebo, ki so ji v skladu s to uredbo naložene določene naloge certificiranja ali nadzora s strani Agencije ali nacionalnega pristojnega organa, ki te naloge kontrolirata in sta zanje odgovorna;
- (9) „certifikat“ pomeni kateri koli certifikat, odobritev, licenco, dovoljenje, potrdilo ali drug dokument, ki se izda kot rezultat certifikacije, ki potrjuje skladnost z zahtevami, ki se uporabljajo;
- (10) „operator“ pomeni vsako pravno ali fizično osebo, ki upravlja ali namerava upravljati enega ali več zrakoplovov oziroma enega ali več aerodromov;
- (11) „naprava za usposabljanje za simulacijo letenja“ pomeni katero koli vrsto naprave, ki na tleh simulira pogoje letenja, vključno s simulatorji letenja, napravami za usposabljanje za letenje, trenažerji za postopke letenja in navigacije ter osnovnimi napravami za usposabljanje za instrumentalno letenje;

²⁰

Uredba (EU) Evropskega parlamenta in Sveta z dne [.....] o izvajanju enotnega evropskega neba o izvajanju enotnega evropskega neba..... (UL, str. ...).

- (12) „aerodrom“ pomeni opredeljeno območje na kopnem ali vodi, na nepremični ali na nepremični oziroma plavajoči konstrukciji na vodi (vključno z vsemi objekti, napravami in opremo, ki se nahajajo na takem območju), ki se v celoti ali delno uporablja za prihode, odhode in premike zrakoplovov po površini;
- (13) „oprema aerodroma“ pomeni opremo, aparature, pribor, programsko opremo ali dodatno opremo, ki se uporablja ali je namenjena za uporabo v podporo operacijam zrakoplovov na aerodromu;
- (14) „ploščad“ pomeni opredeljeno območje, namenjeno oskrbi zrakoplova za vkrcavanje ali izkrcavanje potnikov, natovarjanje ali iztovarjanje pošte ali tovora, oskrbo z gorivom, parkiranje ali vzdrževanje;
- (15) „služba za upravljanje ploščadi“ pomeni službo za upravljanje dejavnosti ter premikov zrakoplovov in vozil na ploščadi;
- (16) „ATM/ANS“ pomeni funkcije in službe upravljanja zračnega prometa, kakor so opredeljene v členu 2(10) Uredbe (EU) št. XXX/XXXX, navigacijske službe zračnega prometa, opredeljene v členu 2(4) navedene uredbe, vključno s funkcijami in službami upravljanja omrežja iz člena 17 navedene uredbe, ter službe, ki se ukvarjajo s pridobivanjem in obdelavo podatkov ter formatiranjem in posredovanjem podatkov v splošnem zračnem prometu za namene varne zračne plovbe;
- (17) „sistem ATM/ANS“ pomeni katero koli kombinacijo sistemov, kot je opredeljena v členu 2(33) Uredbe (EU) št. XXX/XXXX;
- (18) „osrednji načrt ATM“ pomeni dokument iz člena 2(14) Uredbe (EU) št. XXX/XXXX;
- (19) „služba informacij za letenje“ pomeni službo, namenjeno zagotavljanju nasvetov in informacij, koristnih za varno in učinkovito izvedbo letov;
- (20) „splošni zračni promet“ pomeni vse premike civilnih in državnih zrakoplovov, ki se izvajajo v skladu s postopki Mednarodne organizacije za civilno letalstvo (ICAO);
- (21) „mednarodni standardi in priporočene prakse“ pomenijo mednarodne standarde in priporočene prakse, ki jih sprejme ICAO v skladu s členom 37 Čikaške konvencije;
- (22) „storitev zemeljske oskrbe“ pomeni katero koli storitev na aerodromih, ki vključuje dejavnosti, povezane z varnostjo, na področjih administracije in nadzora na tleh, odprave potnikov, prtljage, tovora in pošte ter oskrbovanja na ploščadi, oskrbovanja na zrakoplovu, oskrbovanja z gorivom in oljem, vzdrževanja zrakoplovov, letalskih operacij ter upravljanja posadke, prevoza na tleh in catering;
- (23) „komercialni zračni prevoz“ pomeni operacijo zrakoplova, namenjeno prevozu potnikov, tovora ali pošte med dvema različnima aerodromoma za plačilo ali drugo protivrednost;
- (24) „varnostna uspešnost“ pomeni dosežek države članice, Unije ali organizacije na področju varnosti, kot je opredeljen z njenimi cilji in kazalniki varnostne uspešnosti;
- (25) „kazalnik varnostne uspešnosti“ pomeni parameter, ki se uporablja za spremljanje in ocenjevanje varnostne uspešnosti;
- (26) „cilj varnostne uspešnosti“ pomeni načrtovan ali nameravan cilj za uskladitev s kazalniki varnostne učinkovitosti v določenem časovnem obdobju;
- (27) „zrakoplov“ pomeni katero koli napravo, ki se lahko obdrži v atmosferi zaradi reakcij zraka, razen reakcije zraka na zemeljsko površino;

- (28) „nenameščena oprema“ pomeni katero koli nenameščeno opremo na krovu, ki lahko vpliva na varnost;
- (29) „brezpilotni zrakoplov“ pomeni kateri koli zrakoplov, ki se upravlja ali je projektiran za upravljanje brez pilota na krovu;
- (30) „oprema za vodenje brezpilotnih zrakoplovov na daljavo“ pomeni opremo, aparature, pribor, programsko opremo ali dodatno opremo, ki je potrebna za varno upravljanje brezpilotnih letal;
- (31) „zrakoplov, registriran v državi članici“ ali „zrakoplov, registriran v tretji državi“ pomeni zrakoplov, registriran v skladu z mednarodnimi standardi in priporočenimi praksami v zvezi s Prilogo 7 k Čikaški konvenciji z naslovom „Državljanstvo in registrske oznake zrakoplovov“;
- (32) „državni zrakoplov“ pomeni zrakoplov, ki pod kontrolo in na odgovornost države članice izvaja vojaške, carinske, policijske, iskalne in reševalne ter gasilske dejavnosti ali službe, dejavnosti ali službe obalne straže ali podobne dejavnosti ali službe, ki jih v javnem interesu izvaja organ s pooblastili javnih organov;
- (33) „zračni prostor enotnega evropskega neba“ pomeni zračni prostor ozemlja, za katerega se uporabljata pogodbi, in kateri koli drug zračni prostor, v katerem države članice uporabljajo Uredbo (EU) št. XXX/XXXX v skladu s členom 1(4) navedene uredbe;
- (34) „nacionalni pristojni organ“ pomeni enega ali več subjektov, ki jih imenuje država članica ter imajo potrebna pooblastila in dodeljene pristojnosti za izvajanje nalog, povezanih s certifikacijo, nadzorom in izvajanjem, v skladu s to uredbo ter delegiranimi in izvedbenimi akti, sprejetimi na podlagi te uredbe.

Člen 4

Načela za ukrepe, sprejete v okviru te uredbe

- 1. Ukrepi, ki jih v skladu s to uredbo sprejmejo države članice, Komisija in Agencija:
 - (a) odražajo najnovejši tehnični razvoj in dobre prakse na področju letalstva ter upoštevajo globalne letalske izkušnje ter znanstveni in tehnični napredek na zadevnih področjih;
 - (b) temeljijo na najboljših razpoložljivih dokazih in analizah;
 - (c) omogočajo takojšen odziv na ugotovljene vzroke nesreč, resnih incidentov in namernih kršitev varnosti;
 - (d) upoštevajo soodvisnosti med različnimi področji varnosti v letalstvu ter varnostjo v letalstvu in drugimi tehničnimi področji letalskih predpisov;
 - (e) določajo, kolikor je to mogoče, zahteve na način, ki se osredotoča na cilje, ki jih je treba doseči, pri čemer so možna različna sredstva za doseganje skladnosti s temi cilji;
 - (f) spodbujajo sodelovanje in učinkovito uporabo virov med organi na ravni Unije in na ravni držav članic;
 - (g) so nezavezujoči in vključujejo ukrepe za spodbujanje varnosti, kadar je to mogoče;
 - (h) upoštevajo mednarodne obveznosti Unije in držav članic na področju civilnega letalstva.

2. Ukrepi, sprejeti v okviru te uredbe, morajo ustrezati in biti sorazmerni z naravo in tveganjem vsake posamezne dejavnosti, s katero so povezani. Kot je primerno za zadevno dejavnost, pri pripravi in sprejemanju takšnih ukrepov države članice, Komisija in Agencija upoštevajo:
 - (a) ali se osebe, ki niso letalska posadka, prevažajo na krovu, in zlasti, ali je operacija odprta za javnost;
 - (b) v kolikšni meri lahko dejavnost ogroža tretje osebe ali lastnino na tleh;
 - (c) kompleksnost in zmogljivost zadevnega zrakoplova;
 - (d) namen leta in vrsto uporabljenega zračnega prostora;
 - (e) vrsto, obseg in kompleksnost operacije ali dejavnosti, vključno z obsegom in vrsto prometa, ki ga upravlja pristojna organizacija ali oseba, kadar je to ustrezno;
 - (f) obseg, v katerem so osebe, prizadete zaradi zadevnih tveganj, povezanih z operacijo, sposobne oceniti ta tveganja in jih obvladati;
 - (g) rezultate preteklih certifikacijskih in nadzornih dejavnosti.

POGLAVJE II

UPRAVLJANJE VARNOSTI V LETALSTVU

Člen 5

Evropski letalski varnostni program

1. Komisija po posvetovanju z Agencijo sprejme, objavi in po potrebi posodobi dokument, ki opisuje delovanje evropskega sistema za varnost v letalstvu ter vsebuje pravila, dejavnosti in postopke, ki se uporabljajo za upravljanje varnosti v civilnem letalstvu v Uniji v skladu s to uredbo (v nadaljnjem besedilu: evropski letalski varnostni program).
2. Evropski letalski varnostni program opisuje vsaj naslednje:
 - (a) politiko, cilje in sredstva na področju varnosti v evropskem letalstvu;
 - (b) upravljanje varnostnih tveganj v evropskem letalstvu;
 - (c) zagotavljanje varnosti v evropskem letalstvu;
 - (d) spodbujanje varnosti v evropskem letalstvu.

Evropski letalski varnostni program opisuje tudi postopek za pripravo, sprejetje, posodobitev in izvajanje evropskega načrta za varnost v letalstvu iz člena 6, v katerega so vključene države članice in ustrezni deležniki.

Člen 6

Evropski načrt za varnost v letalstvu

1. Agencija pripravi, sprejme, objavi in vsaj enkrat letno posodobi evropski načrt za varnost v letalstvu. Na podlagi ocene razpoložljivih varnostnih informacij evropski načrt za varnost v letalstvu opredeljuje glavna varnostna tveganja, ki vplivajo na evropski sistem za varnost v letalstvu, in določa potrebne ukrepe za zmanjšanje teh tveganj.

2. Agencija v posebnem portfelju varnostnega tveganja dokumentira varnostna tveganja iz odstavka 1 in spremlja izvajanje s tem povezanih blažilnih ukrepov s strani zadevnih oseb, vključno z določitvijo kazalnikov varnostne uspešnosti, kadar je to primerno.
3. Evropski načrt za varnost v letalstvu ob upoštevanju ciljev iz člena 1 določa sprejemljivo raven varnostne uspešnosti v Uniji, ki si jo skupaj prizadevajo doseči države članice, Komisija in Agencija.

Člen 7

Nacionalni letalski varnostni program

1. Vsaka država članica vzpostavi nacionalni letalski varnostni program za upravljanje varnosti v civilnem letalstvu v zvezi z letalskimi dejavnostmi v njeni pristojnosti (nacionalni letalski varnostni program). Ta program je sorazmeren z obsegom in kompleksnostjo teh dejavnosti in je usklajen z Evropskim letalskim varnostnim programom.
2. Nacionalni letalski varnostni program zajema vsaj naslednje:
 - (a) politiko, cilje in sredstva na področju varnosti v letalstvu;
 - (b) upravljanje varnostnih tveganj v letalstvu;
 - (c) zagotavljanje varnosti v letalstvu;
 - (d) spodbujanje varnosti v letalstvu.
3. Nacionalni letalski varnostni program ob upoštevanju ciljev iz člena 1 in sprejemljive ravni varnostne uspešnosti iz člena 6(3) določa sprejemljivo raven varnostne uspešnosti, ki jo je treba doseči na nacionalni ravni na področju letalskih dejavnosti, za katere so odgovorne zadevne države članice.

Člen 8

Nacionalni načrt za varnost v letalstvu

1. Nacionalni letalski varnostni program se priloži nacionalnemu načrtu za varnost v letalstvu. Na podlagi ocene razpoložljivih varnostnih informacij vsaka država članica v tem načrtu opredeli glavna varnostna tveganja, ki vplivajo na njen nacionalni sistem za varnost v letalstvu, in določi potrebne ukrepe za zmanjšanje teh tveganj.
2. Nacionalni načrt za varnost v letalstvu vključuje tveganja in ukrepe, opredeljene v evropskem načrtu za varnost v letalstvu, ki so pomembni za zadevno državo članico. Država članica obvesti Agencijo o tveganjih in ukrepih, opredeljenih v evropskem načrtu za varnost v letalstvu, za katera meni, da niso relevantni za njen nacionalni sistem varnosti v letalstvu in razloge zanje.

POGLAVJE III

VSEBINSKE ZAHTEVE

ODDELEK I

Plovnost in varovanje okolja

Člen 9

Bistvene zahteve

Zrakoplovi iz člena 2(1)(a) in (b) ter njihovi motorji, propelerji, deli in nenameščena oprema izpolnjujejo bistvene plovnostne zahteve iz Priloge II, v zvezi s hrupom in emisijami pa bistvene zahteve za okoljsko združljivost izdelkov iz Priloge III.

Člen 10

Skladnost

1. Pri zrakoplovih iz člena 2(1)(b)(i) ter njihovih motorjih, propelerjih, delih in nenameščeni opremi se v skladu s členi 11 do 16 zagotovi skladnost s členom 9.
2. Pri zrakoplovih iz člena 2(1)(a) ter njihovih motorjih, propelerjih in delih se v skladu s členoma 11 in 12 ter členom 15(1) zagotovi skladnost s členom 9.

Člen 11

Projektiranje izdelkov

Projekt izdelka je predmet certifikacije in se zanj izda tipski certifikat. Spremembe tipskega certifikata so tudi predmet certifikacije in se zanje izda potrdilo o spremembah, vključno z dodatnimi tipskimi certifikati. Projekti popravil so predmet certifikacije in se zanje izda odobritev.

Ta tipski certifikat, to potrdilo o spremembah in ta odobritev projektov popravil se izdajo na podlagi prošnje, ko prosilec dokaže, da je projekt izdelka skladen z osnovo za tipsko certifikacijo, določeno v skladu z delegiranim aktom iz člena 18(1)(a)(i), in da projekt izdelka nima značilnosti ali lastnosti, zaradi katerih bi bil okoljsko nezdružljiv ali nevaren za uporabo.

Ta tipski certifikat, to potrdilo o spremembah in ta odobritev projektov popravil se lahko izdajo tudi brez takšne prošnje, in sicer lahko to stori organizacija, odobrena v skladu s členom 15, ki ji je bil podeljen privilegij za izdajo navedenih certifikatov ali odobritev v skladu z delegiranim aktom iz člena 18(1)(k), kadar navedena organizacija ugotovi, da projekt izdelka izpolnjuje pogoje iz drugega pododstavka.

Za projekt motorjev in propelerjev, ki so bili certificirani kot del projekta zrakoplova v skladu s tem členom, se ne zahteva ločen tipski certifikat.

Člen 12

Projektiranje delov

Če z delegiranimi akti, sprejetimi v skladu s členom 18, ni določeno drugače, mora biti projekt delov predmet certifikacije in se zanj izda certifikat.

Ta certifikat se izda na podlagi prošnje, ko prosilec dokaže, da je projekt dela v skladu z osnovo za certifikacijo, določeno v skladu s členom 18(1)(a)(ii).

Ta certifikat se lahko izda tudi brez takšne prošnje, in sicer lahko to stori organizacija, odobrena v skladu s členom 15, ki ji je bil podeljen privilegij za izdajo navedenih certifikatov v skladu z delegiranim aktom iz člena 18(1)(k), kadar navedena organizacija ugotovi, da je projekt dela v skladu v skladu z osnovo za certifikacijo, določeno v členu 18(1)(a)(ii).

Za projekt delov, ki so bili certificirani kot del projekta izdelka v skladu s členom 11, se ne zahteva ločen certifikat.

Člen 13

Projektiranje nenameščene opreme

Kadar delegirani akti, sprejeti v skladu s členom 18, tako določajo, je projekt nenameščene opreme predmet certificacije in se zanj izda certifikat.

Ta certifikat se izda na podlagi prošnje, ko prosilec dokaže, da je projekt nenameščene opreme v skladu z osnovo za certificacijo, določeno v skladu s členom 18(1)(a)(ii).

Ta certifikat se lahko izda tudi brez takšne prošnje, in sicer to lahko stori organizacija, odobrena v skladu s členom 15, ki ji je bil podeljen privilegij za izdajo navedenih certifikatov v skladu z delegiranim aktom iz člena 18(1)(k), kadar navedena organizacija ugotovi, da je projekt nenameščene opreme v skladu z osnovo za certificacijo, določeno v členu 18(1)(a)(ii).

Člen 14

Posamični zrakoplov

Posamični zrakoplov je predmet certificacije in se zanj izda spričevalo o plovnosti ter, kadar tako določajo delegirani akti, sprejeti v skladu s členom 18, spričevalo o hrupu.

Ti spričevali se izdajo na podlagi prošnje, ko prosilec dokaže, da je zrakoplov skladen s projektom, certificiranim v skladu s členom 11, ter da je zrakoplov v stanju, ki zagotavlja varno in okoljsko združljivo obratovanje.

Člen 15

Organizacije

1. Če z delegiranimi akti, sprejetimi v skladu s členom 18, ni določeno drugače, so organizacije, pristojne za projektiranje in proizvodnjo izdelkov, delov in nenameščene opreme, predmet certificacije in se jim izda odobritev.

Ta odobritev se izda na podlagi prošnje, ko prosilec dokaže, da izpolnjuje pravila iz delegiranih aktov, sprejetih v skladu s členom 18, da se zagotovi skladnost z bistvenimi zahtevami iz člena 9. V odobritvi se navedejo privilegiji, priznani organizaciji, in obseg odobritve.

2. Če z delegiranimi akti, sprejetimi v skladu s členom 18, ni določeno drugače, so organizacije, pristojne za vzdrževanje in vodenje stalne plovnosti izdelkov, delov in nenameščene opreme, predmet certificacije in se jim izda odobritev.

Ta odobritev se izda na podlagi prošnje, ko prosilec dokaže, da izpolnjuje pravila iz delegiranih aktov, sprejetih v skladu s členom 18, da se zagotovi skladnost z bistvenimi zahtevami iz člena 9. V odobritvi se navedejo privilegiji, priznani organizaciji, in obseg odobritve.

3. Kadar tako določajo delegirani akti, sprejeti v skladu s členom 18, so organizacije, ki so vključene v usposabljanje osebja iz člena 16, predmet certificacije in se jim izda odobritev.

Ta odobritev se izda na podlagi prošnje, ko prosilec dokaže, da izpolnjuje pravila iz delegiranih aktov, sprejetih v skladu s členom 18, da se zagotovi skladnost z bistvenimi zahtevami iz člena 9. V odobritvi se navedejo privilegiji, priznani organizaciji, in obseg odobritve.

Člen 16

Osebj

Kadar tako določajo delegirani akti, sprejeti v skladu s členom 18, je osebj, odgovorno za sprostitev izdelka, dela ali nenameščene opreme po vzdrževanju, predmet certificikacije in se mu izda licenca.

Ta licenca se izda na podlagi prošnje, ko prosilec dokaže, da je sposoben izpolnjevati obveznosti, povezane z njegovimi privilegiji, v skladu z bistvenimi zahtevami iz člena 9. V licenci se navedejo privilegiji, priznani osebj, in obseg odobritve.

Člen 17

Odstopanja

1. Z odstopanjem od odstavkov 9, 10, 11 oz. 12:
 - (a) se skladnost projekta izdelkov in delov z bistvenimi zahtevami iz člena 9, ki se uporabljajo, lahko oceni brez izdaje certifikata, kadar tako določajo delegirani akti, sprejeti v skladu s členom 18. V tem primeru ti delegirani akti določajo pogoje in postopke za tako oceno. Ti delegirani akti lahko določajo, da se organizaciji, ki je pristojna za projektiranje in proizvodnjo navedenih izdelkov in delov, dovoli, da poda izjavo o skladnosti projekta izdelkov in projekta delov s temi bistvenimi zahtevami in podrobnimi specifikacijami, določenimi v skladu z delegiranimi akti, sprejetimi v skladu s členom 18(1)(i), da se zagotovi skladnosti teh projektov s temi bistvenimi zahtevami;
 - (b) kadar projekt zrakoplova ni skladen z bistvenimi zahtevami iz člena 9, se lahko izda tipski certifikat z omejitvami. V tem primeru se certifikat izda na podlagi prošnje, ko prosilec dokaže, da je projekt zrakoplova skladen s posebnimi plovnostnimi specifikacijami, določenimi v skladu z delegiranimi akti, sprejetimi na podlagi člena 18(1)(a)(iii), in da je projekt zrakoplova ustrezen glede plovnosti in okoljske združljivosti z ozirom na nameravano uporabo zrakoplova.
2. Z odstopanjem od členov 9, 10 oz. 14:
 - (a) v skladu z delegiranimi akti, sprejetimi v skladu s členom 18, se spričevalo o plovnosti z omejitvami ali spričevalo o hrupu z omejitvami izda za zrakoplov, katerega projekt je bil predmet deklaracije v skladu z odstavkom 1(a) ali za katerega je bil izdan tipski certifikat z omejitvami v skladu z odstavkom 1(b). V tem primeru se ti spričevali izdajo na podlagi prošnje, ko prosilec dokaže, da je zrakoplov skladen s tem projektom in da je v stanju, ki zagotavlja varno in okoljsko združljivo obratovanje;
 - (b) v skladu z delegiranimi akti, sprejetimi na podlagi člena 18, se lahko dovoljenje za letenje izda, da se omogoči obratovanje zrakoplova, ki nima veljavnega spričevala o plovnosti ali veljavnega spričevala o plovnosti z omejitvami. V tem primeru se takšno dovoljenje za letenje izda na podlagi prošnje, ko prosilec dokaže, da je zrakoplov sposoben za varno izvedbo osnovnega leta.

Dovoljenje za letenje se lahko izda tudi brez takšne prošnje, in sicer lahko to stori organizacija, odobrena v skladu s členom 15, ki ji je bil podeljen privilegij za izdajo navedenih dovoljenj v skladu z delegiranim aktom iz člena 18(1)(k), kadar navedena organizacija ugotovi, da je zrakoplov sposoben za varno izvedbo osnovnega leta.

Dovoljenje za letenje je predmet ustreznih omejitev, kot je določeno v navedenih delegiranih aktih, zlasti, da se zagotovi varnost tretjih oseb.

Člen 18

Prenos pooblastil

1. Za zrakoplove iz člena 2(1)(a) in (b) ter njihove motorje, propelerje, dele in nenameščeno opremo se Komisija pooblasti za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 117, s katerimi določi podrobna pravila v zvezi s/z:
 - (a) pogoji za določanje in sporočanje naslednjih informacij prosilcu s strani Agencije v skladu s členom 66:
 - (i) osnovo za tipsko certifikacijo, ki se uporablja za izdelek za namene tipske certifikacije iz člena 11 in člena 17(1)(b);
 - (ii) osnovo za certifikacijo, ki se uporablja za del ali nenameščeno opremo za namene certifikacije iz členov 12 in 13;
 - (iii) posebnimi specifikacijami glede plovnosti in okoljske združljivosti, ki se uporabljajo za zrakoplove, ki izpolnjujejo pogoje za pridobitev spričevala o plovnosti z omejitvami ali spričevalo o hrupu z omejitvami iz člena 17(2)(a);
 - (b) pogoji za izdajo in razširjanje obveznih informacij s strani Agencije v skladu s členom 66, da se zagotovita stalna plovnost izdelkov in njihova okoljska združljivost, ter pogoji za odobritev drugih načinov usklajevanja z ozirom na navedene obvezne informacije;
 - (c) posebnimi pogoji za skladnost zrakoplovov iz člena 2(1)(b)(ii) z bistvenimi zahtevami iz člena 9;
 - (d) pogoji za izdajo, ohranitev, spreminjanje, začasni odvzem ali preklic certifikatov iz členov 11, 12, 13 in 14, iz člena 17(1)(b) in člena 17(2), ki vključujejo:
 - (i) pogoje v primerih, v katerih se z namenom, da se dosežejo cilji iz člena 1, ter ob upoštevanju narave in tveganja določene zadevne dejavnosti ti certifikati zahtevajo oz. ne zahtevajo;
 - (ii) pogoje o trajanju navedenih certifikatov in o obnovitvi navedenih certifikatov, kadar je njihovo trajanje omejeno;
 - (iii) pogoje za izdajo in uporabo spričeval o plovnosti z omejitvami in spričeval o hrupu z omejitvami iz člena 17(2)(a);
 - (iv) pogoje za izdajo in uporabo dovoljenj za letenje iz člena 17(2)(b);
 - (v) podatke o operativni ustreznosti, vključno s/z:
 - minimalnim programom za usposabljanje osebja, ki ima rating za potrjevanje vzdrževanja;

- minimalnim programom za pridobitev tipskega ratinga za pilote in referenčnimi podatki za objektivno kvalifikacijo z njim povezanih simulatorjev;
 - po potrebi glavnim seznamom minimalne opreme;
 - podatki o tipu zrakoplova, ki so pomembni za kabinsko osebje;
 - dodatnimi specifikacijami za zagotovitev skladnosti z Oddelkom III tega poglavja;
- (vi) pogoji za vzdrževanje izdelkov, delov in nenameščene opreme;
- (vii) pogoji za vodenje stalne plovnosti zrakoplova;
- (e) dodatnimi plovnostnimi zahtevami za izdelke, dele in nenameščeno opremo, katerih projekt je že bil certificiran, ki so potrebne za podporo izboljšanju stalne plovnosti in varnosti;
- (f) pogoji za izdajo, ohranitev, spreminjanje, začasni odvzem ali preklic odobritev iz člena 15, tudi kar zadeva pogoje, v katerih se z namenom, da se dosežejo cilji iz člena 1, ter ob upoštevanju narave in tveganja določene zadevne dejavnosti takšne odobritve zahtevajo oz. ne zahtevajo;
- (g) pogoji za izdajo, ohranitev, spreminjanje, začasni odvzem ali preklic licenc iz člena 16, tudi kar zadeva pogoje, v katerih se z namenom, da se dosežejo cilji iz člena 1, ter ob upoštevanju narave in tveganja določene zadevne dejavnosti te licence zahtevajo;
- (h) privilegiji in odgovornostmi imetnikov certifikatov, izdanih v skladu s tem oddelkom, in organizacij, ki so podale izjave v skladu s členom 17(1)(a);
- (i) pogoji za določitev podrobnih specifikacij za projektiranje izdelkov in delov, ki so predmet izjave v skladu s členom 17(1)(a);
- (j) pogoji in postopki za ocenitev plovnosti in okoljske združljivosti projekta izdelkov in projekta delov v skladu s členom 17(1)(a) brez potrebe po izdaji certifikata, vključno s pogoji in omejitvami za operacije;
- (k) pogoji, pod katerimi se organizacijam, katerim je bila izdana odobritev v skladu s členom 15, lahko podeli privilegij za izdajanje certifikatov iz členov 11, 12 in 13 ter člena 17(2)(b);
- (l) pogoji za priznavanje certifikatov, informacij o stalni plovnosti in druge dokumentacije v zvezi s plovnostjo, izdane v skladu z zakoni tretje države, za namen uporabe člena 57.
2. Glede plovnosti in okoljske združljivosti zrakoplovov iz člena 2(1)(a) in (b) ter njihovih motorjev, propelerjev, delov in nenameščene opreme se Komisija z delegiranimi akti, sprejetimi v skladu s členom 117, pooblasti, da za izpolnitev ciljev iz člena 1 spremeni ali dopolni Prilogo II in Prilogo III, kadar je to potrebno zaradi tehničnega, operativnega ali znanstvenega razvoja ali dokazov na področju plovnosti ali okoljske združljivosti, in sicer v obsegu, ki je za to potreben.

ODDELEK II

Letalska posadka

Člen 19

Bistvene zahteve

Piloti in kabinsko osebje, vključeni v operacije zrakoplovov iz člena 2(1)(b), ter naprave za usposabljanje za simulacijo letenja, osebe in organizacije, vključene v usposabljanje, preizkušanje, preverjanje ali zdravstvene preglede navedenih pilotov in kabinskega osebja, izpolnjujejo bistvene zahteve iz Priloge IV.

Člen 20

Piloti

1. Če z delegiranimi akti, sprejetimi v skladu s členom 25, ni določeno drugače, so piloti predmet certificikacije ter se jim izda licenca pilota in zdravniško spričevalo pilota, ki ustrezata operaciji, ki naj bi jo ta izvajal.
2. Ta licenca pilota se izda na podlagi prošnje, ko prosilec dokaže, da izpolnjuje pravila iz delegiranih aktov, sprejetih v skladu s členom 25, da se zagotovi skladnost z bistvenimi zahtevami iz člena 19 glede teoretičnega znanja, praktičnih spretnosti, jezikovnega znanja in izkušenj.
3. Zdravniško spričevalo pilota se izda na podlagi prošnje, ko prosilec dokaže, da izpolnjuje pravila iz delegiranih aktov, sprejetih v skladu s členom 25, da se zagotovi skladnost z bistvenimi zahtevami iz člena 19 glede zdravstvene sposobnosti.
4. V licencah pilota in zdravniških spričevalih pilota se navedejo privilegiji, podeljeni pilotu.

Člen 21

Kabinsko osebje

Kabinsko osebje, vključeno v operacije komercialnega zračnega prevoza, je predmet certificikacije in se mu izda potrdilo.

Kadar tako določajo delegirani akti, sprejeti v skladu s členom 25, je kabinsko osebje, vključeno v operacije, ki ne spadajo v komercialni zračni prevoz, predmet certificikacije in se mu izda potrdilo.

To potrdilo se izda na podlagi prošnje, ko prosilec dokaže, da izpolnjuje pravila iz delegiranih aktov, sprejetih v skladu s členom 25, da se zagotovi skladnost z bistvenimi zahtevami iz člena 19 glede teoretičnega znanja, praktičnih spretnosti in zdravstvene sposobnosti.

Člen 22

Organizacije za usposabljanje in centri za letalsko medicino

Če z delegiranimi akti, sprejetimi v skladu s členom 25, ni določeno drugače, so organizacije za usposabljanje pilotov ali kabinskega osebja in centri za letalsko medicino predmet certificikacije in se zanje izda odobritev.

Ta odobritev se izda na podlagi prošnje, ko prosilec dokaže, da izpolnjuje predpise iz delegiranih aktov, sprejetih v skladu s členom 25, da se zagotovi skladnost z bistvenimi zahtevami iz člena 19.

V odobritvi se navedejo privilegiji, podeljeni organizaciji.

Člen 23

Naprave za usposabljanje za simulacijo letenja

Če z delegiranimi akti, sprejetimi v skladu s členom 25, ni določeno drugače, je vsaka naprava za usposabljanje za simulacijo letenja predmet certificikacije in se zanjo izda certifikat.

Ta certifikat se izda na podlagi prošnje, ko prosilec dokaže, da naprava izpolnjuje predpise iz delegiranih aktov, sprejetih v skladu s členom 25, da se zagotovi skladnost z bistvenimi zahtevami iz člena 19.

Člen 24

Inštruktorji in izpraševalci

Če z delegiranimi akti, sprejetimi v skladu s členom 25, ni določeno drugače, so osebe, pristojne za izvajanje usposabljanja za letenje, usposabljanja na simulatorju letenja ali usposabljanja kabinskega osebja oziroma za ocenjevanje usposobljenosti pilotov ali kabinskega osebja, vključno z zdravniki letalske medicine, predmet certificikacije in se jim izda certifikat.

Ta certifikat se izda na podlagi prošnje, ko prosilec dokaže, da izpolnjuje predpise iz delegiranih aktov, sprejetih v skladu s členom 25, da se zagotovi skladnost z bistvenimi zahtevami iz člena 19.

V certifikatu se navedejo podeljeni privilegiji.

Člen 25

Prenos pooblastil

1. Za pilote in kabinsko osebje, vključene v operacije zrakoplovov iz člena 2(1)(b), naprave za usposabljanje za simulacijo letenja ter osebe in organizacije, vključene v usposabljanje, preizkušanje, preverjanje ali zdravstvene preglede navedenih pilotov in kabinskega osebja, se Komisija pooblasti za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 117, s katerimi določi podrobna pravila v zvezi z naslednjim:
 - (a) različnimi ratingi za licence pilota in zdravniška spričevala pilota iz člena 20, ki ustrezajo različnim vrstam izvajanih dejavnosti;
 - (b) pogoji za priznavanje usposobljenosti in izkušenj za zrakoplove, za katere ta uredba ne velja, z namenom pridobitve licenc pilota iz člena 20(2);
 - (c) pogoji za pretvorbo nacionalnih licenc pilota in nacionalnih licenc letalskega inženirja, izdanih na podlagi zakonov držav članic, v licence pilota iz člena 20(2) ter pogoji za pretvorbo nacionalnih zdravniških spričeval, izdanih na podlagi zakonov držav članic, v zdravniška spričevala pilota iz člena 20(3);
 - (d) privilegiji in pristojnostmi imetnikov licenc, ratingov za licence, zdravniških spričeval, odobritev, potrdil in certifikatov iz členov 20, 21, 22, 23 in 24;
 - (e) pogoji za izdajo, ohranitev, spreminjanje, začasni odvzem ali preklic licenc, ratingov, zdravniških spričeval, odobritev, potrdil in certifikatov iz členov 20, 21, 22, 23 in 24, tudi kar zadeva okoliščine, v katerih se z namenom, da bi se dosegli cilji iz člena 1, in ob upoštevanju narave in tveganja določene zadevne dejavnosti te licence, ratingi, zdravniška spričevala, odobritve, potrdila in certifikati zahtevajo ali ne zahtevajo, kot je ustrezno;

- (f) pogoji za priznavanje licenc pilota, zdravniških spričeval pilota in potrdil kabinskega osebja, izdanih v skladu z zakoni tretje države, za namen uporabe člena 57;
 - (g) pogoji, pod katerimi so dejavnosti, ki jih ureja ta oddelek, prepovedane, omejene ali zanje veljajo posebni pogoji zaradi varnosti.
- 2. V zvezi s piloti in kabinskim osebjem, ki so vključeni v operacije zrakoplovov iz člena 2(1)(b), ter naprave za usposabljanje za simulacijo letenja, osebe in organizacije, vključene v usposabljanje, preizkušanje, preverjanje ali zdravstvene preglede navedenih pilotov in kabinskega osebja, se Komisija na podlagi delegiranih aktov, sprejetih v skladu s členom 117, pooblasti, da za izpolnitev ciljev iz člena 1 spremeni ali dopolni Prilogo IV, kadar je to potrebno zaradi tehničnega, operativnega ali znanstvenega razvoja oziroma varnostnega dokaza v zvezi z letalskim osebjem, in sicer v obsegu, ki je za to potreben.
 - 3. Pravila iz odstavkov 1 in 2, kjer je to primerno, vključujejo določbe za izdajo vseh vrst licenc pilota in ratingov, ki jih zahteva Čikaška konvencija. Ta pravila lahko vključujejo tudi določbe za izdajo drugih vrst licenc in ratingov.

ODDELEK III

Zračne operacije

Člen 26

Bistvene zahteve

Pri upravljanju zrakoplovov iz člena 2(1)(b) je treba izpolnjevati bistvene zahteve iz Priloge V in, če je primerno, iz prilog VII in VIII.

Člen 27

Operatorji

- 1. Operatorji, ki imajo glavni kraj poslovanja na ozemlju, na katerem se uporabljata pogodbi, in se ukvarjajo z operacijami komercialnega zračnega prevoza, so predmet certifikacije in se jim izda certifikat.

Ta certifikat se izda na podlagi prošnje, ko prosilec dokaže, da izpolnjuje predpise iz delegiranih aktov, sprejetih v skladu s členom 28, da se zagotovi skladnost z bistvenimi zahtevami iz člena 26. V certifikatu se navedejo privilegiji, podeljeni operatorju, in obseg operacij.

- 2. Kadar tako določajo delegirani akti, sprejeti v skladu s členom 28, so operatorji, ki so ustanovljeni, imajo sedež ali glavni kraj poslovanja na ozemlju, na katerem se uporabljata pogodbi, in so vključeni v operacije, ki ne spadajo v komercialni zračni prevoz, predmet certifikacije in se jim izda certifikat.

Ta certifikat se izda na podlagi prošnje, ko prosilec dokaže, da izpolnjuje predpise iz delegiranih aktov, sprejetih v skladu s členom 28, da se zagotovi skladnost z bistvenimi zahtevami iz člena 26. V certifikatu se navedejo privilegiji, podeljeni operatorju, in obseg operacij.

Z odstopanjem od prvega pododstavka in kadar tako določajo delegirani akti, sprejeti v skladu s členom 28, se operatorjem, ki so ustanovljeni, imajo sedež ali glavni kraj poslovanja na ozemlju države članice, na katerem se uporabljata pogodbi, in so

vključeni v operacije, ki ne spadajo v komercialni zračni prevoz, omogoči, da podajo izjavo, da so sposobni in da imajo sredstva za izvajanje pristojnosti, povezanih z operacijo, v skladu z bistvenimi zahtevami iz člena 26.

3. Države članice zagotovijo, da se pri operaciji zrakoplova v zračnem prostoru enotnega evropskega neba, ki jo izvaja operator, ki je ustanovljen, ima sedež ali glavni kraj poslovanja zunaj ozemlja, za katero se uporabljata pogodbi, za katerega pa države članice izvajajo funkcije in naloge države operatorja v skladu s Čikaško konvencijo, ter tudi osebju in organizacijah, ki so vključeni v navedeno operacijo, dosega takšna raven varnosti, ki je enakovredna ravni, določeni s to uredbo.

Člen 28

Prenos pooblastil

1. Za obratovanje zrakoplovov iz člena 2(1)(b) se Komisija v skladu s členom 117 pooblasti za sprejemanje delegiranih aktov, s katerimi določi podrobna pravila v zvezi s/z:
 - (a) posebnimi pogoji za obratovanje zrakoplovov v skladu z bistvenimi zahtevami iz člena 26;
 - (b) pogoji za izdajo, ohranitev, spreminjanje, začasni odvzem ali preklic certifikatov iz člena 27(1) in (2), tudi kar zadeva okoliščine, v katerih se z namenom, da se dosežejo cilji iz člena 1, ter ob upoštevanju narave in tveganja določene zadevne dejavnosti zahtevajo takšni certifikati oz. dovolijo izjave;
 - (c) privilegiji in pristojnosti imetnikov certifikatov iz člena 27(1) in (2) ter operatorjev, ki izdajajo izjave v skladu s podrobnimi pravili iz točke (b);
 - (d) pogoji, ki jih morajo izpolnjevati operatorji iz člena 27(1) in (2) ter njihovi člani letalske posadke glede omejitev časa letenja in delovnega časa, ter zahtevami glede počitka za člane letalske posadke;
 - (e) dodatnimi zahtevami, ki so potrebne za zagotovitev skladnosti z bistvenimi zahtevami iz člena 26, ki se uporabljajo za operatorje, ki so ustanovljeni, imajo sedež ali glavni kraj poslovanja na ozemlju, na katerem se uporabljata pogodbi, če ti operatorji sklepajo sporazume o letih pod skupno oznako ali sporazume o zakupnih pogodbah z operatorji, ki prebivajo, imajo sedež ali glavni kraj poslovanja zunaj navedenega območja;
 - (f) pogoji in postopki, potrebnimi za zagotovitev skladnosti z bistvenimi zahtevami iz člena 26 v zvezi z odobritvijo individualnih specifikacijskih shem za čas letenja s strani pristojnih nacionalnih organov in izdajo mnenj Agencije o teh shemah v skladu s členom 65(7);
 - (g) pogoji, pod katerimi je obratovanje zrakoplovov prepovedano, omejeno ali zanj veljajo posebni varnostni pogoji.
2. Glede obratovanja zrakoplovov iz člena 2(1)(b) se Komisija z delegiranimi akti, sprejetimi v skladu s členom 117, pooblasti, da za izpolnitev ciljev iz člena 1 spremeni ali dopolni Prilogo V in, če je primerno, prilogi VII in VIII, kadar je to potrebno zaradi tehničnega, operativnega ali znanstvenega razvoja ali varnostnih dokazov v zvezi z zračnimi operacijami, in sicer v obsegu, ki je za to potreben.

ODDELEK IV

Aerodromi

Člen 29

Bistvene zahteve

Aerodromi, oprema aerodromov, obratovanje aerodromov ter zagotavljanje storitev zemeljske oskrbe in služb za upravljanje ploščadi izpolnjujejo bistvene zahteve iz Priloge VII in, če se ta uporablja, iz Priloge VIII.

Člen 30

Certifikacija aerodromov

1. Aerodromi so predmet certifikacije in se zanje izda certifikat. Spremembe navedenega certifikata so tudi predmet certifikacije in se zanje izda certifikat o spremembah.

Certifikat in certifikat o spremembah se izdeta, ko prosilec dokaže, da je aerodrom skladen s podlago za certifikacijo aerodroma iz odstavka 2 in da aerodrom nima značilnosti ali lastnosti, zaradi katerih bi bilo njegovo obratovanje nevarno.

Navedena certifikata vključujeta aerodrom in njegovo opremo, povezano z varnostjo.

2. Podlaga za certifikacijo aerodroma vključuje naslednje:
 - (a) veljavne certifikacijske specifikacije za vrsto aerodroma;
 - (b) določbe s potrjeno enakovredno ravniyo varnosti;
 - (c) posebne podrobne tehnične specifikacije, ki so potrebne, kadar katera od certifikacijskih specifikacij iz točke (a) zaradi projektivnih značilnosti določenega aerodroma ali zaradi operativnih izkušenj ne zadošča ali ni primerna za zagotavljanje izpolnjevanja bistvenih zahtev iz člena 29.

Člen 31

Za varnost pomembna oprema aerodroma

1. Kadar tako določajo delegirani akti, sprejeti v skladu s členom 34, je za varnost pomembna oprema aerodroma, ki se uporablja ali naj bi se uporabljala na aerodromih, ki so predmet te uredbe, predmet certifikacije in se zanjo izda certifikat.

Certifikat za tako opremo se izda na podlagi prošnje, ko prosilec dokaže, da je oprema skladna s podrobnimi specifikacijami, določenimi na podlagi člena 34, da se zagotovi izpolnjevanje bistvenih zahtev iz člena 29.

2. Z odstopanjem od odstavka 1 in kadar tako določajo delegirani akti, sprejeti v skladu s členom 34, se organizacijam, vključenim v projektiranje, izdelavo in vzdrževanje za varnost pomembne opreme aerodroma, omogoči, da podajo izjavo o skladnosti navedene za varnost pomembne opreme z bistvenimi zahtevami iz člena 29.

Člen 32

Organizacije

1. Organizacije, pristojne za obratovanje aerodromov, so predmet certifikacije in se zanje izda certifikat.
Ta certifikat se izda na podlagi prošnje, ko prosilec dokaže, da izpolnjuje pravila iz delegiranih aktov, sprejetih v skladu s členom 34, da se zagotovi skladnost z bistvenimi zahtevami iz člena 29.
V certifikatu se navedejo privilegiji, podeljeni organizaciji, in obseg certifikata.
2. Organizacije, pristojne za zagotavljanje storitev zemeljske oskrbe in služb za upravljanje ploščadi na aerodromih, za katere se uporablja ta uredba, podajo izjavo, da so sposobne in da imajo sredstva za izvajanje pristojnosti, povezanih z zagotovljenimi storitvami in službami, v skladu z bistvenimi zahtevami iz člena 29.

Člen 33

Varovanje okolišev aerodromov

1. Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi zagotovijo, da so aerodromi, ki se nahajajo na njihovem ozemlju, varovani pred dejavnostmi in spremembami v njihovih okoliših, ki bi lahko povzročile nesprejemljiva tveganja za zrakoplove, ki uporabljajo aerodrome.
2. Organizacije iz člena 32(1) spremljajo dejavnosti in spremembe, ki bi lahko povzročile nesprejemljiva tveganja za letalski promet v okoliših aerodromov, za obratovanje katerih so pristojne. Te organizacije sprejmejo potrebne ukrepe za zmanjšanje navedenih tveganj, kolikor to spada v njihovo pristojnost, in, kadar temu ni tako, o teh tveganjih obvestijo pristojne organe države članice, v kateri se nahajajo aerodromi.

Člen 34

Prenos pooblastil

1. Za aerodrome, za varnost pomembno opremo aerodroma, obratovanje aerodromov ter zagotavljanje storitev zemeljske oskrbe in služb za upravljanje ploščadi na aerodromih se Komisija v skladu s členom 117 pooblasti za sprejemanje delegiranih aktov, s katerimi določi podrobna pravila v zvezi s/z:
 - (a) posebnimi pogoji za obratovanje aerodroma v skladu z bistvenimi zahtevami iz člena 29;
 - (b) pogoji za vzpostavitev podlage za certifikacijo v skladu s členom 30(2), ki velja za aerodrom za namene certifikacije v skladu s členom 30(1), ter obveščanje prosilca o tej podlagi;
 - (c) pogoji za vzpostavitev podrobnih specifikacij, ki veljajo za za varnost pomembno opremo aerodroma za namene certifikacije v skladu s členom 31(1), ter obveščanje prosilca o teh specifikacijah;
 - (d) pogoji za izdajo, ohranitev, spreminjanje, začasni odvzem ali preklic certifikatov za aerodrome iz člena 30, vključno z operativnimi omejitvami, povezanimi s posebnim projektom aerodroma;
 - (e) pogoji za izdajo, ohranitev, spreminjanje, začasni odvzem ali preklic certifikatov za za varnost pomembno opremo aerodroma iz člena 31, tudi kar zadeva okoliščine, v

- katerih se z namenom, da se dosežejo cilji iz člena 1, ter ob upoštevanju narave in tveganja določene zadevne dejavnosti zahtevajo takšni certifikati oz. dovolijo izjave;
- (f) pogoji za izdajo, ohranitev, spreminjanje, začasni odvzem ali preklic certifikatov iz odstavka 32(1);
 - (g) privilegiji in odgovornostmi imetnikov certifikatov iz členov 30, 31(1) in 32(1) ter organizacij, ki podajajo izjave v skladu s členom 31(2);
 - (h) pogoji in postopki za izjave organizacij v skladu s členom 32(2), ki zagotavljajo storitve zemeljske oskrbe, in organizacij, ki zagotavljajo službe za upravljanje ploščadi;
 - (i) privilegiji in pristojnostmi organizacij, ki zagotavljajo storitve zemeljske oskrbe, in organizacij, ki zagotavljajo službe za upravljanje ploščadi, ki so podale izjave v skladu s členom 32(2);
 - (j) pogoji za priznavanje in pretvorbo nacionalnih certifikatov za aerodrome, ki se izdajo na podlagi nacionalne zakonodaje držav članic, v certifikate za aerodrome iz člena 30, vključno z ukrepi, ki jih je zadevna država članica že odobrila na podlagi prijavljenih razlik glede na Prilogo 14 k Čikaški konvenciji;
 - (k) pogoji, pod katerimi je obratovanje aerodromov ali dejavnosti organizacij iz člena 32(2) prepovedano, omejeno ali zanje veljajo posebni varnostni pogoji;
 - (l) pogoji za izdajo in razširjanje obveznih informacij s strani Agencije v skladu s členom 65(6) in s strani nacionalnih pristojnih organov, da se zagotovijo varne operacije na aerodromih in opreme aerodromov.
2. Glede aerodromov, opreme aerodromov, obratovanja aerodromov, storitev zemeljske oskrbe in služb za upravljanje ploščadi se Komisija z delegiranimi akti, sprejetimi v skladu s členom 117, pooblasti, da za izpolnitev ciljev iz člena 1 spremeni ali dopolni Prilogo VII in, če je primerno, Prilogo VIII, kadar je to potrebno zaradi tehničnega, operativnega ali znanstvenega razvoja ali varnostnih dokazov v zvezi z zračnimi operacijami, in sicer v obsegu, ki je za to potreben.

ODDELEK V

ATM/ANS

Člen 35

Bistvene zahteve

Izvajanje ATM/ANS je v skladu z bistvenimi zahtevami iz Priloge VIII in, če je primerno, iz Priloge VII.

Člen 36

Izvajalci ATM/ANS

1. Izvajalci ATM/ANS so predmet certifikacije in se jim izda certifikat.

Ta certifikat se izda na podlagi prošnje, ko prosilec dokaže, da izpolnjuje pravila iz delegiranih aktov, sprejetih v skladu s členom 39, da se zagotovi skladnost z bistvenimi zahtevami iz člena 35.

V certifikatu se navedejo podeljeni privilegiji in obseg zagotovljenih storitev.

2. Z odstopanjem od odstavka 1 lahko države članice v skladu z delegiranimi akti, sprejetimi na podlagi člena 39, sklenejo, da izvajalcem služb informacij za letenje omogočijo, da podajo izjavo, da so sposobni in da imajo sredstva za izvajanje pristojnosti, povezanih z izvajanjem služb v skladu z bistvenimi zahtevami iz člena 35.

V tem primeru zadevna država članica o svoji odločitvi obvesti Komisijo, Agencijo in druge države članice. Ta sklep se objavi v *Uradnem listu Evropske unije*, Agencija pa ga vključi v odložišče iz člena 63.

Člen 37

Organizacije, ki so vključene v projektiranje, izdelavo ali vzdrževanje sistemov in komponent ATM/ANS

1. Kadar tako določajo delegirani akti, sprejeti v skladu s členom 39, so organizacije, ki so vključene v projektiranje, izdelavo ali vzdrževanje sistemov in komponent ATM/ANS, od katerih sta odvisni varnost ali interoperabilnost, predmet certificiranja in se jim izda certifikat.

Ta certifikat se izda na podlagi prošnje, ko prosilec dokaže, da izpolnjuje pravila iz delegiranih aktov, sprejetih v skladu s členom 39, da se zagotovi skladnost z bistvenimi zahtevami iz člena 35.

V certifikatu se navedejo podeljeni privilegiji.

2. Z odstopanjem od prvega pododstavka se lahko, kadar tako določajo delegirani akti, sprejeti v skladu s členom 39, organizacijam, ki so vključene v projektiranje, izdelavo ali vzdrževanje sistemov in komponent ATM/ANS, od katerih sta odvisni varnost ali interoperabilnost, omogoči, da podajo izjavo, da so sposobne in da imajo sredstva za izvajanje pristojnosti, povezanih z izvajanjem dejavnosti v skladu z bistvenimi zahtevami iz člena 35.

Člen 38

Sistemi in komponente ATM/ANS

1. Kadar tako določajo delegirani akti, sprejeti v skladu s členom 39, se od izvajalcev ATM/ANS iz člena 36 zahteva, da podajo izjavo, da sistemi in komponente ATM/ANS, od katerih sta odvisni varnost ali interoperabilnost in ki jih morajo aktivirati navedeni izvajalci, izpolnjujejo podrobne specifikacije iz delegiranih aktov, sprejetih v skladu s členom 39, da se zagotovi skladnost z bistvenimi zahtevami iz člena 35.

2. Kadar tako določajo delegirani akti, sprejeti v skladu s členom 39, so sistemi in komponente ATM/ANS, od katerih sta odvisni varnost ali interoperabilnost, predmet certificiranja in se zanje izda certifikat.

Ta certifikat se izda na podlagi prošnje, ko prosilec dokaže, da sistemi in komponente izpolnjujejo podrobne specifikacije iz delegiranih aktov, sprejetih v skladu s členom 39, da se zagotovi skladnost z bistvenimi zahtevami iz člena 35.

Z odstopanjem od prvega pododstavka se lahko, kadar tako določajo delegirani akti, sprejeti v skladu s členom 39, organizacijam, ki so vključene v projektiranje, izdelavo ali vzdrževanje sistemov in komponent ATM/ANS, od katerih sta odvisni varnost ali interoperabilnost, omogoči, da podajo izjavo, da navedeni sistemi in

komponente izpolnjujejo podrobne specifikacije, določene v skladu s členom 39, da se zagotovi skladnost z bistvenimi zahtevami iz člena 35, in da so navedeni sistemi in komponente primerni za uporabo.

Člen 39

Prenos pooblastil

1. Za izvajanje ATM/ANS se Komisija pooblasti za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 117, s katerimi določi podrobna pravila v zvezi s/z:
 - (a) posebnimi pogoji za izvajanje ATM/ANS v skladu z bistvenimi zahtevami iz člena 35;
 - (b) pogoji za vzpostavitev podrobnih specifikacij, ki veljajo za sisteme in komponente ATM/ANS za namene certifikacije v skladu s členom 38(2), ter obveščanje prosilca o teh specifikacijah;
 - (c) pogoji za izdajo, ohranitev, spreminjanje, začasni odvzem ali preklic certifikatov iz člena 36, tudi kar zadeva okoliščine, v katerih se z namenom, da se dosežejo cilji iz člena 1, ter ob upoštevanju narave in tveganja določene zadevne dejavnosti dovolijo izjave, kot je ustrezno;
 - (d) pogoji za izdajo, ohranitev, spreminjanje, začasni odvzem ali preklic certifikatov iz členov 37(1) in 38(2), tudi kar zadeva okoliščine, v katerih se z namenom, da se dosežejo cilji iz člena 1, ter ob upoštevanju narave in tveganja določene zadevne dejavnosti zahtevajo takšni certifikati oz. dovolijo izjave;
 - (e) privilegiji in odgovornostmi imetnikov certifikatov iz člena 36 ter, kadar je primerno, členov 37 in 38;
 - (f) privilegiji in odgovornostmi organizacij, ki izdajajo izjave v skladu s členi 36(2), 37(2) in 38(2);
 - (g) pogoji in postopki za izjave izvajalcev ATM/ANS v skladu s členom 38(1), tudi kar zadeva okoliščine, v katerih se z namenom, da se dosežejo cilji iz člena 1, ter ob upoštevanju narave in tveganja določene zadevne dejavnosti te izjave zahtevajo;
 - (h) pogoji, pod katerimi je izvajanje ATM/ANS prepovedano, omejeno ali zanj veljajo posebni varnostni pogoji;
 - (i) pogoji za izdajo in razširjanje obveznih informacij s strani Agencije v skladu s členom 65(6) in s strani nacionalnih pristojnih organov z namenom, da se zagotovi varno izvajanje ATM/ANS;
 - (j) operativnimi pravili v zvezi z uporabo zračnega prostora ter sistemov in komponent ATM/ANS, potrebnih za uporabo zračnega prostora.
2. Za izvajanje ATM/ANS se Komisija z delegiranimi akti, sprejetimi v skladu s členom 117, pooblasti, da za izpolnitev ciljev iz člena 1 spremeni ali dopolni Prilogo VIII in, če je primerno, Prilogo VII, kadar je to potrebno zaradi tehničnega, operativnega ali znanstvenega razvoja ali varnostnih dokazov v zvezi z ATM/ANS, in sicer v obsegu, ki je za to potreben.
3. Kadar je to primerno, so pravila iz odstavka 1:
 - (a) skladna z osrednjim načrtom ATM;

- (b) oblikovana na podlagi ustreznih določb Uredbe (EU) št. XXX/XXXX ter zagotavljajo prehodne mehanizme za zagotovitev neprekinjenosti certifikatov, dodeljenih na podlagi navedene uredbe.

ODDELEK VI

Kontrolorji zračnega prometa

Člen 40

Bistvene zahteve

Kontrolorji zračnega prometa ter osebe in organizacije, ki so vključene v usposabljanje, preizkušanje, preverjanje ali zdravniške preglede kontrolorjev zračnega prometa, izpolnjujejo ustrezne bistvene zahteve iz Priloge VIII.

Člen 41

Kontrolorji zračnega prometa

1. Kontrolorji zračnega prometa so predmet certifikacije in se jim izda licenca kontrolorja zračnega prometa in zdravniško spričevalo, ki sta ustrezna za storitev, ki jo zagotavljajo.
2. Ta licenca kontrolorja zračnega prometa iz odstavka 1 se izda na podlagi prošnje, ko prosilec za licenco dokaže, da izpolnjuje pravila iz delegiranih aktov, sprejetih v skladu s členom 44, da se zagotovi skladnost z bistvenimi zahtevami iz člena 40 glede teoretičnega znanja, praktičnih spretnosti, jezikovnega znanja in izkušenj.
3. Zdravniško spričevalo iz člena 1 se izda na podlagi prošnje, ko kontrolor zračnega prometa dokaže, da izpolnjuje pravila iz delegiranih aktov, sprejetih v skladu s členom 44, da se zagotovi skladnost z bistvenimi zahtevami iz člena 40 glede zdravstvene sposobnosti.
4. V licenci kontrolorja zračnega prometa ali zdravniškem spričevalu se navedejo privilegiji, podeljeni kontrolorju zračnega prometa, ter obseg licence in zdravniškega spričevala.

Člen 42

Organizacije za usposabljanje kontrolorjev zračnega prometa, zdravniki letalske medicine in centri za letalsko medicino

Organizacije za usposabljanje kontrolorjev zračnega prometa, zdravniki letalske medicine in centri za letalsko medicino so predmet certifikacije in se zanje izda certifikat.

Ta certifikat se izda na podlagi prošnje, ko prosilec dokaže, da izpolnjuje pravila iz delegiranih aktov, sprejetih v skladu s členom 44, da se zagotovi skladnost z bistvenimi zahtevami iz člena 40.

V certifikatu se navedejo podeljeni privilegiji.

Člen 43

Inštruktorji in izpraševalci

Osebe, pristojne za zagotavljanje praktičnega usposabljanja ali za oceno praktičnih spretnosti kontrolorjev zračnega prometa, so predmet certifikacije in se jim izda certifikat.

Ta certifikat se izda na podlagi prošnje, ko prosilec dokaže, da izpolnjuje pravila iz delegiranih aktov, sprejetih v skladu s členom 44, da se zagotovi skladnost z bistvenimi zahtevami iz člena 40.

V certifikatu se navedejo podeljeni privilegiji.

Člen 44

Prenos pooblastil

1. Za kontrolorje zračnega prometa ter osebe in organizacije, vključene v usposabljanje, preizkušanje, preverjanje ali zdravniške preglede kontrolorjev zračnega prometa, se Komisija pooblasti za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 117, s katerimi določi podrobna pravila v zvezi s/z:
 - (a) različnimi ratingi in pooblastili za licence kontrolorjev zračnega prometa iz člena 41;
 - (b) pogoji za izdajo, ohranitev, spreminjanje, začasni odvzem ali preklic licenc, ratingov in pooblastil za licence kontrolorjev zračnega prometa ter zdravniških spričeval iz člena 41 in certifikatov iz členov 42 in 43;
 - (c) privilegiji in pristojnostmi imetnikov licenc kontrolorjev zračnega prometa, ratingov in pooblastil za licence, zdravniških spričeval in certifikatov iz členov 41, 42 in 43;
 - (d) pogoji za priznavanje in pretvorbo nacionalnih licenc kontrolorjev zračnega prometa in nacionalnih zdravniških spričeval, izdanih na podlagi zakonov držav članic, v licence kontrolorjev zračnega prometa in zdravniška spričevala iz člena 41;
 - (e) pogoji za priznavanje licenc kontrolorjev zračnega prometa, izdanih v skladu z zakoni tretje države za namene uporabe člena 57;
 - (f) pogoji, pod katerimi je izvajanje usposabljanja na delovnem mestu prepovedano, omejeno ali zanj veljajo posebni varnostni pogoji;
 - (g) pogoji za izdajo in razširjanje obveznih informacij s strani Agencije v skladu s členom 65(6) in s strani nacionalnih pristojnih organov z namenom, da se zagotovi varnost izvajanja usposabljanja na delovnem mestu.
2. Glede kontrolorjev zračnega prometa ter oseb in organizacij, ki so vključene v usposabljanje, preizkušanje, preverjanje ali zdravniške preglede kontrolorjev zračnega prometa, ter glede sintetičnih naprav za usposabljanje, se Komisija z delegiranimi akti, sprejetimi v skladu s členom 117, pooblasti, da za izpolnitev ciljev iz člena 1 spremeni ali dopolni Prilogo VIII, kadar je to potrebno zaradi tehničnega, operativnega ali znanstvenega razvoja ali varnostnih dokazov v zvezi z organizacijami za usposabljanje in kontrolorji zračnega prometa, in sicer v obsegu, ki je za to potreben.

ODDELEK VII

Brezpilotni zrakoplovi

Člen 45

Bistvene zahteve za brezpilotne zrakoplove

Projektiranje, proizvodnja, vzdrževanje in upravljanje brezpilotnih zrakoplovov in njihovih motorjev, propelerjev, delov, nenameščene opreme in opreme za njihovo vodenje na daljavo morajo izpolnjevati bistvene zahteve iz Priloge IX.

Člen 46

Skladnost brezpilotnih zrakoplovov

1. Kadar tako določajo delegirani akti, sprejeti v skladu s členom 47, so z namenom, da se doseže ustrezna raven varnosti in ob upoštevanju načel iz člena 4(2), projektiranje, proizvodnja, vzdrževanje in upravljanje brezpilotnih zrakoplovov predmet certifikacije. Certifikati se izdajo na podlagi prošnje, ko prosilec dokaže, da izpolnjuje pravila iz delegiranih aktov, sprejetih v skladu s členom 47, da se zagotovi skladnost z bistvenimi zahtevami iz člena 45. V certifikatu se navedejo varnostne omejitve, pogoji delovanja in privilegiji.
2. Kadar tako določajo delegirani akti, sprejeti v skladu s členom 47, so z namenom, da se doseže ustrezna raven varnosti in ob upoštevanju načel iz člena 4(2), projektiranje, proizvodnja, vzdrževanje in upravljanje brezpilotnih zrakoplovov predmet izjave. Izjava se poda, kadar so izpolnjene bistvene zahteve iz člena 45 in ustrezna podrobna pravila, določena v skladu s členom 47 za zagotovitev izpolnjevanja teh bistvenih zahtev.
3. Kadar tako določajo delegirani akti, sprejeti v skladu s členom 47, se zato, ker se ustrezna raven varnosti lahko zagotovi brez uporabe poglavij IV in V te uredbe, navedeni poglavji ne uporabljata za bistvene zahteve iz člena 45 in ustrezna podrobna pravila, določena v skladu s členom 47, s katerimi se zagotovi skladnost s temi bistvenimi zahtevami. V takih primerih navedene zahteve in pravila predstavljajo „usklajevalno zakonodajo Skupnosti“ v smislu Uredbe (ES) št. 765/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. julija 2008 o določitvi zahtev za akreditacijo in nadzor trga v zvezi s trženjem proizvodov ter razveljavitvi Uredbe (EGS) št. 339/93 in Sklepa 768/2008/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. julija 2008 o skupnem okviru za trženje proizvodov in razveljavitvi Sklepa Sveta 93/465/EGS.

Člen 47

Prenos pooblastil

1. Za projektiranje, proizvodnjo, vzdrževanje in upravljanje brezpilotnih zrakoplovov, njihovih motorjev, propelerjev, delov in nenameščene opreme ter opreme za upravljanje brezpilotnih zrakoplovov na daljavo se Komisija pooblasti za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 117, s katerimi določi podrobna pravila v zvezi s/z:
 - (a) pogoji in postopki za izdajo, ohranitev, spreminjanje, začasni odvzem ali preklic certifikatov za projektiranje, proizvodnjo, vzdrževanje in upravljanje brezpilotnih zrakoplovov iz člena 46(1) in (2), tudi kar zadeva okoliščine, v katerih se z namenom, da se dosežejo cilji iz člena 1, ter ob upoštevanju narave in tveganja določene zadevne dejavnosti zahtevajo takšni certifikati oz. dovolijo izjave;

- (b) pogoji in postopki, v skladu s katerimi se operator brezpilotnega zrakoplova zanaša na certifikate ali izjave, izdane v skladu z oddelki I, II, III in VIII;
 - (c) pogoji, pod katerimi zahteve glede projektiranja, proizvodnje in vzdrževanja brezpilotnih zrakoplovov in njihovih motorjev, propelerjev, delov, nenameščene opreme in opreme za njihovo upravljanje na daljavo za namene člena 46(3) niso predmet poglavij IV in V te uredbe;
 - (d) privilegiji in pristojnostmi imetnikov certifikatov in operatorjev, ki podajo izjave;
 - (e) označevanjem in identifikacijo brezpilotnih zrakoplovov;
 - (f) pogoji, pod katerimi so operacije brezpilotnih zrakoplovov prepovedane, omejene ali zanje veljajo posebni varnostni pogoji.
2. Glede projektiranja, proizvodnje, vzdrževanja in upravljanja brezpilotnih zrakoplovov ter njihovih motorjev, propelerjev, delov, nenameščene opreme ter opreme za upravljanje zrakoplovov na daljavo se Komisija z delegiranimi akti, sprejetimi v skladu s členom 117, pooblasti, da za izpolnitev ciljev iz člena 1 spremeni ali dopolni Prilogo IX in, če je primerno, Prilogo III, kadar je to potrebno zaradi tehničnega, operativnega ali znanstvenega razvoja ali varnostnih dokazov v zvezi z zračnimi operacijami, in sicer v obsegu, ki je za to potreben.

ODDELEK III

Zrakoplovi, ki jih na letih v Unijo, znotraj Unije ali iz nje uporablja operator tretje države

Člen 48

Veljavna pravila

Zrakoplovi iz člena 2(1)(c) ter njihove letalske posadke in operacije izpolnjujejo veljavne standarde ICAO. V primeru, da ti standardi ne obstajajo, navedeni zrakoplovi ter njihove letalske posadke in operacije izpolnjujejo bistvene zahteve iz prilog II, IV, V in, če je primerno, Priloge VIII, če te zahteve niso v nasprotju s pravicami tretjih držav, ki izhajajo iz mednarodnih konvencij.

Člen 49

Skladnost

1. Uporaba zrakoplovov iz člena 2(1)(c) za komercialni letalski prevoz je predmet certifikacije in se zanjo izda dovoljenje.
- To dovoljenje se izda na podlagi prošnje, ko prosilec dokaže, da je sposoben in da ima sredstva za izvajanje pristojnosti, povezanih z uporabo navedenih zrakoplovov v skladu z bistvenimi zahtevami iz člena 48.
- V dovoljenju se navedejo privilegiji, podeljeni operatorju, in obseg operacij.
2. Kadar tako določajo delegirani akti, sprejeti v skladu s členom 50, je uporaba zrakoplovov iz člena 2(1)(c), ki ni namenjena komercialnemu zračnemu prevozu, predmet certifikacije in se zanjo izda dovoljenje.

To dovoljenje se izda na podlagi prošnje, ko prosilec dokaže, da je sposoben in da ima sredstva za izvajanje pristojnosti, povezanih z uporabo navedenih zrakoplovov v skladu z bistvenimi zahtevami iz člena 48.

V dovoljenju se navedejo privilegiji, podeljeni operatorju, in obseg operacij.

Z odstopanjem od prvega pododstavka se lahko, kadar tako določajo delegirani akti, sprejeti v skladu s členom 50, operatorjem zrakoplovov iz člena 2(1)(c), vključenim v operacije, ki niso namenjene komercialnemu zračnemu prevozu, omogoči, da podajo izjavo, da so sposobni in da imajo sredstva za izvajanje pristojnosti, povezanih z uporabo navedenih zrakoplovov v skladu z zahtevami iz člena 48.

3. Dovoljenja in izjave iz odstavkov 1 in 2 se zahtevajo le v zvezi z uporabo zrakoplovov, ki letijo na ozemlje, za katero se uporabljata pogodbi, znotraj tega ozemlja ali z njega, z izjemo uporabe zrakoplovov, ki le preletijo navedeno ozemlje.

Člen 50

Prenos pooblastil

1. Za zrakoplove iz člena 2(1)(c) ter njihove letalske posadke in operacije se Komisija pooblasti za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 117, s katerimi določi podrobna pravila v zvezi s/z:
 - (a) dovoljenji za zrakoplove, ki nimajo standardnega spričevala o plovnosti ICAO, ali dovoljenji za pilote, ki nimajo standardne licence ICAO, za lete na ozemlje, za katero se uporabljata pogodbi, znotraj tega ozemlja ali z njega;
 - (b) posebnimi pogoji za uporabo zrakoplovov v skladu z določbami iz člena 48;
 - (c) alternativnimi pogoji za primere, kadar skladnost s standardi in zahtevami iz člena 48 ni možna ali je za zagotovitev skladnosti potreben nesorazmeren napor operatorja, pri čemer je treba zagotoviti, da se izpolnijo cilji zadevnih standardov in zahtev;
 - (d) pogoji za izdajo, ohranitev, spreminjanje, začasni odvzem ali preklic dovoljenj iz člena 49, tudi kar zadeva okoliščine, v katerih se z namenom, da se dosežejo cilji iz člena 1, ter ob upoštevanju narave in tveganja določene zadevne dejavnosti zahtevajo takšna dovoljenja oz. dovolijo izjave. Ti pogoji upoštevajo certifikate, izdane v državi registracije ali državi operatorja, brez poseganja v Uredbo (ES) št. 2111/2005 in njena izvedbena pravila;
 - (e) privilegiji in pristojnostmi imetnikov dovoljenj iz člena 49(1) in (2) ter, kadar je ustrezno, operatorjev, ki so podali izjave v skladu s členom 49(2);
 - (f) pogoji, pod katerimi je uporaba zrakoplovov iz člena 2(1)(c) prepovedana, omejena ali zanjo veljajo posebni varnostni pogoji;
2. Komisija pri sprejemanju pravil iz odstavka 1 zagotovi zlasti, da:
 - (a) se uporabijo, kot je ustrezno, priporočene prakse in dokumenti z navodili ICAO;
 - (b) nobena zahteva ne presega tega, kar se v okviru te uredbe zahteva od zrakoplovov iz člena 2(1)(b)(i) ter od letalske posadke in operatorjev takih zrakoplovov;
 - (c) je postopek, po katerem se pridobijo dovoljenja iz člena 49(1) in (2), preprost, sorazmeren, učinkovit in stroškovno učinkovit ter omogoča dokazovanje skladnosti, ki je sorazmerno z zahtevnostjo operacije in tveganjem, povezanim s to operacijo. Komisija zlasti zagotovi, da se upoštevajo:

- (i) rezultati programa univerzalne presoje nadzora varnosti ICAO;
 - (ii) informacije, zbrane v okviru programov preverjanj na ploščadi, vzpostavljenih v skladu z delegiranimi akti, sprejetimi v skladu s členom 51(10);
 - (iii) druge priznane informacije o varnostnih vidikih zadevnega operatorja;
 - (iv) certifikati, izdani v skladu z zakonodajo tretje države;
- (d) upoštevajo se vidiki, povezani z ATM/ANS.

POGLAVJE IV

SKUPNI SISTEM ZA CERTIFICIRANJE, NADZOR IN IZVRŠEVANJE

Člen 51

Certificiranje, nadzor in izvrševanje

1. Države članice, Komisija in Agencija sodelujejo znotraj enotnega evropskega sistema za varnost v letalstvu, da bi zagotovile skladnost s to uredbo ter delegiranimi in izvedbenimi akti, sprejetimi na podlagi te uredbe.
2. Da se zagotovi skladnost z določbami te uredbe ter delegiranih in izvedbenih aktov, sprejetih na podlagi te uredbe, Agencija in pristojni nacionalni organi v skladu s to uredbo:
 - (a) sprejmejo in ocenijo predložene vloge ter izdajo in po potrebi, kadar je to primerno, obnovijo certifikate ter sprejmejo preložene izjave v skladu z določbami iz poglavja III;
 - (b) izvajajo nadzor nad imetniki certifikatov, pravnimi in fizičnimi osebami, ki so podale izjave, ter izdelki, deli, opremo, sistemi ATM/ANS, komponentami ATM/ANS, napravami za usposabljanje za simulacijo letenja in aerodromi, ki so predmet določb iz poglavja III;
 - (c) izvajajo potrebne preiskave, inšpekcijske preglede, presoje in druge dejavnosti spremljanja, da ugotovijo, ali so osebe iz točke (b) morebiti kršile zahteve iz te uredbe ter delegiranih in izvedbenih aktov, sprejetih na podlagi te uredbe, ki se uporabljajo za te osebe;
 - (d) sprejmejo vse potrebne izvršilne ukrepe, vključno s spreminjanjem, začasnim odvzemom ali preklicem certifikatov, ki so jih izdali, prizemljitvijo zrakoplovov in nalaganjem kazni z namenom odprave ugotovljenih kršitev.
3. Pristojnosti za naloge, ki so povezane s certificiranjem, nadzorom in izvrševanjem iz odstavka 2, se določijo v skladu z naslednjimi določbami.

Agencija je za te naloge pristojna, če so ji bile dodeljene v skladu s členi 53, 54, 55, 66, 67, 68, 69 in 70.

Pristojni nacionalni organ države članice, v kateri se nahaja aerodrom, je pristojen za naloge, ki se nanašajo na certifikate za aerodrome iz člena 30(1) in certifikate za organizacije, ki so pristojne za obratovanje aerodromov, iz člena 32(1). Certifikat za organizacijo, ki je pristojna za obratovanje aerodroma, se lahko izda skupaj s certifikatom za aerodrom ali pa se izda posebej.

V vseh drugih primerih je pristojni nacionalni organ države članice, v kateri prebiva fizična oseba, ki zaprosi za izdajo certifikata ali ki poda izjavo, ali, v primeru pravnih oseb, pristojni nacionalni organ tiste države članice, v kateri ima oseba glavni sedež, pristojen za navedene naloge, razen če delegirani akti, sprejeti v skladu z odstavkom 10, določajo drugače.

Vendar kadar delegirani akti, sprejeti v skladu z odstavkom 14, tako določajo:

- (a) so zdravniki letalske medicine, centri za letalsko medicino in splošni zdravniki pristojni za izdajo zdravniških spričeval pilota iz člena 20(3) ter zdravniških spričeval kontrolorja zračnega prometa iz člena 41(1);
 - (b) so organizacije za usposabljanje pilotov in kabinskega osebja, ki jim je bila izdana odobritev v skladu s členom 22, in operatorji, ki jim je bil izdan certifikat v skladu s členom 27, pristojni za izdajanje potrdil kabinskega osebja iz člena 21.
- 4. Nadzor, ki ga izvajajo Agencija in pristojni nacionalni organi, je neprekinjen in temelji na prednostnih nalogah, določenih ob upoštevanju tveganj za civilno letalstvo.
- 5. Agencija upravlja in uporablja orodja in postopke, potrebne za zbiranje, izmenjavo in analizo informacij v zvezi z varnostjo, ki so bile pridobljene v okviru programov preverjanj na ploščadi, vzpostavljenih v skladu z delegiranimi akti, sprejetimi v skladu z odstavkom 10.
- 6. Za lažje izvajanje svojih nalog v zvezi s certificiranjem, nadzorom in izvrševanjem, si Komisija, Agencija in pristojni nacionalni organi izmenjujejo informacije, med drugim o morebitnih ali ugotovljenih kršitvah.
- 7. Agencija spodbuja enotno razumevanje in uporabo zahtev iz te uredbe ter delegiranih in izvedbenih aktov, sprejetih na podlagi te uredbe, med drugim z razvijanjem smernic iz člena 65(3) ob posvetovanju s pristojnimi nacionalnimi organi.
- 8. Vse pravne ali fizične osebe, za katere se uporablja ta uredba, lahko Agencijo opozorijo na domnevne razlike med državami članicami pri uporabi pravil. Kadar take razlike resno ovirajo delovanje navedenih oseb ali drugače povzročajo večje težave, Agencija in pristojni nacionalni organi zadevnih držav članic med seboj sodelujejo, da brez nepotrebnega odlašanja te razlike odpravijo. Če navedenih razlik ni mogoče odpraviti, Agencija predloži zadevo Komisiji.
- 9. Agencija in pristojni nacionalni organi sprejmejo potrebne ukrepe za povečanje ozaveščenosti o varnosti v civilnem letalstvu in razširjanje informacij v zvezi z varnostjo, ki so pomembne za preprečevanje nesreč in incidentov.
- 10. V zvezi z nalogami Agencije in pristojnih nacionalnih organov, ki se nanašajo na certificiranje, nadzor in izvrševanje v skladu s to uredbo, se Komisija pooblasti za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 117, s katerimi določi podrobna pravila v zvezi s/z:
 - (a) pogoji za zbiranje, izmenjavo in razširjanje informacij med Agencijo in pristojnimi nacionalnimi organi za opravljanje njihovih nalog;
 - (b) pogoji za izvajanje certificiranja ter za izvajanje preiskav, inšpekcijskih pregledov, presoj in drugih nadzornih dejavnosti, ki so nujne za zagotavljanje učinkovitega nadzora pravnih in fizičnih oseb, izdelkov, delov, opreme, sistemov ATM/ANS,

komponent ATM/ANS, naprav za usposabljanje za simulacijo letenja in aerodromov, za katere se uporablja ta uredba;

- (c) pogoji za kvalifikacije inšpektorjev in organizacij, ki so vključene v njihovo usposabljanje;
- (d) pogoji za izvajanje preverjanj na ploščadi in prizemljitev zrakoplovov, kadar operator zrakoplova ali njegova letalska posadka ne izpolnjujejo zahtev iz te uredbe ali iz delegiranih in izvedbenih aktov, sprejetih na podlagi te uredbe;
- (e) pogoji za upravne in vodstvene sisteme Agencije in pristojnih nacionalnih organov, ki se nanašajo na izvajanje nalog certificiranja, nadzora in izvrševanja;
- (f) v zvezi z odstavkom 3, pogoji za dodelitev pristojnosti med pristojne nacionalne organe, da se zagotovi učinkovito izvajanje nalog, povezanih s certificiranjem, nadzorom in izvrševanjem;
- (g) v zvezi z odstavkom 3, pogoji za dodelitev pristojnosti zdravnikom letalske medicine in centrom za letalsko medicino za namen izdaje zdravniških spričeval pilota in zdravniških spričeval kontrolorja zračnega prometa ter pogoji, pod katerimi se takšne pristojnosti dodelijo splošnim zdravnikom, da se zagotovi učinkovito izvajanje nalog, povezanih s zdravniškimi spričevali pilota in zdravniškimi spričevali kontrolorja zračnega prometa;
- (h) v zvezi z odstavkom 3, pogoji za dodelitev pristojnosti organizacijam za usposabljanje pilotov in kabinskega osebja za namen izdaje potrdil kabinskega osebja, da se zagotovi učinkovito izvajanje nalog, povezanih s certificacijo kabinskega osebja.

Člen 52

Evropski letalski nadzorniki

1. Agencija v sodelovanju s pristojnimi nacionalnimi organi vzpostavi mehanizem za združevanje in izmenjavo nadzornikov in drugega osebja z ustreznim strokovnim znanjem za izvajanje nalog certificiranja in nadzora v skladu s to uredbo. V ta namen Agencija določi in pristojnim nacionalnim organom sporoči zahtevane profile glede kvalifikacij in izkušenj, na podlagi katerih ti organi, odvisno od razpoložljivosti, za evropske letalske nadzornike imenujejo kandidate za sodelovanje v mehanizmu za združevanje in izmenjavo.
2. Agencija in vsak pristojni nacionalni organ lahko za pomoč pri izvajanju dejavnosti nadzora in certificiranja zaprosi evropskega letalskega nadzornika. Agencija usklajuje te prošnje in za ta namen pripravi ustrezne postopke v posvetovanju s pristojnimi nacionalnimi organi.
3. Evropski letalski nadzorniki izvajajo dejavnosti nadzora in certificiranja pod nadzorom in v pristojnosti ter z upoštevanjem navodil Agencije ali nacionalnega pristojnega organa, ki je zaprosil za njihovo pomoč.
4. Stroške pomoči, ki jo zagotovijo evropski letalski nadzorniki, ki jih imenujejo pristojni nacionalni organi, se krijejo s pristojbinami. V ta namen Agencija v imenu nacionalnega pristojnega organa, ki je imel stroške, izda račun pravni ali fizični osebi, pri kateri so navedeni nadzorniki izvedli dejavnosti certificiranja in nadzora. Agencija znesek, ki ga poravnava ta oseba, nakaže zadevnemu pristojnemu nacionalnemu organu.

5. Glede mehanizma za združevanje in izmenjavo iz odstavka 1 se Komisija pooblasti za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 117, s katerimi določi podrobna pravila v zvezi s/z:
 - (a) pravicami in obveznostmi Agencije in nacionalnih pristojnih organov, ki zaprosijo za pomoč, jo prejmejo ali zagotovijo preko tega mehanizma;
 - (b) dovoljenji in pravili, ki se uporabljajo za evropske letalske inšpektorje med zagotavljanjem takšne pomoči;
 - (c) določitvijo in pobiranjem pristojbin iz odstavka 4.

Člen 53

Prenos pristojnosti

1. Države članice lahko na Agencijo prenesejo pristojnost za certificiranje, nadzor in izvrševanje v zvezi s posameznimi ali vsemi organizacijami, operatorji, osebjem, zrakoplovi, napravami za usposabljanje za simulacijo letenja ali aerodromi, za katere je zadevna država članica pristojna na podlagi te uredbe.

S takim prenosom postane Agencija pristojni organ za namene prenesene pristojnosti, zadevna država članica pa je te pristojnosti razrešena. Za izvajanje te pristojnosti s strani Agencije se uporabljajo določbe iz poglavij IV in V.

2. Države članice lahko na podlagi soglasja pristojnost za certificiranje, nadzor in izvrševanje v zvezi s posameznimi ali vsemi organizacijami, operatorji, osebjem, zrakoplovi, simulacijskimi napravami za usposabljanje ali aerodromi, za katere je zadevna država članica pristojna na podlagi te uredbe, prenesejo na drugo državo članico.

S takim prenosom nacionalni pristojni organ države članice, na katerega se prenese pristojnost, postane pristojni organ za namene prenesene pristojnosti, zadevna država članica pa je te pristojnosti razrešena.

Za izvajanje te pristojnosti se uporabljajo določbe poglavij II in IV ter členov 120 in 121, kakor tudi ustrezne določbe nacionalnega prava države članice, na katero se pristojnost prenese.

3. Agencija ali država članica, kot je primerno, se strinja s prenosom pristojnosti iz odstavkov 1 ali 2 samo, če je prepričana, da lahko učinkovito izvaja preneseno pristojnost v skladu s to uredbo ter delegiranimi in izvedbenimi akti, sprejetimi na podlagi te uredbe.

4. Kadar država članica namerava prenesti nekatere pristojnosti v skladu z odstavkoma 1 in 2 skupaj z Agencijo ali drugo državo članico, kakor je primerno, pripravi načrt prenosa, ki zagotavlja pravilen prenos teh pristojnosti. Pred dokončanjem načrta prenosa se s pravnimi in fizičnimi osebami, ki jih zadeva prenos posvetuje o tem načrtu, v primeru prenosa iz odstavka 2 pa se o tem načrtu posvetuje z Agencijo.

Agencija in zadevna država članica ali države članice, kot je primerno, zagotovijo, da se prenos pristojnosti opravi v skladu z načrtom prenosa.

5. Agencija prek odložišča iz člena 63 da na voljo seznam držav članic, ki so prenesle določene pristojnosti v skladu s tem členom. Ta seznam vsebuje podrobne podatke o prenesenih pristojnostih, s čimer se omogoči jasna določitev pristojnosti po prenosu ter zadevnih organizacij, operatorjev, osebja, zrakoplovov, naprav za usposabljanje za simulacijo letenja ali aerodromov, kot je ustrezno.

Agencija upošteva prenesene pristojnosti pri izvajanju inšpekcijskih pregledov in drugih dejavnosti nadzora v skladu s členom 73.

6. Ta člen ne posega v pravice in obveznosti držav članic, ki izhajajo iz Čikaške konvencije. Kadar država članica v skladu s tem členom prenese pristojnosti, ki so ji naložene s Čikaško konvencijo, obvesti ICAO, da Agencija ali druga država članica deluje kot njena pooblaščen predstavnik pri izpolnjevanju njenih obveznosti, ki izhajajo iz Čikaške konvencije.

Člen 54

Organizacije z večnacionalnim delovanjem

1. Organizacija lahko z odstopanjem od člena 51(3) zaprosi Agencijo, da v njenem imenu deluje kot pristojni organ za certificiranje, nadzor in izvrševanje v zvezi z navedeno organizacijo, kadar ima navedena organizacija certifikat ali je upravičena, da v skladu z določbami poglavja III zanj zaprosi pri pristojnem nacionalnem organu ene od držav članic, čeprav se večji del sredstev in članov osebja, ki jih organizacija ima ali namerava imeti in ki jih zajema navedeni certifikat, nahaja v eni ali več drugih državah članicah.

Tako prošnjo lahko predložita tudi dve ali več organizacij, ki imajo glavni kraj poslovanja v drugi državi članici in ki imajo certifikat za isto vrsto letalske dejavnosti oziroma so upravičene, da zanj zaprosijo v skladu z določbami Poglavja III.

Kadar organizacije iz prvega in drugega pododstavka vložijo takšno prošnjo, o tem obvestijo pristojne nacionalne organe države članice, v kateri imajo glavni kraj poslovanja.

2. Če Agencija meni, da lahko učinkovito izvaja pristojnosti za certificiranje, nadzor in izvrševanje, kot to določajo ta uredba in delegiranimi akti, sprejeti na podlagi te uredbe, skupaj z zadevno državo članico ali zadevnimi državami članicami, kakor je primerno, pripravi načrt prenosa, ki zagotavlja pravilen prenos teh pristojnosti. Pred dokončanjem načrta prenosa se z organizacijami, ki so zaprosile za prenos, opravi posvetovanje o tem načrtu.

Agencija in zadevna država članica ali države članice, kot je primerno, zagotovijo, da se prenos pristojnosti opravi v skladu z načrtom prenosa.

3. S prenosom pristojnosti v skladu z odstavkoma 1 in 2 postane Agencija pristojni organ za namene prenesene pristojnosti, zadevna država članica ali države članice pa so te pristojnosti razrešene. Za izvajanje te pristojnosti s strani Agencije se uporabljajo določbe iz poglavij IV in V.
4. Določbe iz člena 53(5) in (6) se ustrezno uporabljajo za vsak prenos pristojnosti na podlagi tega člena.

Člen 55

Nadzorni mehanizem za izredne razmere

1. Agencija priporoči državi članici prenos pristojnosti v skladu s členom 53, če so izpolnjeni vsi naslednji pogoji:
 - (a) rezultati inšpekcijskih pregledov in drugih ukrepov spremljanja, ki jih izvaja Agencija v skladu s členom 73, pokažejo, da obstaja očitna in

trajna nezmožnost države članice za učinkovito opravljanje nekaterih ali vseh njenih nalog certificiranja, nadzora in izvrševanja v skladu s to uredbo;

- (b) Komisija je zadevne države članice zaprosila za odpravo pomanjkljivosti, ugotovljenih v skladu s točko (a);
 - (c) država članica ni zadovoljivo odpravila pomanjkljivosti in nastalo stanje ogroža varnost v civilnem letalstvu.
2. Če zadevna država članica ne upošteva priporočila Agencije ali pomanjkljivosti ne odpravi v treh mesecih od datuma navedenega priporočila, lahko Komisija, če meni, da so pogoji iz odstavka 1 izpolnjeni, sklene, da se pristojnost za naloge certificiranja, nadzora in izvrševanja začasno prenese na Agencijo. Navedeni sklep se sprejme z izvedbenimi akti, ki se sprejmejo po svetovalnem postopku iz člena 116(2). Komisija v ustrezno utemeljenih nujnih primerih, povezanih z letalsko varnostjo, po postopku iz člena 116(4) sprejme izvedbene akte, ki se začnejo nemudoma uporabljati.
3. Od datuma začetka veljavnosti izvedbenega sklepa iz odstavka 2 Agencija redno ocenjuje, ali je pogoj iz odstavka 1(c) izpolnjen. Kadar meni, da ta pogoj ni več izpolnjen, izda Komisiji priporočilo, naj začasno prekine prenos pristojnosti.
4. Če Komisija ob upoštevanju priporočila meni, da pogoj iz odstavka 1(c) ni več izpolnjen, sklene, da se začasni prenos pristojnosti na Agencijo prekine.
- Navedeni sklep se sprejme z izvedbenimi akti, ki se sprejmejo po svetovalnem postopku iz člena 116(2). Komisija v ustrezno utemeljenih nujnih primerih, povezanih z letalsko varnostjo po postopku iz člena 116(4) sprejme izvedbene akte, ki se začnejo nemudoma uporabljati.
5. S prenosom pristojnosti v skladu z odstavkom 2 postane Agencija pristojni organ za namene prenesene pristojnosti, zadevna država članica pa je te pristojnosti razrešena. Za izvajanje te pristojnosti s strani Agencije se uporabljajo določbe iz poglavij IV in V.
6. Določbe iz člena 53(5) in (6) se ustrezno uporabljajo za vsak prenos pristojnosti na podlagi tega člena. Agencija v odložišče iz člena 63 vključi tudi izvedbene sklepe Komisije iz odstavkov 2 in 4.

Člen 56

Veljavnost certifikatov in izjav

1. Izdani certifikati in podane izjave v skladu s to uredbo ter delegirani in izvedbeni akti, sprejeti na podlagi te uredbe, veljajo v vseh državah članicah brez dodatnih zahtev ali ocenjevanj.
2. Če Komisija meni, da pravna ali fizična oseba, ki ji je bil izdan certifikat ali ki je podala izjavo, ne izpolnjuje več veljavnih zahtev iz te uredbe ali iz delegiranih in izvedbenih aktov, sprejetih na podlagi te uredbe, na podlagi priporočila Agencije od države članice, ki je pristojna za nadzor navedene osebe, zahteva, da izvede ustrezne popravne in zaščitne ukrepe, vključno z omejitvijo ali začasnim odvzemom certifikata.

Navedeni sklep se sprejme z izvedbenimi akti, ki se sprejmejo po svetovalnem postopku iz člena 116(2). Komisija v ustrezno utemeljenih nujnih primerih,

povezanih z letalsko varnostjo, po postopku iz člena 116(4) sprejme izvedbene akte, ki se začnejo nemudoma uporabljati.

Od datuma začetka veljavnosti izvedbenega sklepa zadevni certifikat ali izjava, z odstopanjem od odstavka 1, nista več veljavna v vseh državah članicah.

3. Kadar Komisija meni, da je država članica iz odstavka 2 sprejela ustrezne popravne in zaščitne ukrepe, lahko na podlagi priporočila Agencije sklene, da sta certifikat ali izjava v skladu z odstavkom 1 ponovno veljavna v vseh državah članicah. Navedeni sklep se sprejme z izvedbenimi akti, ki se sprejmejo po svetovalnem postopku iz člena 116(2). Komisija v ustrezno utemeljenih nujnih primerih, povezanih z letalsko varnostjo, po postopku iz člena 116(4) sprejme izvedbene akte, ki se začnejo nemudoma uporabljati.
4. Ta člen ne posega v Uredbo (ES) št. 2111/2005.

Člen 57

Priznavanje certifikacij tretjih držav

Agencija in pristojni nacionalni organi lahko bodisi izdajajo certifikate v skladu s to uredbo ter delegiranimi in izvedbenimi akti, sprejetimi na podlagi te uredbe na podlagi certifikatov, izdanih v skladu z zakoni tretje države, bodisi priznajo certifikate in drugo zadevno dokumentacijo, ki potrjujejo skladnost s pravili v civilnem letalstvu in so bili izdani v skladu z zakoni tretje države, če je takšna možnost predvidena v:

- (a) mednarodnih sporazumih, ki se nanašajo na priznavanje certifikatov in so bili sklenjeni med Unijo in tretjo državo, ali
- (b) delegiranih aktih, sprejetih na podlagi členov 18(1)(l), 25(1)(f) in 44(1)(e).

Člen 58

Usposobljeni subjekti

1. Agencija in pristojni nacionalni organi lahko svoje naloge v zvezi s certificiranjem in nadzorom v skladu s to uredbo dodelijo usposobljenim subjektom, ki so bili akreditirani na podlagi izpolnjevanja meril iz Priloge VI. Agencija in pristojni nacionalni organi, ki uporabljajo usposobljene subjekte, vzpostavijo sistem za navedeno akreditacijo ter oceno skladnosti usposobljenih subjektov z navedenimi merili v času akreditacije in vseskozi zatem.

Usposobljenemu subjektu podeli akreditacijo bodisi posamično Agencija ali pristojni nacionalni organ bodisi skupaj dva ali več pristojnih nacionalnih organov ali pa Agencija in en ali več pristojnih nacionalnih organov.

2. Agencija ali pristojni nacionalni organ ali organi, kot je ustrezno, prekličejo ali začasno odvzamejo akreditacijo usposobljenega subjekta, ki so jo podelili, kadar zadevni subjekt ne izpolnjuje več meril iz Priloge VI.
3. Agencija ali pristojni nacionalni organ ali organi, ki podelijo akreditacijo usposobljenemu subjektu, lahko slednjemu podelijo privilegij za izdajo, spremembo, začasni odvzem ali preklic certifikatov ali za prejem izjav v imenu Agencije ali pristojnega nacionalnega organa. Navedeni privilegij se vključi v področje uporabe akreditacije.

4. Agencija in pristojni nacionalni organi brez dodatnih tehničnih zahtev ali ocenjevanja priznajo akreditacije usposobljenih subjektov, ki so jih podelili Agencija in drugi pristojni nacionalni organi v skladu z odstavkom 1.

Vendar Agencija in pristojni nacionalni organi niso zavezani k uporabi akreditacije, ki jo je podelil drug pristojni nacionalni organ ali Agencija, v celotnem obsegu, prav tako pa niso zavezani k priznavanju privilegijev, ki jih je usposobljenemu subjektu podelil drug pristojni organ v skladu z odstavkom 3.

5. Agencija in pristojni nacionalni organi si izmenjujejo informacije o podelitvi, začasnem odvzemu in preklicu akreditacij. Agencija navedene informacije daje na voljo prek odložišča iz člena 63.

Člen 59

Zaščitne določbe

1. Ta uredba ter delegirani in izvedbeni akti, sprejeti na podlagi te uredbe, državi članici ne preprečujejo takojšnjega odziva na težavo v zvezi z varnostjo v civilnem letalstvu, če so izpolnjeni vsi naslednji pogoji:

- (a) težava pomeni resno tveganje za varnost v letalstvu in za njegovo odpravo je potrebno takojšnje ukrepanje navedene države članice;
- (b) ni mogoče, da država članica težavo ustrezno odpravi v skladu z določbami te uredbe ter delegiranih in izvedbenih aktov, sprejetih na podlagi te uredbe;
- (c) ukrepanje je sorazmerno z resnostjo težave.

V takšnem primeru zadevna država članica o sprejetih ukrepih in razlogih za njihovo sprejetje nemudoma uradno obvesti Komisijo, Agencijo in druge države članice prek odložišča iz člena 63.

2. Če trajanje ukrepov iz odstavka 1 presega osem zaporednih mesecev ali je država članica enake ukrepe sprejela večkrat, njihovo celotno trajanje pa presega osem mesecev, Agencija oceni, ali so pogoji iz odstavka 1 izpolnjeni in v treh mesecih od datuma prejema uradnega obvestila iz odstavka 1 Komisiji izda priporočilo na podlagi rezultata navedene ocene. Agencija vključi navedeno priporočilo v odložišče iz člena 63.

V tem primeru Komisija ob upoštevanju navedenega priporočila oceni, ali so navedeni pogoji izpolnjeni. Če Komisija meni, da navedeni pogoji niso izpolnjeni ali če se ne strinja z rezultatom ocene Agencije, v treh mesecih od datuma prejema navedenega priporočila v ta namen sprejme izvedbeni sklep, ki se objavi v *Uradnem listu Evropske unije* in vključi v odložišče iz člena 63.

Zadevna država članica ob uradnem obvestilu o navedenem izvedbenem sklepu nemudoma prekliče ukrepe, sprejete v skladu z odstavkom 1.

3. Agencija po prejemu uradnega obvestila iz odstavka 1 brez nepotrebnega odlašanja oceni tudi, ali lahko odpravi težavo, ki jo je ugotovila država članica, s sprejetjem odločitev iz prvega pododstavka člena 65(4), tako da ukrepi, ki jih je sprejela država članica, niso več potrebni. Če Agencija meni, da se težava lahko odpravi na navedeni način, v ta namen sprejme ustrezno odločitev. Če meni, da težave ni mogoče odpraviti na navedeni način, Komisiji izda priporočilo v zvezi s spremembo

delegiranih ali izvedbenih aktov, sprejetih na podlagi te uredbe, ki se ji zdi potrebna glede na uporabo odstavka 1.

4. Če je potrebno glede na uporabo odstavka 1, Komisija brez odlašanja in ob upoštevanju priporočila Agencije preuči možnost spremembe delegiranih aktov, sprejetih v skladu s členi 18(1), 25(1), 28(1), 34(1), 39(1), 44(1), 47(1) in 50(1).

Člen 60

Določbe o prožnosti

1. Države članice lahkoodobrijo izjeme za vse fizične ali pravne osebe, za katere velja ta uredba, pri izpolnjevanju zahtev, ki veljajo za navedene osebe v skladu z določbami poglavja III in niso bistvene zahteve iz navedenih določb, ali za delegirane ali izvedbene akte, sprejete na podlagi navedenih določb, v primeru nujnih nepredvidenih okoliščin, ki vplivajo na navedene osebe, ali nujnih operativnih potreb navedenih oseb, če so izpolnjeni vsi naslednji pogoji:
 - (a) ni mogoče ustrezno obravnavanje navedenih okoliščin ali potreb v skladu z veljavnimi zahtevami;
 - (b) zagotovljeni sta sprejemljiva raven varnosti in varstva okolja ter skladnost z veljavnimi bistvenimi zahtevami, po potrebi z uporabo ukrepov za zmanjšanje tveganja;
 - (c) država članica je, kolikor je to mogoče, zmanjšala morebitno izkrivljanje tržnih razmer kot posledico odobritve izjeme, in
 - (d) izjema je omejena v obsegu in trajanju, kolikor je to nujno potrebno, in se uporablja na nediskriminatoren način.

V takšnem primeru zadevna država članica o odobreni izjemi, razlogu za njeno odobritev in, kadar je to primerno, o izvedenih ukrepih, potrebnih za zmanjšanje tveganja, nemudoma uradno obvesti Komisijo, Agencijo in druge države članice prek odložišča iz člena 63.

2. Če trajanje izjem iz odstavka 1 presega osem zaporednih mesecev ali je država članica enake izjeme odobrila večkrat, njihovo celotno trajanje pa presega osem mesecev, Agencija oceni, ali so pogoji iz odstavka 1 izpolnjeni in v treh mesecih od datuma prejema uradnega obvestila iz odstavka 1 Komisiji izda priporočilo na podlagi rezultata navedene ocene. Agencija vključi navedeno priporočilo v odložišče iz člena 63.

V tem primeru Komisija ob upoštevanju navedenega priporočila oceni, ali so navedeni pogoji izpolnjeni. Če Komisija meni, da navedeni pogoji niso izpolnjeni ali če se ne strinja z rezultatom ocene Agencije, v treh mesecih od datuma prejema navedenega priporočila v ta namen sprejme izvedbeni sklep, ki se objavi v *Uradnem listu Evropske unije* in vključi v odložišče iz člena 63.

Zadevna država članica ob uradnem obvestilu o navedenem izvedbenem sklepu nemudoma prekliče izjemo, odobreno v skladu z odstavkom 1.

3. Če država članica meni, da se skladnost z veljavnimi bistvenimi zahtevami iz prilog lahko dokaže na načine, ki se razlikujejo od tistih, določenih v delegiranih in izvedbenih aktih, sprejetih na podlagi te uredbe, in da navedeni načini v smislu varnosti v civilnem letalstvu ali učinkovitosti predstavljajo znatne prednosti za osebe, za katere velja ta uredba, ali za zadevne organe, lahko Komisiji in Agenciji prek

odložišča iz člena 63 predloži utemeljeno zahtevo za spremembo zadevnega delegiranega ali izvedbenega akta, s čimer omogoči uporabo navedenih drugih načinov.

V tem primeru Agencija Komisiji brez nepotrebnega odlašanja izda priporočilo o tem, ali zahteva države članice izpolnjuje pogoje iz prvega pododstavka.

Če je potrebno glede na uporabo tega odstavka, Komisija brez odlašanja in ob upoštevanju navedenega priporočila preuči možnost spremembe zadevnega delegiranega ali izvedbenega akta.

Člen 61

Zbiranje, izmenjava in analiza informacij

1. Komisija, Agencija in pristojni nacionalni organi si izmenjujejo vse informacije, ki so jim na voljo v zvezi z uporabo te uredbe ter delegiranih in izvedbenih aktov, sprejetih na podlagi te uredbe, in so pomembne drugim stranem pri izvajanju njihovih nalog v skladu s to uredbo. Pristojni organi držav članic, ki so zadolženi za preiskavo nesreč in incidentov v civilnem letalstvu ali za analizo dogodkov, za izvajanje svojih nalog tudi lahko dostopajo do navedenih informacij. Navedene informacije se lahko v skladu z delegiranimi akti iz odstavka 4 razširijo tudi med zainteresirane strani.
2. Agencija na ravni Unije usklajuje zbiranje, izmenjavo in analizo informacij o zadevah, ki spadajo na področje uporabe te uredbe. V ta namen lahko Agencija v zvezi z zbiranjem, izmenjavo in analizo informacij sklepa upravne dogovore s pravnimi in fizičnimi osebami, za katere velja ta uredba, ali združenji takšnih oseb.
3. Agencija na zahtevo Komisije analizira nujna ali pomembna vprašanja, ki spadajo na področje uporabe te uredbe. Kjer je to ustrezno, pristojni nacionalni organi sodelujejo z Agencijo pri izvajanju takšne analize.
4. Komisija sprejme podrobna pravila o načinih izmenjave informacij iz odstavka 1 med Komisijo, Agencijo in pristojnimi nacionalnimi organi ter razširjanju takšnih informacij med zainteresirani strani. Navedena pravila se vključijo v izvedbene akte, ki se sprejemajo v skladu s postopkom pregleda iz člena 116(3).

Podrobna pravila iz prvega pododstavka upoštevajo:

- (a) potrebo po zagotovitvi informacij pravnim in fizičnim osebam, za katere velja ta uredba in ki takšne informacije potrebujejo za zagotovitev skladnosti s cilji iz člena 1 in njihovo uresničevanje;
 - (b) potrebo po taki omejitvi razširjanja in uporabe informacij, ki je nujno potrebna za uresničitev navedenih ciljev;
 - (c) potrebo po preprečitvi omogočanja dostopa do informacij ali preprečitvi uporabe informacij za pripisovanje krivde ali odgovornosti.
5. Komisija, Agencija in pristojni nacionalni organi ter pravne in fizične osebe ter združenja navedenih oseb iz odstavka 2 sprejmejo ukrepe, potrebne za zagotovitev ustrezne zaupnosti informacij, ki jih prejmejo v skladu s tem členom, brez poseganja v morebitne strožje zahteve glede zaupnosti iz Uredbe (EU) št. 996/2010, Uredbe (EU) št. 376/2014 ali druge zakonodaje Unije.
 6. Da bi bila širša javnost obveščena o splošni ravni varnosti v civilnem letalstvu v Uniji, Agencija letno objavlja poročilo o varnosti. Navedeno poročilo vsebuje

analizo, s katero so na preprost in razumljiv način prikazane splošne varnostne razmere, ter nakazuje, ali obstajajo povečana varnostna tveganja.

Člen 62

Zaščita vira informacij

1. Kadar se informacije iz člena 61(1) in (2) zagotovijo pristojnemu nacionalnemu organu, se vir takšnih informacij zaščiti v skladu z veljavno zakonodajo Unije in nacionalno zakonodajo o zaščiti vira informacij v zvezi z varnostjo v civilnem letalstvu. Če takšne informacije zagotovi fizična oseba Komisiji ali Agenciji, se vir takšnih informacij ne razkrije in osebni podatki navedenega vira se ne zabeležijo skupaj z zagotovljenimi informacijami.
2. Brez poseganja v veljavno nacionalno kazensko pravo se države članice vzdržijo sprožitve postopkov za nenaklepne ali nenamerne kršitve zakonodaje, na katere so bile opozorjene samo zato, ker so bile informacije o navedenih kršitvah zagotovljene v skladu s to uredbo ter delegiranimi in izvedbenimi akti, sprejetimi na podlagi te uredbe.

Določbe prvega pododstavka se ne uporabljajo v primerih namernega neustreznega ravnanja ali v primerih očitnega, hudega in resnega neupoštevanja očitnega tveganja ter resnega pomanjkanja poklicne odgovornosti, ki bi narekovala ukrepanje, ki je očitno potrebno v danih okoliščinah, kar povzroči predvidljivo škodo osebi ali premoženju ali resno ogrozi raven varnosti v civilnem letalstvu.

3. Države članice lahko ohranijo ali sprejmejo ukrepe za okrepitev zaščite virov informacij iz odstavka 1.
4. Zaposleni in pogodbeno osebje, ki zagotavljajo informacije na podlagi te uredbe ter delegiranih in izvedbenih aktov, sprejetih na podlagi te uredbe, zaradi zagotovljenih informacij niso oškodovani pri delodajalcu ali organizaciji, za katero opravljajo storitve.

Določbe prvega pododstavka se ne uporabljajo v primerih namernega neustreznega ravnanja ali v primerih očitnega, hudega in resnega neupoštevanja očitnega tveganja ter resnega pomanjkanja poklicne odgovornosti, ki bi narekovala ukrepanje, ki je očitno potrebno v danih okoliščinah, kar povzroči predvidljivo škodo osebi ali premoženju ali resno ogrozi varnosti v letalstvu.

5. Določbe tega člena ne preprečujejo državam članicam, Komisiji in Agenciji ukrepanja, potrebnega za ohranjanje ali izboljšanje varnosti v civilnem letalstvu.
6. Določbe tega člena ne posegajo v pravila o zaščiti vira informacij, določena v Uredbi (ES) št. 996/2010 in Uredbi (ES) št. 376/2014.

Člen 63

Odložišče informacij

1. Agencija v sodelovanju s Komisijo in pristojnimi nacionalnimi organi vzpostavi in upravlja odložišče informacij, potrebnih za zagotovitev učinkovitega sodelovanja med Agencijo in pristojnimi nacionalnimi organi pri izvajanju njihovih nalog v zvezi s certificiranjem, nadzorom in izvrševanjem v skladu s to uredbo.

Navedeno odložišče vključuje informacije o:

- (a) certifikatih, ki jih izdajo, in izjavah, ki jih prejmejo Agencija in pristojni nacionalni organi v skladu z določbami poglavja III ter členi 53, 54, 55, 66, 67, 68, 69 in 70;
 - (b) certifikatih, ki jih izdajo, in izjavah, ki jih prejmejo usposobljeni subjekti v imenu Agencije in pristojnih nacionalnih organov v skladu s členom 58(3);
 - (c) akreditacijah, ki jih podelijo Agencija in pristojni nacionalni organi usposobljenim subjektom v skladu s členom 58, vključno z informacijami o področju uporabe akreditacije;
 - (d) ukrepah, ki jih sprejmejo države članice na podlagi člena 2(6) in (7), ter ustreznih odločitvah Komisije;
 - (e) odločitvah, ki jih sprejme Komisija v skladu s členom 2(4);
 - (f) odločitvah, ki jih sprejmejo države članice v skladu s členom 36(2);
 - (g) prenosih pristojnosti z držav članic na Agencijo ali drugo državo članico v skladu s členoma 53 in 54, vključno s podrobnostmi o prenesenih pristojnostih;
 - (h) sklepah, ki jih sprejme Komisija v skladu s členom 55, vključno s podrobnostmi o pristojnostih, prenesenih na Agencijo v skladu z navedenimi odločitvami;
 - (i) sklepah, ki jih sprejme Komisija v skladu s členom 56;
 - (j) obvestilih o individualnih specifikacijskih shemah za čas letenja, ki jih predložijo pristojni nacionalni organi Agenciji na podlagi delegiranih aktov, sprejetih v skladu s členom 28(1)(f), ter ustreznih mnenjih, ki jih izda Agencija v skladu s členom 65(7);
 - (k) obvestilih držav članic o ukrepih, sprejetih za takojšen odziv na težavo v zvezi z varnostjo v civilnem letalstvu, in odobritvi izjem ter o ustreznih priporočilih Agencije in sklepah Komisije v skladu s členoma 59(1) in 60(1);
 - (l) zahtevah držav članic glede drugih načinov usklajevanja in ustreznih priporočilih Agencije v skladu s členom 60(3);
 - (m) obvestilih Agencije in ustreznih odločitvah Komisije v skladu s členom 65(4);
 - (n) druge informacije, ki utegnejo biti potrebne za zagotovitev učinkovitega sodelovanja iz prvega pododstavka.
2. Prek odložišča si informacije izmenjujejo tudi pristojni nacionalni organi, zdravniki letalske medicine in centri za letalsko medicino, in sicer o zdravstveni sposobnosti pilotov. Vse informacije, ki so osebni podatki, vključno s podatki o zdravstvenem stanju, so omejene na informacije, ki so nujno potrebne za zagotovitev učinkovite certifikacije in nadzora pilotov v skladu s členom 20.
 3. Vsi osebni podatki, vključno s podatki o zdravstvenem stanju, se v odložišču hranijo le toliko časa, kolikor je potrebno za namene, za katere so bili podatki zbrani ali se nadalje obdelujejo.
 4. Države članice in Agencija zagotovijo, da so posamezniki, katerih osebni podatki se obdelujejo v odložišču, o tem predhodno obveščeni.

5. Države članice in Agencija lahko posamezniku, na katerega se nanašajo osebni podatki, omejijo obseg pravic do dostopa do osebnih podatkov, vključenih v odložišče, ter njihovega popravka in izbrisa, kolikor je nujno potrebno za zaščito varnosti v civilnem letalstvu, v skladu s členom 13 Direktive 95/46/ES in členom 20 Uredbe (ES) št. 45/2001.
6. Brez poseganja v odstavek 7 imajo Komisija, Agencija, pristojni nacionalni organi in vsi pristojni organi držav članic, ki so zadolženi za preiskavo nesreč in incidentov v civilnem letalstvu, za izvajanje svojih nalog varen spletni dostop do vseh informacij, vključenih v odložišče.

Kjer je to ustrezno, lahko Komisija in Agencija razširjata določene informacije iz odložišča, razen informacij iz odstavka 2, med zainteresirane strani ali jih data na voljo javnosti.
7. Informacije, vključene v odložišče, se pred nepooblaščenim dostopom zaščitijo z ustreznimi orodji in protokoli. Dostop do informacij iz odstavka 2 in njihovo razkritje se omejita na osebe, ki so odgovorne za certificiranje in nadzor zdravstvene sposobnosti pilotov, z namenom izpolnjevanja njihovih nalog v skladu s to uredbo. Omejen dostop do teh informacij se lahko odobri tudi drugim pooblaščenim osebam z namenom zagotovitve pravilnega delovanja odložišča, zlasti njegovega tehničnega vzdrževanja. Osebe, ki so pooblašče za dostop do informacij, ki vsebujejo osebne podatke, prejmejo predhodno usposabljanje na področju veljavne zakonodaje o varstvu osebnih podatkov in s tem povezanih zaščitnih ukrepov.
8. Komisija sprejme pravila, ki so potrebna za delovanje in upravljanje odložišča. Navedena pravila se vključijo v izvedbene akte, sprejete v skladu s postopkom pregleda iz člena 116(3), in določajo podrobne zahteve, ki se nanašajo na:
 - (a) tehnične vidike vzpostavitve in vzdrževanja odložišča;
 - (b) razvrstitev informacij, ki jih pošljejo Komisija, Agencija in pristojni nacionalni organi, za vključitev v odložišče, vključno z obliko in načinom pošiljanja takšnih informacij;
 - (c) redno in standardizirano posodabljanje informacij, vključenih v odložišče;
 - (d) načine razširjanja in objavljanja določenih informacij, vključenih v odložišče, v skladu z odstavkom 6;
 - (e) razvrstitev informacij o zdravstveni sposobnosti pilotov, ki jih pošljejo pristojni nacionalni organi, zdravniki letalske medicine in centri za letalsko medicino, za vključitev v odložišče, vključno z obliko in načinom pošiljanja takšnih informacij;
 - (f) načine za zaščito informacij, vključenih v odložišče, pred nepooblaščenim dostopom, omejitev dostopa do informacij in varstvo osebnih podatkov, vključenih v odložišče, v skladu z veljavnim pravom Unije o varstvu osebnih podatkov, zlasti pred naključnim ali nezakonitim uničenjem, izgubo, spremembo ali razkritjem;
 - (g) najdaljše dovoljeno obdobje hrambe osebnih podatkov, vključenih v odložišče, vključno z informacijami o zdravstveni sposobnosti pilotov, ki so osebni podatki;
 - (h) podrobne pogoje, pod katerimi države članice in Agencija lahko omejijo pravice posameznika, na katerega se nanašajo osebni podatki, do dostopa do

osebnih podatkov, vključenih v odložišče, ter njihovega popravka in izbrisa, za namene odstavka 5.

POGLAVJE V

AGENCIJA EVROPSKE UNIJE ZA VARNOST V LETALSTVU

ODDELEK I

NALOGE

Člen 64

Ustanovitev in funkcije Agencije

1. Ustanovi se Agencija Evropske unije za varnost v letalstvu.
2. Za zagotavljanje pravilnega delovanja in razvoja civilnega letalstva v Uniji v skladu s cilji iz člena 1 Agencija:
 - (a) izvaja vse naloge in oblikuje mnenja o vseh zadevah, ki jih zajema ta uredba;
 - (b) pomaga Komisiji s pripravo ukrepov, ki jih je treba sprejeti v skladu s to uredbo. Če navedeni ukrepi vključujejo tehnična pravila, Komisija ne sme spreminjati njihove vsebine brez predhodne uskladitve z Agencijo;
 - (c) zagotavlja Komisiji potrebno tehnično, znanstveno in upravno podporo za izvajanje njenih nalog;
 - (d) sprejema potrebne ukrepe v okviru pooblastil, ki ji jih daje ta uredba ali druga zakonodaja Unije;
 - (e) izvaja inšpekcijske preglede, druge dejavnosti spremljanja in preiskave, ki so potrebni za izpolnjevanje njenih nalog v skladu s to uredbo ali ki jih zahteva Komisija;
 - (f) v okviru svojih pristojnosti v imenu držav članic izvaja funkcije in naloge, ki jih državam članicam pripisujejo veljavne mednarodne konvencije, zlasti Čikaška konvencija;
 - (g) pomaga pristojnim nacionalnim organom pri izvajanju njihovih nalog, zlasti z oblikovanjem foruma za izmenjavo informacij in strokovnega znanja;
 - (h) na zahtevo prispeva k vzpostavitvi, merjenju in analizi kazalnikov uspešnosti ter poročanju o njih, kadar zakonodaja Unije določa sheme uspešnosti na področju civilnega letalstva;
 - (i) sodeluje z drugimi institucijami, organi, uradi in agencijami Unije na področjih, kjer se njihove dejavnosti nanašajo na tehnične vidike civilnega letalstva.

Člen 65

Ukrepi Agencije

1. Agencija na zahtevo pomaga Komisiji pri pripravi predlogov za spremembe te uredbe ter delegiranih in izvedbenih aktov, sprejetih na podlagi te uredbe. Dokumenti, ki jih Agencija Komisiji predloži v navedene namene, imajo obliko mnenja.
2. Agencija izdaja priporočila, naslovljena na Komisijo, za uporabo členov 59 in 60.
3. Agencija v skladu s členom 104 ter veljavnimi delegiranimi in izvedbenimi akti, sprejetimi na podlagi te uredbe, izdaja certifikacijske specifikacije, sprejemljive načine usklajevanja in smernice za uporabo te uredbe ter delegiranih in izvedbenih aktov, sprejetih na podlagi te uredbe.
4. Agencija sprejme ustrezne odločitve za uporabo členov 53, 54, 55, 66, 67, 68, 69, 70, 71 in 73.

Agencija lahko odobri izjeme za vse pravne ali fizične osebe, ki jim je izdala certifikat, v okoliščinah in v skladu s pogoji iz člena 60(1). V takšnem primeru Agencija o odobrenih izjemah, razlogih za njihovo odobritev in, kadar je to primerno, o izvedenih ukrepih, potrebnih za zmanjšanje tveganja, nemudoma uradno obvesti Komisijo in države članice prek odložišča iz člena 63. Če trajanje izjeme presega osem zaporednih mesecev ali je Agencija enako izjemo odobrila večkrat, njihovo celotno trajanje pa presega osem mesecev, Komisija oceni, ali so navedeni pogoji izpolnjeni, in če meni, da pogoji niso izpolnjeni, v ta namen sprejme izvedbeni sklep, ki se objavi v *Uradnem listu Evropske unije* in vključi v odložišče iz člena 63. Agencija ob prigrasitvi navedenega izvedbenega sklepa izjemo nemudoma prekliče.

5. Agencija izdaja poročila o inšpekcijskih pregledih in drugih dejavnostih spremljanja, ki se izvajajo v skladu s členom 73.
6. Agencija se brez nepotrebnega odlašanja odzove na perečo težavo v zvezi z varnostjo, ki spada na področje uporabe te uredbe, z določitvijo korektivnih ukrepov, ki jih sprejmejo pristojni nacionalni organi ali pravne in fizične osebe, za katere se uporabljajo določbe te uredbe, ter z razširjanjem s tem povezanih informacij med navedene pristojne nacionalne organe in osebe, vključno z direktivami ali priporočili, če je to potrebno za zaščito ciljev iz člena 1.
7. Agencija izdaja mnenja o individualnih specifikacijskih shemah za čas letenja, ki jih predlagajo države članice v skladu z delegiranimi akti, sprejetimi v skladu s členom 28(1)(f), in ki odstopajo od certifikacijskih specifikacij, ki jih je sprejela Agencija.

Člen 66

Certificiranje glede plovnosti in okoljske združljivosti

1. Agencija v zvezi z izdelki, deli in nameščenimi opremo iz člena 2(1)(a) in 2(1)(b)(i), kadar je to primerno in kot je določeno v Čikaški konvenciji ali njenih prilogah, v imenu držav članic izvaja funkcije in naloge države projektiranja, proizvodnje ali registracije, kadar so navedene funkcije in naloge povezane s certifikacijo projekta in obveznimi informacijami o stalni plovnosti. V ta namen Agencija zlasti:
 - (a) za vsak projekt izdelka, za katerega se v skladu s členom 11 vloži prošnja za izdajo certifikata tipa, potrdila o spremembah, vključno z dodatnim certifikatom tipa, ali odobritve projekta popravil, določi in sporoči prosilcu osnovo za certifikacijo tipa;

- (b) za vsak izdelek, za katerega se v skladu s členom 17(2)(a) vloži prošnja za izdajo spričevala o plovnosti z omejitvami ali spričevala o hrupu z omejitvami, določi in sporoči prosilcu posebne plovnostne specifikacije ali poseben kodeks o okoljski združljivosti izdelkov;
 - (c) za vsak projekt dela ali nenameščene opreme, za katerega se v skladu s členom 12 oziroma 13 vloži prošnja za izdajo certifikata, določi in sporoči prosilcu osnovo za certifikacijo;
 - (d) za zrakoplove, za katere se v skladu s členom 17(2)(b) vloži prošnja za izdajo dovoljenja za letenje, izda odobritev za povezane pogoje letenja, ki se nanašajo na projekt;
 - (e) določi in da na voljo specifikacije glede plovnosti in okoljske združljivosti, ki se uporabljajo za projekt izdelkov in delov, ki so predmet izjave v skladu s členom 17(1)(a);
 - (f) prevzame odgovornost za naloge certificiranja, nadzora in izvrševanja v skladu s členom 51(3) v zvezi s certifikati tipa, certifikati tipa z omejitvami, potrdili o spremembah, vključno z dodatnimi certifikati tipa, ter odobritvami projektov popravil za projektiranje izdelkov v skladu s členoma 11 in 17(1)(b);
 - (g) prevzame odgovornost za naloge certificiranja, nadzora in izvrševanja v skladu s členom 51(3) v zvezi s certifikati za projekt delov in nenameščene opreme v skladu s členoma 12 in 13;
 - (h) izdaja ustrezne podatkovne liste o okoljski združljivosti projekta izdelkov, ki ga certificira v skladu s členom 11;
 - (i) opravlja funkcije v zvezi s stalno plovnostjo, povezane s projektom izdelkov, delov in nenameščene opreme, ki ga je certificirala in ga nadzira, pri čemer se brez nepotrebnega odlašanja odziva na težave v zvezi z varnostjo ali varovanjem ter izdaja in razširja veljavne obvezne informacije.
2. Agencija je odgovorna za naloge certificiranja, nadzora in izvrševanja v skladu s členom 51(3) v zvezi z:
 - (a) odobritvami organizacij, odgovornih za projektiranje izdelkov, delov in nenameščene opreme, v skladu s členom 15(1);
 - (b) odobritvami organizacij, odgovornih za proizvodnjo, vzdrževanje in vodenje stalne plovnosti izdelkov, delov in nenameščene opreme, ter organizacij, ki so vključene v usposabljanje osebja, v skladu s členom 15, če imajo navedene organizacije glavni kraj poslovanja zunaj ozemlja, za katerega je odgovorna država članica v skladu s Čikaško konvencijo.
 3. Agencija je odgovorna za naloge nadzora in izvrševanja v skladu s členom 54(3) v zvezi z izjavami, ki jih podajo organizacije v skladu s členom 17(1)(a).

Člen 67

Certificiranje letalske posadke

1. Agencija je odgovorna za naloge certificiranja, nadzora in izvrševanja v skladu s členom 51(3) v zvezi z odobritvami organizacij za usposabljanje pilotov in kabinskega osebja ter centrov za letalsko medicino iz člena 22, če imajo navedene organizacije in centri glavni kraj poslovanja zunaj ozemlja, za katerega je odgovorna država članica v skladu s Čikaško konvencijo.

2. Agencija je v naslednjih primerih odgovorna za naloge certificiranja, nadzora in izvrševanja, v skladu s členom 51(3), v zvezi s certifikati za naprave za usposabljanje za simulacijo letenja iz člena 23:
- (a) napravo upravlja organizacija, ki ji je Agencija izdala certifikat v skladu z odstavkom 1;
 - (b) naprava je nameščena na ozemlju, za katerega je odgovorna država članica v skladu s Čikaško konvencijo, in napravo upravlja organizacija, ki jo je certificirala Agencija v skladu z odstavkom 1 in ima glavni kraj poslovanja zunaj navedenega ozemlja;
 - (c) naprava je nameščena zunaj ozemlja, za katerega je odgovorna država članica v skladu s Čikaško konvencijo, razen če napravo upravlja organizacija, ki ji Agencija ni izdala certifikata v skladu z odstavkom 1 in ima glavni kraj poslovanja na navedenem ozemlju.

Člen 68

ATM/ANS

1. Agencija je odgovorna za naloge certificiranja, nadzora in izvrševanja v skladu s členom 51(3) v zvezi s/z:
- (a) certifikati za izvajalce ATM/ANS iz člena 36, če imajo navedeni izvajalci glavni kraj poslovanja zunaj ozemlja, za katerega se uporabljata pogodbi, in so odgovorni za izvajanje ATM/ANS v zračnem prostoru navedenega ozemlja;
 - (b) certifikati za izvajalce ATM/ANS iz člena 36, če navedeni izvajalci izvajajo vseevropske ATM/ANS;
 - (c) certifikati, ki jih prejmejo, in izjavami, ki jih podajo organizacije iz člena 37, če so navedene organizacije vključene v projektiranje, proizvodnjo ali vzdrževanje sistemov in komponent vseevropskih ATM/ANS;
 - (d) izjavami izvajalcev ATM/ANS, katerim je Agencija izdala certifikat v skladu s točkama (a) in (b), v zvezi s sistemi in komponentami ATM/ANS, ki jih aktivirajo navedeni izvajalci v skladu s členom 38(1).
2. Agencija v zvezi s sistemi in komponentami iz člena 38:
- (a) če tako določajo delegirani akti, sprejeti v skladu s členom 39, določi in sporoči prosilcu podrobne specifikacije za sisteme in komponente ATM/ANS, na katerih temelji varnost ali interoperabilnost in ki so predmet certifikata ali izjave v skladu s členom 38(2);
 - (b) če tako določajo delegirani akti, sprejeti v skladu s členom 39, prevzame odgovornost za naloge certificiranja, nadzora in izvrševanja, v skladu s členom 51(3), v zvezi s prejetimi certifikati in podanimi izjavami za sisteme in komponente ATM/ANS, na katerih temelji varnost ali interoperabilnost v skladu s členom 38(2).

Člen 69

Certificiranje kontrolorjev zračnega prometa

Agencija je odgovorna za naloge certificiranja, nadzora in izvrševanja, v skladu s členom 51(3), v zvezi s certifikati za organizacije za usposabljanje kontrolorjev zračnega prometa iz člena 42, če imajo navedene organizacije glavni kraj poslovanja

zunaj ozemlja, za katerega je odgovorna država članica v skladu s Čikaško konvencijo in, kjer je to ustrezno, svoje osebe.

Člen 70

Nadzor operatorjev iz tretjih držav in mednarodne varnosti

1. Agencija je odgovorna za naloge certificiranja, nadzora in izvrševanja, v skladu s členom 51(3), v zvezi z dovoljenji za operacije iz člena 49(1) in (2) ter izjavami operatorjev iz člena 49(2), razen če država članica v zvezi z zadevnimi operatorji opravlja funkcije in naloge države operatorja.
2. Agencija je odgovorna za naloge certificiranja, nadzora in izvrševanja, v skladu s členom 51(3), v zvezi z dovoljenji za zrakoplove in pilote iz člena 50(1)(a).
3. Agencija na zahtevo pomaga Komisiji pri izvajanju Uredbe (ES) št. 2111/2005 s potrebnim ocenjevanjem, vključno z obiski na kraju samem, operatorjev iz tretjih držav in organov, odgovornih za njihov nadzor. Rezultate navedenega ocenjevanja, skupaj z ustreznimi priporočili, predloži Komisiji.

Člen 71

Preiskave, ki jih izvaja Agencija

1. Agencija sama ali prek pristojnih nacionalnih organov ali usposobljenih subjektov izvaja preiskave, ki so potrebne za opravljanje njenih nalog v zvezi s certificiranjem, nadzorom in izvrševanjem v skladu s členom 51(3).
2. Za namene izvajanja preiskav iz odstavka 1 se Agencija pooblasti, da:
 - (a) zahteva od pravne ali fizične osebe, ki ji je Agencija izdala certifikat ali je Agenciji podala izjavo, naj predloži vse potrebne informacije;
 - (b) od navedenih oseb zahteva, naj ustno obrazložijo dejstva, dokumente, predmete, postopke ali druge zadeve, ki so pomembne za določitev, ali oseba izpolnjuje določbe te uredbe ter delegiranih in izvedbenih aktov, sprejetih na podlagi te uredbe;
 - (c) vstopi v katere koli prostore, na zemljišče in v prevozna sredstva navedenih oseb;
 - (d) pregleda ali kopira vse dokumente, zapise ali podatke, ki so v lasti ali so dostopni navedenim osebam, ali naredi izvlečke iz njih, ne glede na vrsto nosilca, na katerem so zadevne informacije shranjene.

Če je to potrebno za ugotovitev, ali oseba, ki ji je Agencija izdala certifikat ali ji podala izjavo, izpolnjuje določbe te uredbe ter delegiranih in izvedbenih aktov, sprejetih na podlagi te uredbe, se Agencija pooblasti tudi za izvajanje pooblastil iz prvega pododstavka v zvezi s katero koli drugo pravno ali fizično osebo, za katero se lahko razumno pričakuje, da ima v lasti informacije, pomembne za navedene namene, ali dostop do njih.

Pooblastila iz tega odstavka se izvajajo v skladu z nacionalno zakonodajo države članice ali tretje države, v kateri poteka preiskava, ob ustreznem upoštevanju pravic in pravnih interesov zadevnih oseb ter v skladu z načelom sorazmernosti. Če je v skladu z veljavno nacionalno zakonodajo za vstop v prostore, na zemljišče in v prevozna sredstva, kot je določeno v točki (c) tega pododstavka, potrebno predhodno dovoljenje sodnega organa zadevne države članice ali tretje države, se navedena pooblastila izvajajo šele po pridobitvi takšnega predhodnega dovoljenja.

3. Agencija zagotovi, da so člani njenega osebja in, kjer je to ustrezno, vsi drugi strokovnjaki, ki sodelujejo pri preiskavi, ustrezno usposobljeni, poučeni in pooblaščen. Navedene osebe izvajajo svoja pooblastila po predložitvi pisnega dovoljenja.
4. Uradniki pristojnih organov države članice, na ozemlju katere je naj bi preiskava potekala, na zahtevo Agenciji pomagajo pri izvajanju preiskave. Če je takšna pomoč potrebna, Agencija pred preiskavo pravočasno obvesti državo članico, na ozemlju katere naj bi preiskava potekala, o preiskavi in potrebni pomoči.

Člen 72

Globe in periodične denarne kazni

1. Komisija lahko na zahtevo Agencije v skladu s to uredbo naloži pravni ali fizični osebi, ki ji je Agencija izdala certifikat ali je Agenciji podala izjavo, eno ali oboje od naslednjega:
 - (a) globo, če je navedena oseba namerno ali iz malomarnosti kršila eno od določb te uredbe ali delegiranih in izvedbenih aktov, sprejetih na podlagi te uredbe;
 - (b) periodično denarno kazen, če je navedena oseba kršila eno od navedenih določb ali če je takšna kršitev neizbežna, s čimer navedeno osebo prisili k izpolnjevanju navedenih določb.
2. Globe in periodične denarne kazni iz odstavka 1 so učinkovite, sorazmerne in odvračalne. Določajo se ob upoštevanju težavnosti primera, zlasti stopnje ogrožanja varnosti ali varovanja okolja, in ekonomske zmožnosti zadevne pravne ali fizične osebe.

Znesek glob ne presega 4 % letnega prihodka ali prometa zadevne pravne ali fizične osebe. Znesek periodičnih kazni ne presega 2,5 % povprečnega dnevnega prihodka ali prometa zadevne pravne ali fizične osebe.
3. Komisija naloži globe in periodične denarne kazni v skladu z odstavkom 1 samo v primerih, ko so drugi ukrepi za odpravljanje takšnih kršitev iz te uredbe in delegiranih aktov, sprejetih na podlagi te uredbe, neustrezni ali nesorazmerni.
4. V zvezi z naložitvijo glob in periodičnih denarnih kazni v skladu z določbami tega člena Komisija z delegiranimi akti v skladu s členom 117 določi:
 - (a) podrobna merila in podrobno metodologijo za določitev zneskov glob in periodičnih denarnih kazni;
 - (b) podrobna pravila za poizvedovanje, povezane ukrepe in poročanje ter za sprejemanje odločitev, vključno z določbami o pravicah do obrambe, dostopa do dokumentacije, pravnega zastopanja, zaupnosti ter začasnimi določbami, in
 - (c) postopki za pobiranje glob in periodičnih denarnih kazni.
5. Sodišče Evropske unije ima neomejeno pristojnost za pregled odločitev, ki jih Komisija sprejme v skladu z odstavkom 1. Naloženo globo ali periodično denarno kazen lahko prekliče, zniža ali poviša.
6. Odločitve, ki jih Komisija sprejme v skladu z odstavkom 1, ne posegajo na področje kazenskega prava.

Spremljanje držav članic

1. Agencija pomaga Komisiji pri spremljanju držav članic pri uporabi določb te uredbe ter delegiranih in izvedbenih aktov, sprejetih na podlagi te uredbe, z izvajanjem inšpekcijskih pregledov in drugih dejavnosti spremljanja. Navedeni inšpekcijski pregledi in druge dejavnosti spremljanja so namenjeni tudi pomoči državam članicam pri zagotavljanju enotne uporabe navedenih določb.

Agencija poroča Komisiji o inšpekcijskih pregledih in drugih dejavnostih spremljanja, ki jih izvaja v skladu s tem odstavkom.

2. Za namene izvajanja inšpekcijskih pregledov in drugih dejavnosti spremljanja iz odstavka 1 se Agencija pooblasti, da:
 - (a) zahteva od vseh pristojnih nacionalnih organov ter vseh pravnih in fizičnih oseb, za katere velja ta uredba, naj predložijo vse potrebne informacije;
 - (b) od navedenih organov in oseb zahteva, naj ustno obrazložijo dejstva, dokumente, predmete, postopke ali druge zadeve, ki so pomembne za določitev, ali država članica izpolnjuje določbe te uredbe ter delegiranih in izvedbenih aktov, sprejetih na podlagi te uredbe;
 - (c) vstopi v katere koli prostore, na zemljišče in v prevozna sredstva navedenih organov in oseb;
 - (d) pregleda ali kopira vse dokumente, zapise ali podatke, ki so v lasti ali so dostopni navedenim organom in osebam, ali naredi izvlečke iz njih, ne glede na vrsto nosilca, na katerem so zadevne informacije shranjene.

Če je to potrebno za ugotovitev, ali država članica izpolnjuje določbe te uredbe ter delegiranih in izvedbenih aktov, sprejetih na podlagi te uredbe, se Agencija pooblasti tudi za izvajanje pooblastil iz prvega pododstavka v zvezi s katero koli drugo pravno ali fizično osebo, za katero se lahko razumno pričakuje, da ima v lasti informacije, pomembne za navedene namene, ali dostop do njih.

Pooblastila iz tega odstavka se izvajajo v skladu z nacionalno zakonodajo države članice, v kateri potekajo inšpekcijski pregled ali druge dejavnosti spremljanja, ob ustreznem upoštevanju pravic in pravnih interesov zadevnih organov in oseb ter v skladu z načelom sorazmernosti. Če je v skladu z veljavno nacionalno zakonodajo za vstop v prostore, na zemljišče in v prevozna sredstva, kot je določeno v točki (c) prvega pododstavka, potrebno predhodno dovoljenje sodnega organa zadevne države članice, se navedena pooblastila izvajajo šele po pridobitvi takšnega predhodnega dovoljenja.

3. Agencija zagotovi, da so člani njenega osebja in, kjer je to ustrezno, vsi drugi strokovnjaki, ki sodelujejo pri inšpekcijskem pregledu ali drugi dejavnosti spremljanja, ustrezno usposobljeni, poučeni in pooblaščen. Navedene osebe izvajajo svoja pooblastila po predložitvi pisnega dovoljenja.

Agencija pred inšpekcijskim pregledom ali drugo dejavnostjo spremljanja pravočasno obvesti zadevno državo članico o dejavnosti ter o identiteti članov svojega osebja in vseh drugih strokovnjakov, ki izvajajo navedeno dejavnost.

4. Zadevna država članica olajša inšpekcijski pregled ali drugo dejavnost spremljanja. Zagotovi, da zadevni organi in osebe sodelujejo z Agencijo.

Če pravna ali fizična oseba ne sodeluje z Agencijo, pristojni organi zadevne države članice zagotovijo Agenciji potrebno pomoč, s čimer ji omogočijo izvajanje inšpekcijskega pregleda ali druge dejavnosti spremljanja.

5. Kadar inšpekcijski pregled ali druga dejavnost spremljanja, ki se izvaja v skladu s tem členom, vključuje inšpekcijski pregled ali drugo dejavnost spremljanja pravne ali fizične osebe, za katero velja ta uredba, se uporabljajo določbe člena 71(2), (3) in (4).
6. Na zahtevo države članice so ji poročila, ki jih pripravi Agencija v skladu z odstavkom 1, dana na voljo v uradnem jeziku Unije ali uradnih jezikih države članice, v kateri je potekal inšpekcijski pregled.
7. Agencija objavi povzetek informacij o uporabi določb te uredbe ter delegiranih in izvedbenih aktov, sprejetih na podlagi te uredbe, v vsaki državi članici. Navedene informacije vključi v letno poročilo o varnosti iz člena 61(6).
8. Agencija ob upoštevanju ciljev iz člena 1 prispeva k oceni vpliva izvajanja te uredbe ter delegiranih in izvedbenih aktov, sprejetih na podlagi te uredbe, brez poseganja v ocenjevanje Komisije iz člena 113.
9. Komisija sprejme podrobna pravila o načinu dela Agencije pri opravljanju nalog iz tega člena. Navedena pravila se vključijo v izvedbene akte, ki se sprejmejo v skladu s svetovalnim postopkom iz člena 116(2).

Člen 74

Raziskave in inovacije

1. Agencija pomaga državam članicam in Komisiji pri prepoznavanju glavnih raziskovalnih tem na področju civilnega letalstva, s čimer prispeva k zagotavljanju doslednosti in usklajenosti med javno financiranimi raziskavami in razvojem ter politikami, ki spadajo na področje uporabe te uredbe.
2. Agencija podpira Komisijo pri opredeljevanju in izvajanju ustreznih okvirnih programov Unije za raziskovalne in inovacijske dejavnosti ter letnih in večletnih delovnih programov, tudi pri izvajanju ocenjevalnih postopkov, pregledovanju financiranih projektov ter izkoriščanju rezultatov raziskovalnih in inovacijskih projektov.
3. Agencija lahko pripravi in financira raziskave, če se strogo nanašajo na izboljšanje dejavnosti, ki so v njeni pristojnosti. Agencija svoje raziskovalne potrebe in dejavnosti vključi v svoj letni delovni program.
4. Rezultati raziskav, ki jih financira Agencija, se objavijo, razen če takšno objavo preprečujejo veljavna pravila prava intelektualne lastnine ali pravila Agencije o varovanju iz člena 112.
5. Agencija lahko poleg nalog iz odstavkov 1 do 4 in člena 64 izvaja tudi ad hoc raziskovalne dejavnosti, če so navedene dejavnosti združljive z nalogami Agencije in cilji te uredbe.

Člen 75

Varstvo okolja

1. Ukrepi glede emisij in hrupa, ki jih sprejme Agencija za namen certifikacije projekta izdelkov v skladu s členom 11, so namenjeni preprečevanju večjih škodljivih učinkov zadevnih dejavnosti v civilnem letalstvu na okolje in zdravje ljudi.
2. Države članice, Komisija, Agencija ter druge institucije, organi, uradi in agencije Unije v okviru svojih pristojnosti sodelujejo pri okoljskih vprašanjih, vključno s tistimi, obravnavanimi v Uredbi (ES) št. 1907/2006 Evropskega parlamenta in Sveta²¹, da se zagotovi upoštevanje soodvisnosti varstva okolja, zdravja ljudi in drugih tehničnih področij civilnega letalstva.
3. Agencija pomaga Komisiji pri opredeljevanju in usklajevanju politik in ukrepov za varstvo okolja v civilnem letalstvu, zlasti z izvajanjem študij in simulacij ter tehničnim svetovanjem.
4. Za obveščanje zainteresiranih strani in širše javnosti Agencija vsaka tri leta objavi okoljsko poročilo, v katerem objektivno opiše stanje na področju varstva okolja v civilnem letalstvu v Uniji.

Člen 76

Varovanje v letalstvu

1. Države članice, Komisija in Agencija sodelujejo pri vprašanjih varovanja v civilnem letalstvu, vključno s kibernetiko varnostjo, da se zagotovi upoštevanje soodvisnosti varnosti in varovanja v civilnem letalstvu.
2. Agencija na zahtevo zagotavlja tehnično pomoč Komisiji pri izvajanju Uredbe (ES) št. 300/2008 Evropskega parlamenta in Sveta²², tudi pri izvajanju inšpekcijskih pregledov na področju varovanja in pripravi ukrepov, ki naj bi se sprejeli na podlagi navedene uredbe.
3. Agencija lahko za zaščito civilnega letalstva pred dejanji nezakonitega vmešavanja sprejme ukrepe, potrebne v skladu s členom 65(6) in členom 66(1)(i). Pred sprejetjem takšnih ukrepov Agencija pridobi soglasje Komisije in se posvetuje z državami članicami.

Člen 77

Mednarodno sodelovanje

1. Agencija na zahtevo pomaga Komisiji pri upravljanju odnosov s tretjimi državami in mednarodnimi organizacijami v zvezi z zadevami, ki jih zajema ta uredba. Takšna pomoč zlasti prispeva k usklajevanju pravil in medsebojnemu priznavanju certifikatov.
2. Agencija lahko sodeluje s pristojnimi organi tretjih držav in mednarodnimi organizacijami, pristojnimi za zadeve, ki jih zajema ta uredba. V ta namen lahko

²¹ Uredba (ES) št. 1907/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. decembra 2006 o registraciji, evalvaciji, avtorizaciji in omejevanju kemikalij (REACH) ter o ustanovitvi Evropske agencije za kemikalije in o spremembi Direktive 1999/45/ES ter o razveljavitvi Uredbe Sveta (EGS) št. 793/93 in Uredbe Komisije (ES) št. 1488/94 ter Direktive Sveta 76/769/EGS in direktiv Komisije 91/155/EGS, 93/67/EGS, 93/105/ES in 2000/21/ES (UL L 396, 30.12.2006, str. 1).

²² Uredba (ES) št. 300/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. marca 2008 o skupnih pravilih na področju varovanja civilnega letalstva in o razveljavitvi Uredbe (ES) št. 2320/2002 (UL L 97, 9.4.2008, str. 72).

Agencija na podlagi predhodne odobritve Komisije vzpostavi delovne dogovore z navedenimi organi in mednarodnimi organizacijami.

3. Agencija pomaga državam članicam pri izpolnjevanju njihovih obveznosti v okviru mednarodnih sporazumov, ki se nanašajo na zadeve, zajete v tej uredbi, zlasti obveznosti iz Čikaške konvencije.
4. Agencija v sodelovanju z državami članicami in Komisijo vzpostavi in po potrebi posodablja odložišče, ki vključuje:
 - (a) informacije o skladnosti te uredbe, delegiranih in izvedbenih aktov, sprejetih na podlagi te uredbe, ter ukrepov, ki jih sprejme Agencija v skladu s to uredbo, z mednarodnimi standardi in priporočenimi praksami;
 - (b) druge informacije v zvezi z izvajanjem te uredbe, ki so skupne vsem državam članicam in so pomembne ICAO za spremljanje skladnosti držav članic s Čikaško konvencijo ter mednarodnimi standardi in priporočenimi praksami.

Države članice uporabljajo informacije iz tega odložišča pri izpolnjevanju svojih obveznosti iz člena 38 Čikaške konvencije in pri zagotavljanju informacij ICAO v okviru programa univerzalne presoje nadzora varnosti.

5. Brez poseganja v ustrezne določbe Pogodbe, Komisija, Agencija in pristojni nacionalni organi prek mreže strokovnjakov sodelujejo pri tehničnih vprašanjih, ki spadajo na področje uporabe te uredbe in se nanašajo na delo ICAO.

Agencija zagotavlja tej mreži potrebno upravno podporo, vključno s pomočjo pri pripravi in organizaciji njenih srečanj.

6. Agencija lahko poleg nalog iz odstavkov 1 do 5 in člena 64 skupaj s tretjimi državami in mednarodnimi organizacijami izvaja ad hoc projekte tehničnega sodelovanja, raziskav in pomoči, če so navedene dejavnosti združljive z nalogami Agencije in cilji iz člena 1.

Člen 78

Krizno upravljanje

1. Agencija v okviru svojih pristojnosti prispeva k pravočasnemu odzivanju na krizne razmere v letalstvu in njihovi blažitvi.
2. Agencija sodeluje v Evropski koordinacijski celici za krizne razmere v letalstvu, ustanovljeni v skladu s členom 18 Uredbe Komisije (EU) št. 677/2011²³.

Člen 79

Usposabljanje na področju letalstva

Agencija lahko za spodbujanje dobrih praks ter enotnega izvajanja te uredbe in ukrepov, sprejetih na podlagi te uredbe, zagotavlja usposabljanje, tudi prek zunanjih izvajalcev, pristojnim nacionalnim organom, pristojnim organom tretjih držav, mednarodnim organizacijam, pravnim in fizičnim osebam, za katere veljajo določbe

²³ Uredba Komisije (EU) št. 677/2011 z dne 7. julija 2011 o določitvi podrobnih pravil za izvajanje funkcij omrežja za upravljanje zračnega prometa (ATM) in spremembi Uredbe (EU) št. 691/2010 (UL L 185, 15.7.2011, str. 1).

te uredbe, in drugim zainteresiranim stranem. Kadar Agencija za namene tega člena uporabi zunanje izvajalce usposabljanja, v svoji uradni publikaciji določi in objavi pogoje, ki jih morajo izpolnjevati.

Člen 80

Izvajanje enotnega evropskega neba

Če Agencija razpolaga z ustreznim strokovnim znanjem, na zahtevo zagotovi Komisiji tehnično pomoč pri izvajanju enotnega evropskega neba, zlasti s/z:

- (a) izvajanjem tehničnih inšpekcijskih pregledov, tehničnih preiskav in študij;
- (b) prispevanjem k izvajanju sheme uspešnosti za navigacijske službe zračnega prometa in funkcij omrežja;
- (c) prispevanjem k izvajanju osrednjega načrta ATM, vključno z razvojem in uporabo raziskovalnega programa za upravljanje zračnega prometa v okviru enotnega evropskega neba (SESAR).

ODDELEK II

NOTRANJA STRUKTURA

Člen 81

Pravni status, sedež in lokalni uradi

1. Agencija je organ Unije. Je pravna oseba.
2. Agencija ima v vseh državah članicah kar najširšo pravno in poslovno sposobnost, ki jo pravnim osebam priznava nacionalna zakonodaja. Zlasti lahko pridobiva premoženje in nepremičnine ali z njimi razpolaga ter je lahko stranka v sodnem postopku.
3. Sedež agencije je v Kölnu v Zvezni republiki Nemčiji.
4. Agencija lahko ustanovi lokalne urade v državah članicah, na podlagi njihovega soglasja in v skladu s členom 91(4).
5. Agencijo pravno zastopa njen izvršni direktor.

Člen 82

Osebj

1. Za uslužbence Agencije se uporabljajo kadrovske predpisi za uradnike Evropske unije, pogoji za zaposlitev drugih uslužbencev Evropske unije²⁴ in pravila, sprejeta s

²⁴ Uredba Sveta (EGS, Euratom, ESPJ) št. 259/68 z dne 29. februarja 1968 o določitvi kadrovskih predpisov za uradnike in pogojev za zaposlitev drugih uslužbencev Evropskih skupnosti ter o uvedbi posebnih ukrepov, ki se začasno uporabljajo za uradnike Komisije (UL L 56, 4.3.1968, str. 1).

sporazumom med institucijami Unije za namen uporabe navedenih kadrovskih predpisov in pogojev za zaposlitev.

2. Agencija lahko uporabi napotene nacionalne strokovnjake in drugo osebje, ki ni zaposleno v Agenciji. Upravni odbor sprejme sklep, s katerim določi pravila o napotitvi nacionalnih strokovnjakov v Agencijo.

Člen 83

Privilegiji in imunitete

Za Agencijo in njeno osebje se uporablja Protokol o privilegijih in imunitetah Evropske unije.

Člen 84

Odgovornost

1. Pogodbeno odgovornost Agencije ureja pravo, ki se uporablja za zadevno pogodbo.
2. Za odločanje na podlagi katere koli arbitražne klavzule iz pogodb, ki jih sklene Agencija, je pristojno Sodišče Evropske unije.
3. V primeru nepogodbene odgovornosti Agencija v skladu s splošnimi načeli, ki so skupna pravnim ureditvam držav članic, poravna kakršno koli škodo, ki jo pri opravljanju svojih dolžnosti povzročijo njene službe ali njeno osebje.
4. V odškodninskih sporih iz odstavka 3 je pristojno Sodišče Evropske unije.
5. Osebno odgovornost osebja Agencije do Agencije urejajo določbe kadrovskih predpisov ali pogoji za zaposlitev, ki zanj veljajo.

Člen 85

Funkcije upravnega odbora

1. Agencija ima upravni odbor.
2. Upravni odbor:
 - (a) imenuje izvršnega direktorja in, kjer je to ustrezno, podaljša njegov mandat ali ga razreši s položaja v skladu s členom 92;
 - (b) sprejme konsolidirano letno poročilo o dejavnostih Agencije in ga vsako leto do 1. julija pošlje Evropskemu parlamentu, Svetu, Komisiji in Računskemu sodišču. Konsolidirano letno poročilo o dejavnostih se objavi;
 - (c) vsako leto z dvotretjinsko večino glasov članov, ki imajo glasovalno pravico, in v skladu s členom 106 sprejme programski dokument Agencije;
 - (d) vsako leto z dvotretjinsko večino glasov članov, ki imajo glasovalno pravico, in v skladu s členom 109(11) sprejme letni proračun Agencije;
 - (e) določa postopke za odločanje izvršnega direktorja, kot je navedeno v členih 104 in 105;
 - (f) opravlja svoje funkcije v zvezi s proračunom Agencije v skladu s členi 109, 110 in 114;
 - (g) imenuje člane odbora ali odborov za pritožbe v skladu s členom 94;

- (h) opravlja disciplinski nadzor nad izvršnim direktorjem;
 - (i) poda mnenje o pravilih v zvezi s pristojbinami in dajatvami iz člena 115(2);
 - (j) sprejme svoj poslovnik in poslovnik izvršnega odbora;
 - (k) odloča o jezikovni ureditvi v Agenciji;
 - (l) sprejme vse odločitve v zvezi z vzpostavitvijo notranjih struktur Agencije in po potrebi njihovimi spremembami;
 - (m) v skladu z odstavkom 6 v zvezi z osebjem Agencije izvaja pooblastila, ki jih kadrovski predpisi podeljujejo pristojnemu organu za imenovanja in ki se na podlagi pogojev za zaposlitev drugih uslužbencev podelijo organu, pooblaščenemu za sklenitev pogodbe o zaposlitvi (v nadaljnjem besedilu: pooblastila pristojnega organa za imenovanja);
 - (n) sprejme ustrezna izvedbena pravila za uporabo kadrovskih predpisov in pogojev za zaposlitev drugih uslužbencev v skladu s členom 110 kadrovskih predpisov;
 - (o) zagotovi, da bodo ugotovitve in priporočila, ki izhajajo iz notranjih ali zunanjih revizijskih poročil in ocen ter preiskav Evropskega urada za boj proti goljufijam (OLAF), ustrezno upoštevani;
 - (p) sprejme pravila za preprečevanje in upravljanje nasprotij interesov v zvezi s svojimi člani in člani odbora za pritožbe;
 - (q) sprejme finančna pravila, ki se uporabljajo za Agencijo, v skladu s členom 114;
 - (r) ob upoštevanju kadrovskih predpisov in pogojev za zaposlitev drugih uslužbencev imenuje računovodjo, ki je pri opravljanju svojih dolžnosti popolnoma neodvisen;
 - (s) sprejme strategijo za boj proti goljufijam, ki je sorazmerna s tveganji goljufij, pri čemer upošteva stroške in koristi ukrepov, ki naj bi se izvajali;
 - (t) poda mnenje o osnutku evropskega letalskega varnostnega programa v skladu s členom 5;
 - (u) sprejme evropski načrt za varnost v letalstvu v skladu s členom 6.
3. Upravni odbor lahko svetuje izvršnemu direktorju o kateri koli zadevi v zvezi s področji, ki jih zajema ta uredba.
 4. Upravni odbor ustanovi svetovalni organ, v katerem so zastopane vse zainteresirane strani, na katere vpliva delo Agencije, in s katerim se posvetuje, preden sprejme odločitve na področjih iz odstavka 2(c), (e), (f) in (i). Upravni odbor se lahko odloči za posvetovanje s svetovalnim organom tudi glede vprašanj iz odstavkov 2 in 3. Upravnega odbora mnenje svetovalnega odbora v nobenem primeru ne zavezuje.
 5. Upravni odbor lahko ustanovi delovna telesa, ki mu pomagajo pri izvajanju njegovih nalog, vključno s pripravo njegovih sklepov in spremljanjem njihovega izvajanja.
 6. Upravni odbor v skladu s členom 110 kadrovskih predpisov sprejme sklep, na podlagi člena 2(1) kadrovskih predpisov in člena 6 pogojev za zaposlitev drugih uslužbencev, o prenosu ustreznih pooblastil organa za imenovanja na izvršnega direktorja in opredelitvi pogojev, v skladu s katerimi se lahko navedeni prenos pooblastil začasno prekine. Izvršni direktor ima dovoljenje za nadaljnji prenos navedenih pooblastil.

Zaradi izjemnih okoliščin lahko upravni odbor s sklepom začasno prekine prenos pooblastil organa za imenovanja na izvršnega direktorja in pooblastil, ki jih je ta

prenesel naprej, ter jih izvaja sam ali pa jih prenese na enega od svojih članov ali člana osebja, ki ni izvršni direktor.

Člen 86

Sestava upravnega odbora

1. Upravni odbor je sestavljen iz predstavnikov držav članic in Komisije, od katerih imajo vsi glasovalno pravico. Vsaka država članica imenuje enega člana upravnega odbora in enega namestnika, ki člana zastopa med njegovo odsotnostjo. Komisija imenuje dva predstavnika in njuna namestnika. Mandat članov in njihovih namestnikov traja štiri leta. Mandat se lahko podaljša.
2. Člani upravnega odbora in njihovi namestniki so, ob upoštevanju ustreznega vodstvenega, upravnega in proračunskega strokovnega znanja, imenovani na podlagi njihovega znanja, priznanih izkušenj in prizadevanj na področju civilnega letalstva, ki so potrebni pri uresničevanju ciljev te uredbe. V svojih državah članicah so v celoti odgovorni najmanj za politiko za varnost v civilnem letalstvu.
3. Vse strani, zastopane v upravnem odboru, si prizadevajo omejiti menjavanje svojih predstavnikov, da bi s tem zagotovile stalnost dela upravnega odbora. Vse strani si prizadevajo doseči uravnoteženo zastopanost moških in žensk v upravnem odboru.
4. Kadar je to primerno, se sodelovanje v upravnem odboru predstavnikov evropskih tretjih držav s statusom opazovalca in pogoji za takšno sodelovanje določijo v sporazumih iz člena 118.
5. Svetovalni organ iz člena 85(4) imenuje štiri svoje člane za sodelovanje v upravnem odboru s statusom opazovalca. Njihova naloga je, da čim širše predstavljajo različna mnenja, zastopana v svetovalnem organu. Mandat traja 24 mesecev in se lahko enkrat podaljša za nadaljnjih 24 mesecev.

Člen 87

Predsednik upravnega odbora

1. Upravni odbor izmed svojih članov z glasovalno pravico izvoli predsednika in njegovega namestnika. Namestnik predsednika po uradni dolžnosti nadomešča predsednika, kadar ta ne more opravljati svojih dolžnosti.
2. Mandat predsednika in njegovega namestnika traja štiri leta in se lahko enkrat podaljša za nadaljnja štiri leta. Če med njunim mandatom preneha njuno članstvo v upravnem odboru, na isti dan samodejno preneha tudi njun mandat.

Člen 88

Sestanki upravnega odbora

1. Sestanke upravnega odbora skliče njegov predsednik.
2. Upravni odbor ima najmanj dva redna sestanka na leto. Prav tako se sestane na zahtevo predsednika, Komisije ali najmanj tretjine njegovih članov.
3. Izvršni direktor Agencije se udeležuje razprav, vendar nima pravice glasovanja.
4. Upravni odbor lahko povabi katero koli osebo, katere mnenje bi lahko bilo zanimivo, da se udeleži sestanka s statusom opazovalke.

5. Agencija upravnemu odboru zagotovi tajniške storitve.

Člen 89

Pravila glasovanja v upravnem odboru

1. Brez poseganja v člen 85(2)(c) in (d) ter člen 92(7) upravni odbor sprejema odločitve z večino glasov članov z glasovalno pravico. Na zahtevo člana upravnega odbora se odločitev iz člena 85(2)(k) sprejme s soglasjem.
2. Vsak član, imenovan v skladu s členom 86(1), ima en glas. V primeru odsotnosti člana ima pravico do glasovanja njegov namestnik. Opazovalci in izvršni direktor Agencije ne glasujejo.
3. V poslovniku upravnega odbora so določena podrobnejša pravila glasovanja, zlasti pogoji, pod katerimi lahko član deluje v imenu drugega člana, in, kadar je to primerno, vse zahteve v zvezi s sklepčnostjo.
4. Za sprejetje odločitev o zadevah v zvezi s proračunom ali človeškimi viri je potreben pozitiven glas Komisije.

Člen 90

Izvršni odbor

1. Upravnemu odboru pomaga izvršni odbor.
2. Izvršni odbor:
 - (a) pripravlja sklepe, ki jih sprejme upravni odbor;
 - (b) skupaj z upravnim odborom zagotovi, da bodo ugotovitve in priporočila, ki izhajajo iz notranjih ali zunanjih revizijskih poročil in ocen ter preiskav urada OLAF, ustrezno upoštevani;
 - (c) izvršnemu direktorju, brez poseganja v njegove pristojnosti iz člena 91, pomaga in svetuje pri izvajanju sklepov upravnega odbora s ciljem okrepitve nadzora nad upravnim poslovanjem in upravljanjem proračuna.
3. Izvršni odbor lahko po potrebi in zaradi nujnosti sprejme določene začasne sklepe v imenu upravnega odbora, zlasti o zadevah v zvezi z upravnim poslovanjem, vključno z začasno prekinitvijo prenosa pooblastil organa za imenovanja in proračunskimi zadevami. Sklepi se pošljejo v potrditev na naslednjem zasedanju upravnega odbora.
4. Izvršni odbor sestavljajo predsednik upravnega odbora, dva predstavnika Komisije in šest drugih članov, ki jih imenuje upravni odbor izmed svojih članov z glasovalno pravico. Predsednik upravnega odbora je tudi predsednik izvršnega odbora. Izvršni direktor se udeležuje sestankov izvršnega odbora, vendar nima glasovalne pravice. Svetovalni organ lahko imenuje enega od svojih članov za opazovalca.
5. Mandat članov izvršnega odbora traja enako dolgo kot mandat članov upravnega odbora. Mandat članov izvršnega odbora poteče s prenehanjem njihovega članstva v upravnem odboru.
6. Izvršni odbor ima redni sestanek najmanj vsake tri mesece. Prav tako se sestane na pobudo predsednika ali na zahtevo svojih članov.
7. Upravni odbor določi poslovnik izvršnega odbora.

Pristojnosti izvršnega direktorja

1. Izvršni direktor upravlja Agencijo. Izvršni direktor je za svoje ravnanje odgovoren upravnemu odboru. Brez poseganja v pooblastila Komisije, upravnega odbora in izvršnega odbora je izvršni direktor neodvisen pri opravljanju svojih dolžnosti in ne zahteva ali sprejema navodil od vlad ali drugih organov.
2. Izvršni direktor na poziv poroča Evropskemu parlamentu o opravljanju svojih dolžnosti. Svet lahko izvršnega direktorja pozove, da poroča o opravljanju svojih dolžnosti.
3. Izvršni direktor je odgovoren za izvajanje nalog, ki so Agenciji dodeljene s to uredbo ali drugimi akti Unije. Izvršni direktor je odgovoren zlasti za:
 - (a) odobritev ukrepov Agencije, opredeljenih v členu 65, v okviru omejitev, določenih v tej uredbi ter delegiranih in izvedbenih aktih, sprejetih na podlagi te uredbe;
 - (b) odločanje o preiskavah, inšpekcijskih pregledih in drugih dejavnostih spremljanja, kot je določeno v členih 71 in 73;
 - (c) odločanje o dodeljevanju nalog usposobljenim subjektom v skladu s členom 58(1) in o izvajanju preiskav, ki jih v imenu Agencije izvajajo pristojni nacionalni organi ali usposobljeni subjekti v skladu s členom 71(1);
 - (d) sprejemanje potrebnih ukrepov v zvezi z dejavnostmi Agencije na področju mednarodnega sodelovanja v skladu s členom 77;
 - (e) sprejemanje vseh ukrepov, vključno s sprejetjem notranjih upravnih navodil in objavo obvestil, potrebnih za zagotovitev pravnega delovanja Agencije v skladu s to uredbo;
 - (f) izvajanje sklepov, ki jih sprejme upravni odbor;
 - (g) pripravo konsolidiranega letnega poročila o dejavnostih Agencije in njegovo predložitev upravnemu odboru v sprejetje;
 - (h) pripravo osnutka načrta prihodkov in odhodkov Agencije v skladu s členom 109 ter izvrševanje njenega proračuna v skladu s členom 110;
 - (i) prenos svojih pooblastil na druge člane osebja Agencije. Komisija opredeli načine takšnih prenosov, ki se vključijo v izvedbene akte, ki se sprejmejo v skladu s svetovalnim postopkom iz člena 116(2);
 - (j) pripravo programskega dokumenta iz člena 106(1) in, po pridobitvi mnenja Komisije, njegovo predložitev upravnemu odboru v sprejetje;
 - (k) izvajanje programskega dokumenta iz člena 106(1) in poročanje upravnemu odboru o njegovem izvajanju;
 - (l) pripravo akcijskega načrta ob upoštevanju ugotovitev notranjih ali zunanjih revizijskih poročil in ocen ter preiskav urada OLAF in poročanje o napredku Komisiji dvakrat letno ter redno upravnemu odboru in izvršnemu odboru;
 - (m) zaščito finančnih interesov Unije z uporabo preventivnih ukrepov proti goljufijam, korupciji in vsem drugim nezakonitim dejavnostim z učinkovitimi preverjanji in, če se odkrijejo nepravilnosti, z izterjavo nepravilno izplačanih zneskov ter, kadar je to primerno, z naložitvijo učinkovitih, sorazmernih ter odvrčalnih upravnih in finančnih kazni;

- (n) pripravo strategije Agencije za boj proti goljufijam in njeno predložitev upravnemu odboru v sprejetje;
 - (o) pripravo osnutka finančnih pravil, ki veljajo za Agencijo;
 - (p) pripravo evropskega načrta za varnost v letalstvu in njegovih poznejših posodobitev ter njihovo predložitev upravnemu odboru v sprejetje;
 - (q) poročanje upravnemu odboru o izvajanju evropskega načrta za varnost v letalstvu;
 - (r) odzivanje na prošnje za pomoč, ki jih vloži Komisija v skladu s to uredbo;
 - (s) sprejem prenosa pristojnosti na Agencijo v skladu s členoma 53 in 54;
 - (t) vsakodnevno upravljanje Agencije.
4. Izvršni direktor je odgovoren tudi za odločanje o tem, ali je potrebno za učinkovito in uspešno izvajanje nalog Agencije vzpostaviti en ali več lokalnih uradov v eni ali več državah članicah. Za navedeno odločitev je potrebno predhodno soglasje Komisije, upravnega odbora in države članice, v kateri naj bi se lokalni urad vzpostavil. Z navedeno odločitvijo je opredeljen obseg dejavnosti, ki naj bi se izvajale v navedenem lokalnem uradu, in sicer tako, da se preprečijo nepotrebni stroški in podvajanje upravnih funkcij Agencije.

Člen 92

Izvršni direktor

1. Izvršni direktor je zaposlen kot začasni uslužbenec Agencije v skladu s členom 2(a) pogojev za zaposlitev drugih uslužbencev.
2. Izvršnega direktorja na podlagi zaslug in dokazil o usposobljenosti in izkušnjah na področju civilnega letalstva imenuje upravni odbor, po tem ko ga po odprtem in preglednem izbirnem postopku izbere izmed kandidatov s seznama, ki jih predlaga Komisija.

Za namen sklenitve pogodbe z izvršnim direktorjem Agencijo zastopa predsednik upravnega odbora.

Kandidata, ki ga izbere upravni odbor, lahko pred njegovim imenovanjem pristojni odbor Evropskega parlamenta povabi, da poda izjavo in odgovori na vprašanja njegovih članov.
3. Mandat izvršnega direktorja traja pet let. Do konca navedenega obdobja Komisija izvede presojo, ki upošteva oceno uspešnosti izvršnega direktorja ter prihodnje naloge in izzive Agencije.
4. Upravni odbor lahko na predlog Komisije, ki upošteva presojo iz odstavka 3, izvršnemu direktorju enkrat podaljša mandat, in sicer za največ pet let. Upravni odbor pred podaljšanjem mandata izvršnega direktorja obvesti Evropski parlament, da namerava podaljšati mandat izvršnega direktorja. Pristojni odbor Parlamenta lahko izvršnega direktorja v enem mesecu pred takšnim podaljšanjem povabi, da poda izjavo in odgovori na vprašanja njegovih članov.
5. Izvršni direktor s podaljšanim mandatom ob koncu skupnega obdobja zaposlitve ne sme sodelovati v drugem izbirnem postopku za isto delovno mesto.
6. Izvršni direktor je lahko odstavljen samo na podlagi sklepa upravnega odbora, sprejete na predlog Komisije.

7. Upravni odbor sklep o imenovanju, podaljšanju mandata ali odstititvi izvršnega direktorja sprejme na podlagi dvotretjinske večine glasov članov z glasovalno pravico.
8. Izvršnemu direktorju lahko pomaga eden ali več direktorjev. Če je izvršni direktor odsoten ali zadržan, ga nadomesti eden od direktorjev.

Člen 93

Pooblastila odbora za pritožbe

1. Kot del upravne strukture Agencije se ustanovi en ali več odborov za pritožbe. Komisija določi število odborov za pritožbe in naloge, ki se jim dodelijo, z izvedbenimi akti, sprejetimi v skladu s svetovalnim postopkom iz člena 116(2).
2. Odbor ali odbori za pritožbe so odgovorni za odločanje o pritožbah zoper odločitve iz člena 97. Odbor ali odbori za pritožbe se sestanejo po potrebi.

Člen 94

Sestava odbora za pritožbe

1. Odbor za pritožbe sestavljajo predsednik in dva druga člana.
2. Predsednik in drugi člani imajo namestnike, ki jih zastopajo med njihovo odsotnostjo.
3. Predsednika, druge člane in njihove namestnike imenuje upravni odbor s seznama usposobljenih kandidatov, ki ga sestavi Komisija.
4. Če odbor za pritožbe meni, da narava pritožbe tako zahteva, lahko upravni odbor pozove k imenovanju največ dveh dodatnih članov in njunih namestnikov s seznama iz odstavka 3.
5. O usposobljenosti, ki se zahteva za člane vsakega odbora za pritožbe, njihovem statusu in pogodbenem razmerju z Agencijo, pooblastilih posameznih članov v fazi priprave odločitev in pogojih glasovanja odloča Komisija. Komisija to opravi prek izvedbenih aktov, ki se sprejmejo v skladu s svetovalnim postopkom iz člena 116(2).

Člen 95

Člani odbora za pritožbe

1. Mandat članov odbora za pritožbe, vključno s predsednikom in namestniki, traja pet let in se lahko podaljša za nadaljnjih pet let.
2. Člani odbora za pritožbe so neodvisni. Pri sprejemanju odločitev ne zahtevajo ali sprejemajo navodil od vlad ali drugih organov.
3. Člani odbora za pritožbe ne opravljajo drugih dolžnosti v Agenciji. Funkcija članov odbora za pritožbe se lahko opravlja s krajšim delovnim časom.
4. Člani odbora za pritožbe med svojim mandatom niso odstavljani ali umaknjeni s seznama usposobljenih kandidatov, razen če za takšno odstavitev ali umaknitev obstajajo utemeljeni razlogi in Komisija tako odloči na podlagi mnenja upravnega odbora.

Člen 96

Izločitev in ugovor

1. Člani odbora za pritožbe ne sodelujejo v nobenem pritožbenem postopku, če imajo pri tem kakršen koli osebni interes ali če so bili predhodno vpleteni v postopek kot zastopniki ene od strank ali če so sodelovali pri odločitvi, zoper katero je bila vložena pritožba.
2. Če član odbora za pritožbe zaradi enega od razlogov iz odstavka 1 ali zaradi kakršnih koli drugih razlogov meni, da ne bi smel sodelovati v pritožbenem postopku, o tem obvesti odbor za pritožbe.
3. Vsaka stranka v pritožbenem postopku lahko ugovarja kateremu koli članu odbora za pritožbe zaradi katerega koli razloga iz odstavka 1 ali če obstaja sum, da član deluje pristransko. Takšen ugovor ni dopusten, če je stranka v pritožbenem postopku kljub poznavanju razloga za ugovor naredila postopkovni korak. Ugovor ne sme temeljiti na državljanstvu članov.
4. Odbor za pritožbe odloča o ukrepih, ki jih je treba sprejeti v primerih iz odstavkov 2 in 3, brez sodelovanja zadevnega člana. Pri tem odločanju zadevnega člana v odboru za pritožbe zamenja njegov namestnik.

Člen 97

Odločitve, zoper katere se lahko vloži pritožba

1. Pritožbo je mogoče vložiti zoper odločitve Agencije, sprejete v skladu s členi 53, 54, 55, 66, 67, 68, 69, 70, 71 ali 115.
2. Pritožba, vložena v skladu z odstavkom 1, nima odločilnega učinka. Agencija pa lahko začasno prekine izvajanje odločitve, zoper katero je bila vložena pritožba, kadar meni, da okoliščine to dovoljujejo.
3. Pritožba zoper odločitev, ki ne ustavi postopka za eno od strank, se lahko vloži le skupaj s pritožbo zoper končno odločitev, razen če odločitev omogoča ločeno pritožbo.

Člen 98

Osebe s pravico do pritožbe

Vsaka fizična ali pravna oseba se lahko pritoži zoper odločitev, ki je nanjo naslovljena, ali zoper odločitev, ki jo neposredno in posamično zadeva, čeprav gre za odločitev, naslovljeno na neko drugo osebo. Stranke v postopku so lahko stranke v pritožbenem postopku.

Člen 99

Rok in oblika

Pritožba se skupaj z utemeljeno obrazložitvijo vloži v pisni obliki pri tajništvu Agencije v dveh mesecih po tem, ko je bila zadevna oseba o ukrepu uradno obveščena, ali, če takšnega uradnega obvestila ni, v dveh mesecih po dnevu, ko je bila seznanjena z ukrepom.

Člen 100

Vmesna sprememba

1. Odbor za pritožbe pred preučetvijo pritožbe Agenciji omogoči, da spremeni svojo odločitev. Če izvršni direktor meni, da je pritožba utemeljena, odločitev spremeni v dveh mesecih po prejemu uradnega obvestila. Navedeno ne velja, kadar pritožnik nasprotuje drugi stranki v pritožbenem postopku.
2. Če odločitev ni spremenjena, se Agencija nemudoma odloči, ali se izvajanje odločitve začasno prekine v skladu s členom 97(2).

Člen 101

Preučevanje pritožb

1. Odbor za pritožbe oceni, ali je pritožba dopustna in utemeljena.
2. Pri preučevanju pritožbe v skladu z odstavkom 1 odbor za pritožbe deluje hitro. Kadar je potrebno, povabi stranke v pritožbenem postopku, da v določenih rokih predložijo pisne pripombe na uradna obvestila, ki jih je izdal odbor za pritožbe sam, ali na sporočila drugih strank v pritožbenem postopku. Odbor za pritožbe se lahko odloči za ustno zaslišanje na lastno pobudo ali na utemeljeno zahtevo ene od strank v pritožbenem postopku.

Člen 102

Odločitve o pritožbi

Če odbor za pritožbe ugotovi, da pritožba ni dopustna ali da razlogi za pritožbo niso utemeljeni, pritožbo zavrne. Če odbor za pritožbe ugotovi, da je pritožba dopustna in da so razlogi za pritožbo utemeljeni, zadevo preda Agenciji. Agencija sprejme novo obrazloženo odločitev ob upoštevanju odločitve odbora za pritožbe.

Člen 103

Tožbe pred Sodiščem Evropske unije

1. Pred Sodiščem Evropske unije je mogoče vložiti tožbe za razglasitev ničnosti pravno zavezujočih aktov Agencije, tožbe zaradi opustitve ukrepanja ter, v skladu s členom 84, tožbe zaradi nepogodbene odgovornosti in, na podlagi arbitražne klavzule, pogodbene odgovornosti za škodo, ki jo je povzročila Agencija.
2. Tožbe za razglasitev ničnosti odločitev Agencije, sprejetih na podlagi členov 53, 54, 55, 66, 67, 68, 69, 70, 71 ali 115, je mogoče pred Sodiščem Evropske unije vložiti šele, ko so izčrpani vsi notranji pritožbeni postopki Agencije.
3. Države članice in institucije Unije lahko tožbe zoper odločitve Agencije vložijo neposredno pred Sodiščem Evropske unije, ne da bi jim bilo treba izčrpati notranje pritožbene postopke Agencije.
4. Agencija sprejme vse potrebne ukrepe za izvršitev sodbe Sodišča Evropskih skupnosti.

ODDELEK III

NAČINI DELA

Člen 104

Postopki za oblikovanje mnenj, certifikacijskih specifikacij, sprejemljivih načinov usklajevanja in smernic

1. Upravni odbor določi pregledne postopke za izdajo mnenj, certifikacijskih specifikacij, sprejemljivih načinov usklajevanja in smernic iz člena 65(1) in (3).
Navedeni postopki:
 - (a) temeljijo na strokovnem znanju, s katerim razpolagajo pristojni nacionalni organi;
 - (b) po potrebi vključujejo strokovnjake ustreznih zainteresiranih strani ali temeljijo na strokovnem znanju ustreznih evropskih organov za standardizacijo ali drugih specializiranih organov;
 - (c) zagotavljajo, da Agencija objavi dokumente in vodi obsežna posvetovanja z zainteresiranimi stranmi v skladu s časovnim razporedom in postopkom, ki vključuje obveznost Agencije, da pripravi pisni odgovor na posvetovalni postopek.
2. Ko Agencija na podlagi člena 65(1) in (3) oblikuje mnenja, certifikacijske specifikacije, sprejemljive načine usklajevanja in smernice, določi postopek za predhodno posvetovanje držav članic. V ta namen lahko ustanovi delovno skupino, v kateri je vsaka država članica upravičena do imenovanja strokovnjaka. Kadar je potrebno posvetovanje v zvezi z vojaškimi vidiki, Agencija vključi tudi Evropsko obrambno agencijo. Kadar je potrebno posvetovanje v zvezi z morebitnim družbenim vplivom navedenih ukrepov Agencije, Agencija vključi deležnike, vključno s socialnimi partnerji EU.
3. Agencija objavi mnenja, certifikacijske specifikacije, sprejemljive načine usklajevanja in smernice, oblikovane v skladu s členom 65(1) in (3), ter postopke, določene v skladu z odstavkom 1 tega člena, v uradni publikaciji Agencije.

Člen 105

Postopki za sprejemanje odločitev

1. Upravni odbor določi pregledne postopke za sprejemanje posameznih odločitev v skladu s členom 65(4).
Navedeni postopki zlasti:
 - (a) zagotavljajo zaslišanje fizične ali pravne osebe, na katero naj bi bila odločitev naslovljena, ali katere koli druge strani, ki jo to neposredno in posamično zadeva;
 - (b) zagotavljajo uradno obveščanje fizičnih ali pravnih oseb o odločitvi ter njeno objavo, ob upoštevanju zahtev iz členov 112 in 121(2);
 - (c) zagotavljajo obveščanje fizične ali pravne osebe, na katero je odločitev naslovljena, in drugih strank v postopku o pravnih sredstvih, ki so jim na voljo v skladu s to uredbo;

- (d) zagotavljajo, da odločitev vključuje obrazložitev.
- 2. Upravni odbor določi postopke, ki opredeljujejo pogoje za uradno obveščanje zadevnih oseb o odločitvah, vključno z informacijami o razpoložljivih pritožbenih postopkih, določenih v tej uredbi.

Člen 106

Letno in večletno načrtovanje

- 1. Upravni odbor vsako leto najpozneje do 31. decembra v skladu s členom 85(2)(c) sprejme programski dokument, ki vsebuje večletno in letno načrtovanje, na podlagi osnutka, ki ga predloži izvršni direktor, ob upoštevanju mnenja Komisije in glede na večletno načrtovanje po posvetovanju z Evropskim parlamentom. Posreduje ga Evropskemu parlamentu, Svetu in Komisiji.

Programski dokument postane dokončen po dokončnem sprejetju splošnega proračuna in se po potrebi ustrezno prilagodi.

- 2. Letni delovni program zajema podrobne cilje in pričakovane rezultate, vključno s kazalniki uspešnosti. Vsebuje tudi opis ukrepov, ki naj bi se financirali, ter navedbo finančnih sredstev in človeških virov, dodeljenih vsakemu ukrepu, v skladu z načeli oblikovanja in upravljanja proračuna po dejavnostih, iz katere je razvidno, katere dejavnosti naj bi se financirale iz regulativnega proračuna ter katere s pristojbinami in dajatvami, ki jih prejme Agencija. Letni delovni program je skladen z večletnim delovnim programom iz odstavka 4. Jasno prikazuje naloge, ki so bile v primerjavi s predhodnim proračunskim letom dodane, spremenjene ali črtane. Letno načrtovanje vključuje strategijo Agencije glede njenih dejavnosti, povezanih z mednarodnim sodelovanjem v skladu s členom 77, ter ukrepe Agencije, povezane z navedeno strategijo.
- 3. Upravni odbor spremeni sprejeti letni delovni program, kadar se Agenciji dodeli nova naloga.

Vsaka bistvena sprememba letnega delovnega programa se sprejme po enakem postopku kot prvotni letni delovni program. Upravni odbor lahko na izvršnega direktorja prenese pooblastilo, da v letni delovni program vnese nebstvene spremembe.

- 4. Večletni delovni program določa pripravo splošnega strateškega načrta, vključno s cilji, pričakovanimi rezultati in kazalniki uspešnosti. Določa tudi načrtovanje virov, vključno z večletnim proračunom in osebjem.

Načrt virov se posodablja letno. Strateški načrt se po potrebi posodablja, zlasti zaradi upoštevanja rezultatov ocenjevanja iz člena 113.

Člen 107

Konsolidirano letno poročilo o dejavnostih

- 1. Konsolidirano letno poročilo o dejavnostih opisuje, na kakšen način je Agencija izvajala svoj letni delovni program, izvrševala proračun in uporabljala kadrovske vire. Jasno prikazuje pooblastila in naloge Agencije, ki so bili v primerjavi s predhodnim letom dodani, spremenjeni ali črtani.
- 2. Poročilo vsebuje pregled dejavnosti, ki jih je izvajala Agencija, in ocenjuje njihove rezultate glede na cilje, kazalnike uspešnosti in določen časovni raspored, tveganja,

povezana z navedenimi dejavnostmi, uporabo sredstev in splošno poslovanje Agencije ter učinkovitost in uspešnost sistemov notranje kontrole. Prikazuje tudi, katere dejavnosti so se financirale iz regulativnega proračuna ter katere s pristojbinami in dajatvami, ki jih je prejela Agencija.

Člen 108

Preglednost in obveščanje

1. Za dokumente Agencije se uporablja Uredba (ES) št. 1049/2001. To ne posega v pravila o dostopu do podatkov in informacij iz Uredbe (EU) št. 376/2014 ter izvedbenih aktov, sprejetih na podlagi člena 61(4) in člena 63(8).
2. Agencija lahko na lastno pobudo v okviru svojih pristojnosti izvaja dejavnosti obveščanja. Zlasti poskrbi, da se širši javnosti in vsem zainteresiranim stranem poleg objav iz člena 104(3) hitro zagotavljajo objektivne, zanesljive in zlahka razumljive informacije o njenem delu. Agencija zagotovi, da z dodeljevanjem sredstev za dejavnosti obveščanja ne škoduje učinkovitemu izvajanju nalog iz člena 64.
3. Agencija po potrebi prevede gradivo v zvezi z varnostjo v uradne jezike Unije. Pristojni nacionalni organi pomagajo Agenciji z učinkovitim sporočanjem ustreznih informacij v zvezi z varnostjo v okviru svojih pristojnosti in v svojem jeziku.
4. Vsaka fizična ali pravna oseba ima pravico, da piše Agenciji v enem od uradnih jezikov Unije in prejme odgovor v istem jeziku.
5. Prevajalske storitve, potrebne za delovanje Agencije, zagotavlja Prevajalski center za organe Evropske unije.

ODDELEK IV

FINANČNE ZAHTEVE

Člen 109

Proračun

1. Brez poseganja v druge prihodke prihodki Agencije vključujejo:
 - (a) prispevek Unije;
 - (b) prispevek katere koli evropske tretje države, s katero je Unija sklenila mednarodne sporazume iz člena 118;
 - (c) pristojbine, ki jih plačajo prosilci in imetniki certifikatov, ki jih je izdala Agencija, ter osebe, ki so pri Agenciji registrirale izjave;
 - (d) dajatve za objave, usposabljanje in vse druge storitve, ki jih zagotavlja Agencija, vključno z obravnavo pritožb;
 - (e) vse prostovoljne finančne prispevke držav članic, tretjih držav ali drugih subjektov, če takšni prispevki ne ogrožajo neodvisnosti in nepristranskosti Agencije;
 - (f) dajatve, plačane v skladu z Uredbo (EU) št. (XXXX/XXX) o izvajanju enotnega evropskega neba za ustrezne naloge ATM/ANS;
 - (g) nepovratna sredstva.

2. Odhodki Agencije vključujejo odhodke za osebje, upravne odhodke ter odhodke za infrastrukturo in poslovanje. Pri odhodkih za poslovanje se lahko proračunske obveznosti za ukrepe, ki trajajo več kot eno proračunsko leto, po potrebi razčlenijo v letne obroke prek več let.
3. Prihodki in odhodki so uravnoteženi.
4. Regulativni proračuni, pristojbine, ki se določajo in zbirajo za dejavnosti certificiranja, in dajatve, ki jih zaračunava Agencija, se v računovodskih izkazih Agencije obravnavajo ločeno.
5. Agencija prilagodi svoje kadrovske načrtovanje in upravljanje sredstev, povezanih s pristojbinami in dajatvami, na način, ki ji omogoča hitro odzivanje na nihanja prihodkov iz pristojbin in dajatev.
6. Izvršni direktor vsako leto pripravi osnutek načrta prihodkov in odhodkov Agencije za naslednje proračunsko leto, ki vsebuje osnutek kadrovskega načrta, ter ga pošlje upravnemu odboru. Navedeni osnutek kadrovskega načrta v zvezi z delovnimi mesti, ki se financirajo iz pristojbin in dajatev, temelji na omejenem sklopu kazalnikov, ki jih je odobrila Komisija za merjenje obremenjenosti in učinkovitosti Agencije, ter določa sredstva, potrebna za učinkovito in pravočasno zadovoljevanje potreb po certificiranju in drugih dejavnostih Agencije, vključno s tistimi, ki izhajajo iz prenosa pristojnosti v skladu s členi 53, 54 in 55. Upravni odbor na podlagi navedenega osnutka sprejme začasni osnutek načrta prihodkov in odhodkov Agencije za naslednje proračunsko leto. Začasni osnutek načrta prihodkov in odhodkov Agencije se pošlje Komisiji vsako leto do 31. januarja.
7. Upravni odbor najpozneje do 31. marca pošlje končni osnutek načrta prihodkov in odhodkov Agencije, ki vključuje osnutek kadrovskega načrta skupaj z začasnim delovnim programom, Komisiji in evropskim tretjim državam, s katerimi je Unija sklenila mednarodne sporazume iz člena 118.
8. Komisija načrt skupaj s predlogom splošnega proračuna Evropske unije pošlje proračunskemu organu.
9. Na podlagi načrta Komisija v predlog splošnega proračuna Evropske unije vključi ocene, za katere meni, da so potrebne za kadrovske načrt in znesek prispevka v breme splošnega proračuna, ter ga predloži proračunskemu organu v skladu s členoma 313 in 314 PDEU.
10. Proračunski organ odobri proračunska sredstva za prispevek Agenciji in sprejme kadrovske načrt Agencije.
11. Proračun sprejme upravni odbor. Dokončen postane po dokončnem sprejetju splošnega proračuna Unije. Po potrebi se ustrezno prilagodi.
12. Upravni odbor čim prej uradno obvesti proračunski organ o svoji nameri za izvedbo katerega koli projekta, ki bi lahko imel znatne finančne posledice za financiranje proračuna, zlasti katerih koli projektov v zvezi z nepremičninami, kot je najem ali nakup zgradb, ter o tem obvesti Komisijo. Za vsak projekt gradnje, ki bi lahko imel

znatne posledice za proračun Agencije, se uporabljajo določbe Delegirane uredbe Komisije (EU) št. 1271/2013²⁵.

Če oddelek proračunskega organa izda uradno obvestilo o svoji nameri za izdajo mnenja, svoje mnenje predloži upravnemu odboru v šestih tednih od datuma uradnega obvestila o projektu.

Člen 110

Izvrševanje in nadzor proračuna

1. Proračun Agencije izvršuje izvršni direktor.
2. Računovodja Agencije najpozneje do 1. marca po vsakem proračunskem letu računovodji Komisije in Računskemu sodišču predloži začasni zaključni račun. Poleg tega računovodja Agencije do 1. marca po vsakem proračunskem letu računovodji Komisije pošlje poročilo o upravljanju proračuna in finančnem poslovanju za zadevno proračunsko leto. Računovodja Komisije konsolidiračasne zaključne račune institucij in decentraliziranih organov v skladu s členom 147 Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012 Evropskega parlamenta in Sveta²⁶.
3. Izvršni direktor najpozneje do 31. marca po vsakem proračunskem letu poročilo o upravljanju proračuna in finančnem poslovanju za zadevno proračunsko leto posreduje Komisiji, Računskemu sodišču, Evropskemu parlamentu in Svetu.
4. Računovodja po prejemu pripomb Računskega sodišča o začasnem zaključnem računu Agencije v skladu s členom 148 Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012 pripravi končni zaključni račun Agencije, za katerega je sam odgovoren, izvršni direktor pa ga pošlje v mnenje upravnemu odboru.
5. Upravni odbor poda mnenje o končnem zaključnem računu Agencije.
6. Računovodja najpozneje do 1. julija po vsakem proračunskem letu končni zaključni račun in mnenje upravnega odbora posreduje Evropskemu parlamentu, Svetu, Komisiji in Računskemu sodišču.
7. Končni zaključni račun se objavi v *Uradnem listu Evropske unije* do 15. novembra naslednjega leta.
8. Izvršni direktor pošlje Računskemu sodišču odgovor na njegove pripombe najpozneje do 30. septembra. Izvršni direktor pošlje navedeni odgovor tudi upravnemu odboru in Komisiji.
9. Izvršni direktor predloži Evropskemu parlamentu na njegovo zahtevo vse informacije, potrebne za nemoteno izvedbo postopka razrešnice za zadevno proračunsko leto, kot je določeno v členu 165(3) Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012.
10. Na priporočilo Sveta, ki odloča s kvalificirano večino, da Evropski parlament do 15. maja leta N + 2 izvršnemu direktorju razrešnico glede izvrševanja proračuna za leto N.

²⁵ Delegirana uredba Komisije (EU) št. 1271/2013 z dne 30. septembra 2013 o okvirni finančni uredbi za organe iz člena 208 Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012 Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 328, 7.12.2013, str. 42).

²⁶ Uredba (EU, Euratom) št. 966/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2012 o finančnih pravilih, ki se uporabljajo za splošni proračun Unije (UL L 298, 26.10.2012, str. 1).

Člen 111

Boj proti goljufijam

1. Za boj proti goljufijam, korupciji in drugim nezakonitim dejavnostim se brez omejitev uporabljajo določbe Uredbe (EU, Euratom) št. 883/2013 Evropskega parlamenta in Sveta²⁷.
2. Agencija²⁸ v šestih mesecih od [Urad za publikacije: vstaviti točen datum iz člena 127] pristopi k Medinstitucionalnemu sporazumu z dne 25. maja 1999 med Evropskim parlamentom, Svetom Evropske unije in Komisijo Evropskih skupnosti o notranjih preiskavah Evropskega urada za boj proti goljufijam (OLAF) in sprejme ustrezne določbe, ki se uporabljajo za njeno osebje, z uporabo predloge, določene v Prilogi k navedenemu sporazumu.
3. Evropsko računsko sodišče ima pooblastilo za opravljanje revizij na podlagi dokumentov in na kraju samem pri vseh prejemnikih nepovratnih sredstev, izvajalcih in podizvajalcih, ki so prejeli sredstva Unije od Agencije.
4. OLAF lahko v skladu z določbami in postopki, določenimi v Uredbi (EU, Euratom) št. 883/2013 in Uredbi Sveta (Euratom, ES) št. 2185/96²⁹, izvaja preiskave, vključno s pregledi na kraju samem in inšpekcijskimi pregledi, da ugotovi, ali je prišlo do goljufije, korupcije ali kakršne koli druge nezakonite dejavnosti, ki vpliva na finančne interese Unije, v zvezi z nepovratnimi sredstvi ali pogodbami, ki jih financira Agencija.
5. Brez poseganja v odstavke 1, 2, 3 in 4 sporazumi o sodelovanju s tretjimi državami in mednarodnimi organizacijami, pogodbe, sporazumi in sklepi Agencije o nepovratnih sredstvih vsebujejo določbe, ki Evropsko računsko sodišče in OLAF izrecno pooblašajo za izvajanje takšnih revizij in preiskav v skladu z njunimi pristojnostmi.

Člen 112

Pravila o varovanju na področju varovanja tajnih podatkov in občutljivih netajnih podatkov

Agencija sprejme svoja pravila o varovanju, ki so enakovredna pravilom o varovanju Komisije za varovanje tajnih podatkov Evropske unije in občutljivih netajnih podatkov, kot so določena v sklepih Komisije (EU, Euratom) 2015/443³⁰ in 2015/444³¹. Pravila Agencije o varovanju med drugim zajemajo določbe o izmenjavi, obdelavi in hrambi takšnih podatkov.

²⁷ Uredba (EU, Euratom) št. 883/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. septembra 2013 o preiskavah, ki jih izvaja Evropski urad za boj proti goljufijam (OLAF), ter razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1073/1999 Evropskega parlamenta in Sveta in Uredbe Sveta (Euratom) št. 1074/1999 (UL L 248, 18.9.2013, str. 1).

²⁸ UL L 136, 31.5.1999, str. 15.

²⁹ Uredba Sveta (Euratom, ES) št. 2185/96 z dne 11. novembra 1996 o pregledih in inšpekcijah na kraju samem, ki jih opravlja Komisija za zaščito finančnih interesov Evropskih skupnosti pred goljufijami in drugimi nepravilnostmi (UL L 292, 15.11.1996, str. 2).

³⁰ Sklep Komisije (EU, Euratom) 2015/443 z dne 13. marca 2015 o varnosti v Komisiji (UL L 72, 17.3.2015, str. 41).

³¹ Sklep Komisije (EU, Euratom) 2015/444 z dne 13. marca 2015 o varnostnih predpisih za varovanje tajnih podatkov EU (UL L 72, 17.3.2015, str. 53).

Člen 113

Ocenjevanje

1. Komisija najpozneje [*pet let po datumu iz člena 127 – Urad za publikacije: vstaviti točen datum*] in vsakih pet let zatem naroči ocenjevanje v skladu s smernicami Komisije, da se oceni uspešnost Agencije v zvezi z njenimi cilji, pooblastili in nalogami. Ocenjevanje obravnava predvsem morebitno potrebo po spremembi pooblastil Agencije in finančne posledice takšnih sprememb.
2. Če Komisija meni, da nadaljnji obstoj Agencije glede na zastavljene cilje, pooblastila in naloge ni več upravičen, lahko predlaga ustrezno spremembo ali razveljavitev te uredbe.
3. Komisija ugotovitve ocenjevanja skupaj s svojimi zaključki posreduje Evropskemu parlamentu, Svetu in upravnemu odboru. Ugotovitve ocenjevanja se objavijo.

Člen 114

Finančna pravila

Upravni odbor po posvetovanju s Komisijo sprejme finančna pravila, ki se uporabljajo za Agencijo. Pravila ne odstopajo od Delegirane uredbe (EU) št. 1271/2013, razen če je takšno odstopanje posebej potrebno za delovanje Agencije in je Komisija dala predhodno soglasje.

Člen 115

Pristojbine in dajatve

1. Komisija se v skladu s členom 117 pooblasti za sprejemanje delegiranih aktov, da se na podlagi odstavkov 3, 4, 5 in 6 določijo podrobna pravila glede pristojbin in dajatev, ki jih zaračunava Agencija.
2. Komisija se pred sprejetjem pravil iz odstavka 1 posvetuje z Agencijo.
3. Pravila iz odstavka 1 določajo zlasti zadeve, za katere je treba v skladu s členom 109(1)(c) in (d) plačati pristojbine in dajatve, znesek pristojbin in dajatev ter način njihovega plačila.
4. Pristojbine in dajatve se zaračunavajo za:
 - (a) izdajo in obnovitev certifikatov ter registracijo izjav pri Agenciji v skladu s to uredbo ter njene nadzorne dejavnosti v zvezi z dejavnostmi, povezanimi z navedenimi certifikati in izjavami;
 - (b) objave, usposabljanje in vse druge storitve, ki jih zagotavlja Agencija, s prikazom dejanskih stroškov posamezne zagotovljene storitve;
 - (c) obravnavo pritožb.Vse pristojbine in dajatve so izražene in plačljive v evrih.
5. Pristojbine in dajatve se določijo v takšni višini, da z njimi povezani prihodki zadostujejo za pokritje celotnih stroškov dejavnosti, povezanih z zagotovljenimi storitvami, in da se prepreči znatno kopičenje presežka. V navedenih stroških se prikažejo vsi odhodki Agencije, povezani z osebjem, vključenim v dejavnosti iz odstavka 3, zlasti sorazmerni prispevki delodajalca v pokojninsko shemo. Pristojbine

in dajatve so namenski prejemki Agencije za dejavnosti, povezane s storitvami, za katere je treba plačati pristojbine in dajatve.

6. S proračunskimi presežki, ustvarjenimi s pristojbinami in dajatvami, se financirajo prihodnje dejavnosti, povezane s pristojbinami in dajatvami, ali izravnavajo izgube. Če se znatno pozitiven ali negativen proračunski rezultat ponavlja, se višina pristojbin in dajatev revidira.

POGLAVJE VI

KONČNE DOLOČBE

Člen 116

Postopek v odboru

1. Komisiji pomaga odbor. Navedeni odbor je odbor v smislu Uredbe (EU) št. 182/2011.
2. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporablja člen 4 Uredbe (EU) št. 182/2011.
3. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporablja člen 5 Uredbe (EU) št. 182/2011.
4. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporablja člen 8 Uredbe (EU) št. 182/2011 v povezavi s členom 4 Uredbe.

Člen 117

Izvajanje prenosa pooblastil

1. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov se prenese na Komisijo pod pogoji, določenimi v tem členu.
2. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov iz člena 2(3)(d), člena 18, člena 25, člena 28, člena 34, člena 39, člena 44, člena 47, člena 50, člena 51(10), člena 52(5), člena 72(4) in člena 115(1) se prenese na Komisijo za nedoločen čas.
3. Prenos pooblastila iz člena 2(3)(d), člena 18, člena 25, člena 28, člena 34, člena 39, člena 44, člena 47, člena 50, člena 51(10), člena 52(5), člena 72(4) in člena 115(1) lahko kadar koli prekliče Evropski parlament ali Svet. S sklepom o preklicu preneha veljati prenos pooblastila iz navedenega sklepa. Sklep začne veljati dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije* ali na poznejši datum, ki je v njem določen. Sklep ne vpliva na veljavnost že veljavnih delegiranih aktov.
4. Komisija takoj po sprejetju delegiranega akta o njem sočasno uradno obvesti Evropski parlament in Svet.
5. Delegirani akt, sprejet v skladu s členom 2(3)(d), členom 18, členom 25, členom 28, členom 34, členom 39, členom 44, členom 47, členom 50, členom 51(10), členom 52(5), členom 72(4) in členom 115(1), začne veljati le, če mu niti Evropski parlament niti Svet ne nasprotuje v roku dveh mesecev od uradnega obvestila Evropskemu parlamentu in Svetu o navedenem aktu ali če pred iztekom navedenega roka tako Evropski parlament kot Svet obvestita Komisijo, da mu ne bosta

nasprotovala. Navedeni rok se na pobudo Evropskega parlamenta ali Sveta podaljša za dva meseca.

Člen 118

Sodelovanje evropskih tretjih držav

Agencija je odprta za sodelovanje evropskih tretjih držav, ki so pogodbenice Čikaške konvencije in so z Unijo sklenile mednarodne sporazume, na podlagi katerih uporabljajo pravo Unije na področjih, ki jih zajema ta uredba.

Navedeni mednarodni sporazumi lahko vključujejo določbe, ki opredeljujejo zlasti naravo in obseg sodelovanja evropskih tretjih držav pri delu Agencije, vključno z določbami o finančnih prispevkih in osebju. Agencija lahko v skladu s členom 77(2) vzpostavi delovne dogovore s pristojnim organom zadevne evropske tretje države za uveljavitev navedenih določb.

Člen 119

Sporazum o sedežu in pogoji delovanja

1. Potrebne določbe glede vzpostavitve Agencije v državi članici gostiteljici ter sredstev, ki jih da na voljo navedena država članica, vključno s posebnimi pravili, ki se v državi članici gostiteljici uporabljajo za izvršnega direktorja, člane upravnega odbora, osebje Agencije in njegove družinske člane, so določeni v sporazumu o sedežu med Agencijo in državo članico, v kateri se sedež nahaja, sprejetem po odobritvi upravnega odbora in najpozneje [*Urad za publikacije: vstaviti točen datum – dve leti po začetku veljavnosti te uredbe*].
2. Država članica gostiteljica Agencije zagotovi najboljše mogoče pogoje za zagotovitev delovanja Agencije, vključno z večjezičnim šolanjem z evropsko vsebino in ustreznimi prometnimi povezavami.

Člen 120

Kazni

Države članice določijo kazni za kršitve te uredbe ter delegiranih in izvedbenih aktov, sprejetih na podlagi te uredbe. Kazni so učinkovite, sorazmerne in odvračalne.

Člen 121

Obdelava osebnih podatkov

1. Države članice pri obdelavi osebnih podatkov v okviru te uredbe izvajajo svoje naloge iz te uredbe v skladu z nacionalnimi zakoni, predpisi ali upravni določbami za prenos Direktive 95/46/ES.
2. Komisija in Agencija pri obdelavi osebnih podatkov v okviru te uredbe izvajata svoje naloge iz te uredbe v skladu z Uredbo (ES) št. 45/2001.

Člen 122

Razveljavitev

Uredba (ES) št. 216/2008 se razveljavi.

Sklicevanja na Uredbo (ES) št. 216/2008 se razumejo kot sklicevanja na to uredbo in se berejo v skladu s korelacijsko tabelo iz Priloge X.

Člen 123

Spremembe Uredbe (ES) št. 1008/2008

Uredba (ES) št. 1008/2008 se spremeni:

1. v členu 4 se točka (b) nadomesti z naslednjim:
„(b) ima veljavno spričevalo letalskega prevoznika (AOC), ki ga je izdal nacionalni organ države članice ali Agencija Evropske unije za varnost v letalstvu;“;
2. člen 6 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 6

Spričevalo letalskega prevoznika (AOC)

1. Izdaja in stalna veljavnost operativne licence sta odvisni od veljavnega AOC, ki opredeljuje dejavnosti, zajete v operativni licenci.
2. Vsaka sprememba AOC letalskega prevoznika Skupnosti po potrebi pomeni spremembo v operativni licenci.
Če sta organa različna, organ, pristojen za AOC, o vsaki takšni spremembi takoj obvesti organ, pristojen za izdajo licenc.
3. Če sta organa različna, organ, pristojen za AOC, in organ, pristojen za izdajo licenc, določita postopke za izmenjavo vseh informacij, pomembnih za oceno finančnega stanja letalskega prevoznika Skupnosti, ki bi lahko vplivale na varnost njegovih dejavnosti ali bi lahko pomagale organu, pristojnemu za AOC, pri opravljanju nadzornih dejavnosti v zvezi z varnostjo.“;
3. v členu 12 se odstavek 1 nadomesti z naslednjim:
„1. Brez poseganja v člen 13(3) in (5) se zrakoplov, ki ga uporablja letalski prevoznik Skupnosti, po izbiri države članice, katere pristojni organ je izdal operativno licenco, vpiše v njen nacionalni register ali na ravni Unije.“;
4. člen 13 se spremeni:
 - (a) odstavek 2 se nadomesti z naslednjim:
„2. Zakupna pogodba brez posadke, katere podpisnik je letalski prevoznik Skupnosti, ali zakupna pogodba s posadko, v skladu s katero je letalski prevoznik Skupnosti najemnik zrakoplova s posadko, ki ga upravlja operator iz tretje države, se predhodno odobri v skladu z Uredbo (EU) št. [XX/XXX vstaviti sklic na to uredbo] ter delegiranimi in izvedbenimi akti, sprejetimi na podlagi te uredbe.“;
 - (b) doda se naslednji odstavek 5:
„5. Letalski prevoznik Skupnosti, ki zakupi zrakoplov brez posadke, registriran v tretji državi, pridobi predhodno odobritev s strani organa, pristojnega za njegovo AOC. Pristojni organ izda odobritev v skladu z Uredbo (EU) št. [XX/XXX vstaviti sklic na to uredbo] ter delegiranimi in izvedbenimi akti, sprejetimi na podlagi te uredbe.“.

Spremembe Uredbe (EU) št. 996/2010

Člen 5 Uredbe (EU) št. 996/2010 se spremeni:

- „1. Vsaka nesreča ali resen incident, v katerem je udeležen zrakoplov, za katerega se uporablja Uredba (EU) LLLL/ŠT. [sklic na novo uredbo] Evropskega parlamenta in Sveta* je predmet preiskave v zvezi z varnostjo v državi članici, v kateri se je zgodila nesreča ali resen incident.
2. Če je zrakoplov, za katerega se uporablja Uredba (EU) LLLL/ŠT. [sklic na novo uredbo] in je registriran v državi članici, udeležen v nesreči ali resnem incidentu, ki se zgodi na kraju, za katerega ni mogoče natančno določiti, ali je na ozemlju katere koli države, organ za preiskave v zvezi z varnostjo države članice, v kateri je bil registriran, izvede preiskavo v zvezi z varnostjo .
3. Obseg preiskav v zvezi z varnostjo iz odstavkov 1, 2 in 4 ter postopek, po katerem je treba izvajati take preiskave v zvezi z varnostjo, določi organ za preiskave v zvezi z varnostjo ob upoštevanju izkušenj, ki naj bi jih predvidoma pridobil iz takih preiskav in naj bi služile izboljšanju varnosti v letalstvu.
4. Organi za preiskave v zvezi z varnostjo se lahko odločijo preiskati incidente, ki niso naštetí v odstavkih 1 in 2, kakor tudi nesreče ali resne incidente, v katerih so bile udeležene druge vrste zrakoplovov, v skladu z nacionalno zakonodajo držav članic, kadar pričakujejo, da bodo iz takih preiskav pridobili izkušnje o varnosti.
5. Z odstopanjem od odstavkov 1 in 2 se lahko organ, pristojen za preiskave v zvezi z varnostjo, ob upoštevanju izkušenj, ki naj bi jih predvidoma pridobil in naj bi služile izboljšanju varnosti v letalstvu, odloči, da ne bo začel preiskave v zvezi z varnostjo, kadar se nesreča ali resen incident nanaša na zrakoplov brez posadke, za katerega se ne zahteva certifikat ali izjava v skladu s členom 46(1) in (2) Uredbe (EU) LLLL/ŠT. [sklic na novo uredbo], ali na zrakoplov s posadko z največjo vzletno maso 2 250 kg ali manj, če ni prišlo do smrtnih žrtev ali hudih poškodb.
6. Preiskave v zvezi z varnostjo iz odstavkov 1, 2 in 4 v nobenem primeru niso namenjene ugotavljanju krivde ali odgovornosti. Preiskave potekajo neodvisno, ločeno od sodnih ali upravnih postopkov za ugotavljanje krivde ali odgovornosti in brez poseganja vanje.“

Spremembe Uredbe (EU) št. 376/2014

V členu 3 Uredbe (EU) št. 376/2014 se odstavek 2 spremeni:

- „2. Ta uredba se uporablja za dogodke in druge informacije v zvezi z varnostjo, ki vključujejo civilne zrakoplove, za katere se uporablja Uredba [dodati sklic na novo uredbo].

Vendar se ta uredba ne uporablja za dogodke in druge informacije v zvezi z varnostjo, ki vključujejo brezpilotne zrakoplove, za katere se ne zahteva certifikat ali izjava v skladu s členom 46(1) in (2) Uredbe (EU) LLLL/ŠT. [sklic na novo uredbo], razen če dogodki ali druge informacije v zvezi z varnostjo, ki vključujejo takšne brezpilotne zrakoplove, povzročijo smrt ali hudo poškodbo osebe ali vključujejo zrakoplove, ki niso brezpilotni.

Države članice lahko sklenejo, da se ta uredba uporablja tudi za dogodke in druge informacije v zvezi z varnostjo, ki vključujejo zrakoplove, za katere se Uredba [dodati sklic na novo uredbo] ne uporablja.“

Člen 126

Prehodne določbe

1. Certificati, izdani ali priznani, ter izjave, podane ali priznane v skladu z Uredbo (ES) št. 216/2008, veljajo še naprej in se štejejo, da so bili izdani, podani in priznani na podlagi ustreznih določb te uredbe, vključno za namene uporabe člena 56.
2. Najpozneje [pet let po datumu iz člena 127 – Urad za publikacije: vstaviti točen datum] se izvedbena pravila, sprejeta na podlagi Uredbe (ES) št. 216/2008, prilagodijo določbam te uredbe. Do prilagoditve se vsa sklicevanja v navedenih izvedbenih pravilih na:
 - (a) „komercialno operacijo“ razumejo kot sklicevanje na člen 3(i) Uredbe (ES) št. 216/2008;
 - (b) „kompleksne zrakoplove na motorni pogon“ razumejo kot sklicevanje na člen 3(j) Uredbe (ES) št. 216/2008;
 - (c) „naprave“ razumejo kot sklicevanje na člen 3(28) te uredbe;
 - (d) „licenco rekreacijskega pilota“ razumejo kot sklicevanje na licenco iz člena 7(7) Uredbe (ES) št. 216/2008;
 - (e) „komercialni zračni prevoz“ razumejo kot sklicevanje na člen 2(1) Uredbe Komisije (EU) št. 965/2012³².
3. Z odstopanjem od členov 45 in 46 se ustrezne določbe Uredbe (ES) št. 216/2008 uporabljajo do začetka veljavnosti delegiranih aktov, sprejetih v skladu s členom 47.
4. Države članice prekličejo ali prilagodijo obstoječe dvostranske sporazume, ki so jih na področjih, ki jih zajema ta uredba, sklenile s tretjimi državami, čim prej po začetku veljavnosti te uredbe, v vsakem primeru pa pred [tri leta po datumu iz člena 127 – Urad za publikacije: vstaviti točen datum].

Člen 127

Začetek veljavnosti

Ta uredba začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Ta uredba je zavezujoča v celoti in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

³²

Uredba Komisije (EU) št. 965/2012 z dne 5. oktobra 2012 o tehničnih zahtevah in upravnih postopkih za letalske operacije v skladu z Uredbo (ES) št. 216/2008 Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 296, 25.10.2012, str. 1).

V Bruslju,

*Za Evropski parlament
Predsednik*

*Za Svet
Predsednik*

OCENA FINANČNIH POSLEDIC ZAKONODAJNEGA PREDLOGA

1. OKVIR PREDLOGA/POBUDE

- 1.1 Naslov predloga/pobude
- 1.2 Zadevna področja v strukturi ABM/ABB
- 1.3 Vrsta predloga/pobude
- 1.4 Cilji
- 1.5 Utemeljitev predloga/pobude
- 1.6 Trajanje ukrepa in finančnih posledic
- 1.7 Načrtovani načini upravljanja

2. UKREPI UPRAVLJANJA

- 2.1 Pravila o spremljanju in poročanju
- 2.2 Upravljavski in kontrolni sistem
- 2.3 Ukrepi za preprečevanje goljufij in nepravilnosti

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA/POBUDE

- 3.1 Zadevni razdelki večletnega finančnega okvira in odhodkovne proračunske vrstice
- 3.2 Ocenjene posledice za odhodke
 - 3.2.1 Povzetek ocenjenih posledic za odhodke
 - 3.2.2 Ocenjene posledice za odobritve za poslovanje
 - 3.2.3 Ocenjene posledice za odobritve za upravne zadeve
 - 3.2.4 Skladnost z veljavnim večletnim finančnim okvirom
 - 3.2.5 Udeležba tretjih oseb pri financiranju
- 3.3 Ocenjene posledice za prihodke

OCENA FINANČNIH POSLEDIC ZAKONODAJNEGA PREDLOGA

1. OKVIR PREDLOGA/POBUDE

1.1. Naslov predloga/pobude

Predlog za uredbo Evropskega parlamenta in Sveta o skupnih pravilih na področju civilnega letalstva in ustanovitvi Agencije Evropske unije za varnost v letalstvu ter razveljavitvi Uredbe (ES) št. 216/2008 Evropskega parlamenta in Sveta

1.2. Zadevna področja v strukturi ABM/ABB³³

06 – Mobilnost in promet
06 02 – Evropska prometna politika
06 02 02 Evropska agencija za varnost v letalstvu

1.3. Vrsta predloga/pobude

- ☐ Predlog/pobuda se nanaša na **nov ukrep**.
- ☐ Predlog/pobuda se nanaša na **nov ukrep na podlagi pilotnega projekta / pripravljalnega ukrepa**³⁴.
- ☒ Predlog/pobuda se nanaša na **podaljšanje obstoječega ukrepa**.
- ☐ Predlog/pobuda se nanaša na **obstoječ ukrep, preusmerjen v nov ukrep**.

1.4. Cilji

1.4.1. Večletni strateški cilji Komisije, ki naj bi bili doseženi s predlogom/pobudo

Bolj povezan in pravičnejši notranji trg z okrepljeno industrijsko bazo: konkurenčni enotni evropski prometni prostor bo državljanom in podjetjem zagotavljal okvir za varen, učinkovit in kakovosten prevoz.

Delovna mesta in rast: pobuda bo prispevala h konkurenčni evropski letalski industriji, ki bo ustvarjala visokokakovostna delovna mesta in spodbujala tehnološke inovacije. Tako se bo vzpostavil učinkovit regulativni okvir za vključevanje novih poslovnih modelov in tehnologij.

1.4.2. Specifični cilji in zadevne dejavnosti v strukturi ABM/ABB

Specifični cilj št.

Specifični cilji te pobude so naslednji:

- 1) odpraviti nepotrebne zahteve in zagotoviti, da je uredba sorazmerna s tveganji, povezanimi z različnimi vrstami letalskih dejavnosti;
- 2) zagotoviti, da so nove tehnologije in razvoj trga učinkovito integrirani in uspešno nadzorovani;
- 3) določiti proces upravljanja varnosti, pri katerem bo Unija sodelovala z državami članicami pri skupnem odkrivanju in zmanjševanju tveganj v civilnem letalstvu;

³³

ABM: upravljanje po dejavnostih, ABB: oblikovanje proračuna po dejavnostih.

³⁴

Po členu 54(2)(a) oz. (b) finančne uredbe.

- 4) odpraviti vrzeli v regulativnem sistemu in zagotoviti njegovo doslednost;
- 5) vzpostaviti učinkovito delujoč sistem za združevanje in souporabo sredstev med državami članicami in Agencijo.

Zadevne dejavnosti v strukturi ABM/ABB

06 02 Evropska prometna politika

1.4.3. Pričakovani rezultati in posledice

Navedite, kakšne posledice naj bi imel(-a) predlog/pobuda za upravičence/ciljne skupine.

Rezultati specifičnega cilja št. 1: okvir za odpravo nepotrebnih/preveč predpisovalnih pravil; uvedba pravil, ki temeljijo na uspešnosti, pri čemer se opredelijo cilji, ki jih je treba doseči, vendar pušča prožnost glede načinov za uresničitev teh ciljev; okvir za prilagoditev pravil glede na tveganje, povezano z dejavnostjo, ki jo pravila regulirajo.

Rezultati specifičnega cilja št. 2: uvedba tehnološko nevtralnih pravil, kadar je to mogoče, uvedba pravnega okvira za brezpilotne zrakoplove; večja uporaba industrijskih standardov; poenostavljen regulativni okvir za pogodbe o zakupu zrakoplova s posadko, sklenjene med operatorji EU.

Rezultati specifičnega cilja št. 3: pravna obveznost za sprejetje evropskega letalskega varnostnega programa, evropskega načrta za varnost v letalstvu in državnih varnostnih programov, ki temeljijo drug na drugem; boljša izmenjava in analiza informacij in podatkov.

Rezultati specifičnega cilja št. 4: uvedba bistvenih zahtev za zemeljsko oskrbo, varstvo okolja za aeronavtične izdelke in kibernetiko varnost; tesnejše sodelovanje med EASA in Komisijo pri zadevah v zvezi z varovanjem; pravna podlaga za pregled varstva okolja na področju letalstva.

Rezultati specifičnega cilja št. 5: oblikovanje kroga akreditiranih nadzornikov EU; vzpostavitev nadzornega mehanizma za izredne razmere; pravni okvir za prenos regulativnih pristojnosti na druge države članice ali EASA; možnost dodeljevanja nalog certificiranja in nadzora pristojnim organizacijam uporabnikov v sektorju splošnega letalstva; spodbujanje metod nadzora, ki temeljijo na tveganju in uspešnosti; vzpostavitev evropskega odložišča za informacije, ki so pomembne za sodelovanje med organi za certificiranje, nadzor in izvrševanje; možnost izbire za sodelovanje v sistemu Unije za državne zrakoplove in zrakoplove iz Priloge II.

1.4.4. Kazalniki rezultatov in posledic

Navedite, s katerimi kazalniki se bo spremljalo izvajanje predloga/pobude.

Kazalniki za specifični cilj št. 1:

- število vprašanj o razlagi pravil, ki jih prejme EASA;
- število operatorjev, ki uporabljajo pravila, ki temeljijo na uspešnosti, za dokazovanje skladnosti z bistvenimi zahtevami;
- število licenc zasebnega pilota v splošnem letalstvu;
- zmanjšanje stroškov za operatorje.

Kazalniki za specifični cilj št. 2:

- število pravil, ki se sklicujejo na industrijske standarde;
- starost flote splošnega letalstva v EU;
- zmanjšanje stroškov za certificiranje in proizvodnjo zrakoplovov;
- število novih certifikacij.

Kazalniki za specifični cilj št. 3:

- število nesreč v zvezi z rastjo prometa;

- rezultati standardizacije in dejavnosti stalnega spremljanja EASA;
- število državnih varnostnih programov in njihova raven izvajanja v državah članicah.

Kazalniki za specifični cilj št. 4:

- število vprašanj o razlagi revidiranih pravil, ki jih prejme EASA;
- število tveganjih dogodkov, ki zajemajo zemeljsko oskrbo;
- povratne informacije deležnikov.

Kazalniki za specifični cilj št. 5:

- rezultati standardizacije in dejavnosti stalnega spremljanja EASA glede sredstev in pristojnosti v državah članicah;
- število držav članic, ki uporabljajo nadzornike EU za varnost v letalstvu, in novih instrumentov za združevanje in souporabo sredstev (prenos pristojnosti, možnost vključitve državnih zrakoplovov in zrakoplovov iz Priloge II);
- razvoj sredstev v nacionalnih letalskih organih držav članic, merjenih v smislu ekvivalentov polnega delovnega časa in proračuna.

1.5. Utemeljitev predloga/pobude

1.5.1. *Potrebe, ki jih je treba zadovoljiti kratkoročno ali dolgoročno*

Zagotoviti, da se visoka raven varnosti v civilnem letalstvu ohranja tudi ob vse večjem obsegu prometa.

Prispevati h konkurenčnosti letalskega sektorja z učinkovitejšim evropskim sistemom civilnega letalstva ob hkratnem zagotavljanju visokih varnostnih in okoljskih standardov.

Zahteve ICAO, da države članice sprejmejo državne varnostne programe.

1.5.2. *Dodana vrednost ukrepanja EU*

Letalski prevoz je v veliki meri nadnacionalen, zato je zanj že po naravi potreben regulativni pristop na ravni EU.

Države članice se na splošno strinjajo, da so na področju varnosti v civilnem letalstvu potrebna skupna pravila, če želimo doseči visoko raven varnosti. To se je izkazalo že pri prvotnem sprejetju Uredbe (ES) št. 216/2008 in njene predhodne Uredbe (ES) št. 1592/2002. Varnost evropskega sistema civilnega letalstva je med drugim odvisna od tega, kako dobro so elementi tega sistema medsebojno povezani. Vsak vmesnik v tem sistemu pomeni tveganje, zaradi katerega je potrebno usklajevanje. Skupna zakonodaja odpravlja potrebo po usklajevanju med regulativnimi sistemi držav članic, zato prispeva k večji varnosti. Skupen evropski sistem varnosti je mogoče najučinkoviteje spodbujati le na ravni EU. Podobno bo dosežena večja učinkovitost z enotnim evropskim sistemom za varnost v civilnem letalstvu, ki bo prispeval k odpravi drage razdrobljenosti.

1.5.3. *Spoznanja iz podobnih izkušenj v preteklosti*

Pobuda med drugim temelji na temeljiti analizi izkušenj, pridobljenih pri uporabi Uredbe (ES) št. 216/2008 in njene predhodne Uredbe (ES) št. 1592/2002, vključno z

oceno delovanja Uredbe (ES) št. 216/2008, ki je bila izvedena leta 2013 v skladu s členom 62 navedene uredbe.

1.5.4. *Skladnost in možnosti sinergij z drugimi ustreznimi instrumenti*

Ta pobuda pomeni končni rezultat v okviru letalskega svežnja, ki naj bi bil sprejet konec leta 2015 in bo prispeval h konkurenčnosti letalskega sektorja EU.

Pobuda je v skladu z belo knjigo o prometu iz leta 2011, katere cilj je, da postane Evropa najvarnejša regija za letalstvo.

Pobuda je poleg tega v skladu s strategijo Evropa 2020 in prednostnimi nalogami Komisije, saj razvija notranji trg ter spodbuja inovacije in tako pozitivno vpliva na delovna mesta in rast ter na konkurenčnost letalskega sektorja na svetovni ravni.

Glede vprašanj upravljanja EASA je pobuda skladna s priporočili v skupni izjavi Komisije, Evropskega parlamenta in Sveta o decentraliziranih agencijah in ta priporočila izvaja.

1.6. Trajanje ukrepa in finančnih posledic

☐ **Časovno omejen(-a)** predlog/pobuda:

- ☐ trajanje predloga/pobude od [DD.MM.]LLLL do [DD.MM.]LLLL,
- ☐ finančne posledice med letoma LLLL in LLLL.

☒ **Časovno neomejen(-a)** predlog/pobuda:

- izvajanje z obdobjem uvajanja med letoma LLLL in LLLL,
- ki mu sledi izvajanje predloga/pobude v celoti.

1.7. Načrtovani načini upravljanja³⁵

☐ **Neposredno upravljanje** – Komisija.

- ☐ z lastnimi službami, vključno z zaposlenimi v delegacijah Unije,
- ☐ prek izvajalskih agencij.

☐ **Deljeno upravljanje** z državami članicami.

☒ **Posredno upravljanje** s poverjanjem nalog izvrševanja proračuna:

- ☐ tretjim državam ali organom, ki jih te imenujejo,
- ☐ mednarodnim organizacijam in njihovim agencijam (navedite),
- ☐ EIB in Evropskemu investicijskemu skladu,
- ☒ organom iz členov 208 in 209 finančne uredbe,
- ☐ subjektom javnega prava,
- ☐ subjektom zasebnega prava, ki opravljajo javne storitve, kolikor ti subjekti zagotavljajo ustrezna finančna jamstva,
- ☐ subjektom zasebnega prava države članice, ki so pooblaščen za izvajanje javno-zasebnih partnerstev in ki zagotavljajo ustrezna finančna jamstva,
- ☐ osebam, pooblaščenim za izvajanje določenih ukrepov SZVP v skladu z naslovom V PEU in opredeljenim v zadevnem temeljnem aktu.
- *Pri navedbi več kot enega načina upravljanja je treba to natančneje obrazložiti v oddelku „opombe“.*

Opombe

Jih ni.

³⁵

Pojasnila o načinih upravljanja in sklici na finančno uredbo so na voljo na spletišču BudgWeb: http://www.cc.cec/budg/man/budgmanag/budgmanag_en.html.

2. UKREPI UPRAVLJANJA

2.1. Pravila o spremljanju in poročanju

Navedite pogostost in pogoje.

Številni mehanizmi za spremljanje in ocenjevanje že obstajajo in se lahko uporabijo, ker je na področju varnosti v civilnem letalstvu spremljanje uspešnosti sestavni del regulativnega okvira Unije. Glede učinkovitosti predlaganega ukrepa, ko bo ta sprejet, bo veljalo obvezno ocenjevanje vsakih pet let, kot je urejeno v skladu s sedanjo Uredbo (ES) št. 216/2008.

Zahteve za letno poročanje Agencije vključujejo pripravo konsolidiranega letnega poročila o dejavnostih in končnih zaključnih računov.

2.2. Upravljavski in kontrolni sistem

2.2.1. Ugotovljena tveganja

Jih ni.

2.2.2. Podatki o vzpostavljenem sistemu notranje kontrole

EASA kot agencija Unije uporablja veljavne kontrolne metode decentraliziranih agencij, ki so bile že določene v Uredbi (ES) št. 216/2008.

Finančna uredba EASA, ki temelji na okvirni finančni uredbi za agencije, določa imenovanje notranjega revizorja in zahteve v zvezi z notranjo revizijo.

2.2.3. Ocena stroškov in koristi kontrol ter ocena pričakovane stopnje tveganja napak

Ni relevantno.

2.3. Ukrepi za preprečevanje goljufij in nepravilnosti

Navedite obstoječe ali načrtovane preprečevalne in zaščitne ukrepe.

Člen 111 predlagane uredbe se nanaša na boj proti goljufijam. Na podlagi njega se Uredba (EU, Euratom) št. 883/2013 o preiskavah, ki jih izvaja OLAF, uporablja za EASA, OLAF in Računsko sodišče pa sta pooblaščenca za izvajanje nadaljnjih revizij in preiskav. Besedilo člena je skladno z vzorčnim besedilom za decentralizirane agencije.

Poleg tega je EASA 9. decembra 2014 sprejela strategijo za boj proti goljufijam.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA/POBUDE

3.1. Zadevni razdelki večletnega finančnega okvira in odhodkovne proračunske vrstice

- Obstoječe proračunske vrstice

Po vrstnem redu razdelkov večletnega finančnega okvira in proračunskih vrstic.

Razdelek večletnega finančnega okvira	Proračunska vrstica	Vrsta odhodkov	Prispevek			
	številka poimenovanje.....	dif./ nedif. ³⁶	držav Efte ³⁷	držav kandidat ³⁸	tretjih držav	po členu 21(2)(b) finančne uredbe
1 Pametna in vključujoča rast a) Konkurenčnost za rast in delovna mesta	06 02 02 Evropska agencija za varnost v letalstvu	Razlika	DA	NE	DA*	NE

- * Prispevek Švice v skladu s Sklepom št. 1/2007 (2008/100/ES)

- Zahtevane nove proračunske vrstice Ni relevantno.

Po vrstnem redu razdelkov večletnega finančnega okvira in proračunskih vrstic.

Razdelek večletnega finančnega okvira	Proračunska vrstica	Vrsta odhodkov	Prispevek			
	številka poimenovanje.....	dif./ nedif.	držav Efte	držav kandidat	tretjih držav	po členu 21(2)(b) finančne uredbe
	[XX.YY.YY.YY]		DA/NE	DA/NE	DA/NE	DA/NE

³⁶ Dif. = diferencirana sredstva / nedif. = nediferencirana sredstva.

³⁷ Efta: Evropsko združenje za prosto trgovino.

³⁸ Države kandidatke in po potrebi potencialne države kandidatke z Zahodnega Balkana.

3.2. Ocenjene posledice za odhodke

3.2.1. Povzetek ocenjenih posledic za odhodke³⁹

v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

Razdelek večletnega finančnega okvira	Številka 1a	Razdelek 1a Konkurenčnost za rast in delovna mesta
--	--------------------	---

GD: MOVE			Leto N ⁴⁰	Leto N + 1	Leto N + 2	Leto N + 3	Vstavite ustrezno število let glede na trajanje posledic (gl. točko 1.6)			SKUPAJ
•Odobritve za poslovanje										
Številka proračunske vrstice 06 02 02	obveznosti	(1)	34,870 + 1,575 = 36,445	34,870 + 2,045 = 36,915	35,568 + 1,395 = 36,963	36,279 + 1,395 = 37,674				časovno neomejen predlog
	plačila	(2)	36,445	36,915	36,963	37,674				časovno neomejen predlog
Odobritve za upravne zadeve, ki se financirajo iz sredstev določenih programov ⁴¹ Ni relevantno.										
Številka proračunske vrstice		(3)								
Odobritve za GD MOVE SKUPAJ	obveznosti	= 1	36,445	36,915	36,963	37,674				časovno neomejen predlog
	plačila	= 2	36,445	36,915	36,963	37,674				časovno neomejen predlog

³⁹ Odhodki, ki se prilagodijo glede na dogovor kabinetov o dodatnih delovnih mestih in pogodbenih uslužbencih.

⁴⁰ Leto N je leto začetka izvajanja predloga/pobude.

⁴¹ Tehnična in/ali upravna pomoč ter odhodki za podporo izvajanja programov in/ali ukrepov EU (prej vrstice BA), posredne raziskave, neposredne raziskave.

Odobritve iz RAZDELKA 1a večletnega finančnega okvira SKUPAJ	obveznosti		36,445	36,915	36,963	37,674				časovno neomejen predlog
	plačila		36,445	36,915	36,963	37,674				časovno neomejen predlog

Razdelek večletnega finančnega okvira	5	„Upravni odhodki“
--	----------	-------------------

v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

		Leto N	Leto N + 1	Leto N + 2	Leto N + 3	Vstavite ustrezno število let glede na trajanje posledic (gl. točko 1.6)			SKUPAJ
GD: MOVE									
Človeški viri Osnova za izračun: sedanja raven proračuna za osebje pri GD MOVE, ki se ukvarja z vprašanji v zvezi z Uredbo (ES) št. 216/2008 in EASA (7 EPDČ x 132 000 EUR/leto = 924 000 EUR)		0,924	0,924	0,924	0,924				časovno neomejen predlog
Drugi upravni odhodki		0	0	0	0				
GD MOVE SKUPAJ	odobritve	0,924	0,924	0,924	0,924				časovno neomejen predlog

Odobritve iz RAZDELKA 5 večletnega finančnega okvira SKUPAJ	(obveznosti skupaj = plačila skupaj)	0,924	0,924	0,924	0,924				
--	---	-------	-------	-------	-------	--	--	--	--

v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

		Leto N ⁴²	Leto N + 1	Leto N + 2	Leto N + 3	Vstavite ustrezno število let glede na trajanje posledic (gl. točko 1.6)			SKUPAJ
Odobritve iz	obveznosti	37,369	37,839	37,887	38,598				časovno neomejen predlog

⁴² Leto N je leto začetka izvajanja predloga/pobude.

RAZDELKOV od 1 do 5 večletnega finančnega okvira SKUPAJ	plačila	37,369	37,839	37,887	38,598				časovno neomejen predlog
--	---------	--------	--------	--------	--------	--	--	--	-----------------------------

3.2.1.1 Predlog osnutka kadrovskega načrta za EASA za obdobje 2017–2020

Predlog zaposlovanja za EASA za obdobje 2017–2020 (skupaj) *	2016**	2017	2018	2019	2020
Razredi AD	548	541	540	540	540
Novi razredi AD		5			
Skupaj AD	548	546	540	540	540
Razredi AST	128	123	118	118	118
Novi razredi AST					
Skupaj AST	128	123	118	118	118
Delovna mesta v skladu s kadrovskim načrtom skupaj	676	669	658	658	658

* Ti podatki bodo prilagojeni glede na sistem prožnosti za delovna mesta, povezana s pristojbinami in dajatvami, ki jih je treba določiti na podlagi sklopa kazalnikov v zvezi z delovno obremenitvijo in učinkovitostjo Agencije, ki jih odobri Komisija. Najpozneje ob sprejetju predloga proračuna za leto 2017 bo Komisija predstavila revidirano oceno finančnih posledic zakonodajnega predloga v zvezi s podrobnostmi, kako bi sistem prožnosti za delovna mesta, povezana s pristojbinami in dajatvami, deloval v praksi in kakšen bi bil ustrezen učinek na kadrovski načrt Agencije. Medtem ko rezultati tekočega dela še niso znani, je v oceni finančnih posledic, ki je priložena temu predlogu, določeno stabilno stanje za število delovnih mest, povezanih s pristojbinami in dajatvami, na podlagi sporočila Komisije o načrtovanju človeških in finančnih virov za decentralizirane agencije v obdobju 2014–2020 in prilagojeno odločitvam, ki jih je proračunski organ sprejel v proračunskem postopku za leto 2016 in predhodnih postopkih.

** Podatki za leto 2016 so odvisni od sprejetja končnega proračuna s strani proračunskega organa. Podatke za obdobje 2017–2020 bo morda treba prilagoditi po vsakoletnem sprejetju končnega proračuna.

Predlog zaposlovanja za EASA za obdobje 2017–2020 (prispevek EU) *	2016	2017	2018	2019	2020
Razredi AD	175	177	184	184	184
Novi razredi AD		5			
Skupaj AD	175	182	184	184	184
Razredi AST	50	46	42	42	42
Novi razredi AST					
Skupaj AST	50	46	42	42	42
Delovna mesta v skladu s kadrovskim načrtom skupaj	225	228	226	226	226

* Ti podatki vključujejo uporabo 2-odstotnega zmanjšanja (zmanjšanje števila zaposlenih za 1 % in enoodstotna letna dajatev za rezervo delovnih mest za prerazporeditve) do leta 2018 in dodatna delovna mesta, predvidena za TCO in RPAS, kot je določeno v Prilogi I k sporočilu Komisije o načrtovanju človeških in finančnih virov (COM(2013) 519).

Predlog zaposlovanja za EASA za obdobje 2017–2020 (pristojbine in dajatve)*	2016	2017	2018	2019	2020
Razredi AD	373	364	356	356	356
Novi razredi AD					
Skupaj AD	373	364	356	356	356
Razredi AST	78	77	76	76	76
Novi razredi AST					
Skupaj AST	78	77	76	76	76

Delovna mesta v skladu s kadrovskim načrtom skupaj	451	441	432	432	432
---	-----	-----	-----	-----	-----

* Ti podatki bodo prilagojeni glede na sistem prožnosti za delovna mesta, povezana s pristojbinami in dajatvami, ki jih je treba določiti na podlagi sklopa kazalnikov v zvezi z delovno obremenitvijo in učinkovitostjo Agencije, ki jih odobri Komisija. Najpozneje ob sprejetju predloga proračuna za leto 2017 bo Komisija predstavila revidirano oceno finančnih posledic zakonodajnega predloga v zvezi s podrobnostmi, kako bi sistem prožnosti za delovna mesta, povezana s pristojbinami in dajatvami, deloval v praksi in kakšen bi bil ustrezeni učinek na kadrovski načrt Agencije. Medtem ko rezultati tekočega dela še niso znani, je v oceni finančnih posledic, ki je priložena temu predlogu, določeno stabilno stanje za število delovnih mest, povezanih s pristojbinami in dajatvami, na podlagi sporočila Komisije o načrtovanju človeških in finančnih virov za decentralizirane agencije v obdobju 2014–2020 in prilagojeno odločitvam, ki jih je proračunski organ sprejel v proračunskem postopku za leto 2016 in predhodnih postopkih.

3.2.2. Ocenjene posledice za odobritve za poslovanje

- ☐ Za predlog/pobudo niso potrebne odobritve za poslovanje.
- ☒ Za predlog/pobudo so potrebne odobritve za poslovanje⁴³, kot je pojasnjeno v nadaljevanju:
- (Osnova za izračun: skupni povprečni strošek 1 EPDČ: 132 000 EUR)

odobritve za prevzem obveznosti v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

Cilji in realizacije			Leto N		Leto N + 1		Leto N + 2		Leto N + 3		Vstavite ustrezno število let glede na trajanje posledic (gl. točko 1.6)						SKUPAJ			
	REALIZACIJE																			
			število	stroški	število	stroški	število	stroški	število	stroški	število	stroški	število	stroški	število	stroški	število	stroški	število realizacij skupaj	stroški realizacij skupaj
SPECIFIČNI CILJ št. 1 ⁴⁴ Odpraviti nepotrebne zahteve in zagotoviti, da je uredba sorazmerna s tveganji, povezanimi z različnimi vrstami letalskih dejavnosti			Za EASA brez dodatnih posledic, saj bodo realizacije krite s sedanjimi odobritvami.																	
Seštevek za specifični cilj št. 1			0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
SPECIFIČNI CILJ št. 2 Zagotoviti, da so nove tehnologije in razvoj trga učinkovito integrirani in uspešno nadzorovani			število	stroški	število	stroški	število	stroški	število	stroški	število	stroški	število	stroški	število	stroški	število	stroški	število realizacij skupaj	stroški realizacij skupaj

⁴³ Odobritve, ki jih je treba prilagoditi glede na dogovor kabinetov o dodatnih delovnih mestih in pogodbenih uslužbencih.

⁴⁴ Kakor je opisan v točki 1.4.2 „Specifični cilji ...“.

Novi pravni okvir za brezпилотne zrakoplove																
Seštevek za specifični cilj št. 2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
SPECIFIČNI CILJ št. 3 Določiti proces upravljanja varnosti, pri katerem bo Unija sodelovala z državami članicami pri skupnem odkrivanju in zmanjševanju tveganj v civilnem letalstvu	število	stroški	število	stroški	število	stroški	število	stroški	število	stroški	število	stroški	število	stroški	število realizacij skupaj	stroški realizacij skupaj
Evropsko odložišče (člen 28): osnovni podatki za odločanje in spremljanje (vključno z 1 PU/leto, enkratnimi stroški za IT v višini 0,3 milijona EUR v letu n in n + 1 ter letnimi tekočimi stroški v višini 0,20 milijona EUR)		0,535		0,570		0,270		0,270								časovno neomejen predlog
„Masovni podatki“: podatki in analiza za evropski letalski sistem (stroški osebja za 2 EPDČ + 1 PU/leto, brez stroškov poslovanja)		0,167		0,334		0,334		0,334								časovno neomejen predlog
Seštevek za specifični cilj št. 3		0,702		0,904		0,604		0,604								časovno neomejen predlog
SPECIFIČNI CILJ št. 4 Odpraviti vrzeli v regulativnem sistemu in zagotoviti njegovo doslednost	število	stroški	število	stroški	število	stroški	število	stroški	število	stroški	število	stroški	število	stroški	število realizacij skupaj	stroški realizacij skupaj

Zemeljska oskrba: vzpostaviti in vzdrževati sistem skupnih zahtev (člen 11) (stroški osebja za 1 EPDČ/leto)		0,066		0,132		0,132		0,132								časovn o neomej en predlog
Vidiki usklajevanja varovanja in varnosti; podpora za sprejemanje predpisov in inšpekcijske preglede (člen 40) (stroški osebja za 1 EPDČ/leto)		0,066		0,132		0,132		0,132								časovn o neomej en predlog
Nove evropske certifikacijske zahteve za varstvo okolja in poročila (člen 39) (vključno z 1 EPDČ/leto in letnimi stroški za IT v višini 0,15 milijona EUR)		0,216		0,282		0,282		0,282								časovn o neomej en predlog
Seštevek za specifični cilj št. 4		0,348		0,546		0,546		0,546								časovn o neomej en predlog
SPECIFIČNI CILJ št. 5 Vzpostaviti učinkovito delujoč sistem za združevanje in souporabo sredstev med državami članicami in Agencijo	število	stroški	število	stroški	število	stroški	število	stroški	število	stroški	število	stroški	število	stroški	število realiza cij skupaj	stroški realiza cij skupaj
Spodbujanje metod nadzora, ki temeljijo na tveganju in uspešnosti		0,100		0,100		0,100		0,100								0,400
Krog strokovnjakov (člen 17) (vključno z 1 PU, enkratnimi stroški v višini 0,1 milijona EUR v letu n in n + 1 in letnimi tekočimi stroški v višini 5 000 EUR)		0,140		0,175		0,075		0,075								časovn o neomej en predlog

Vzpostavitev okvira za prenos pristojnosti (člen 18)		0,175		0,175		0,00		0,00							0,350
Zagotovitev skupnih standardov usposabljanja (člen 43) (vključno z 1 PU/leto in enkratnimi stroški za gradivo za usposabljanje v letu n in n + 1 v višini 0,075 milijona EUR)		0,11		0,145		0,070		0,070							časovn o neomej en predlog
Seštevek za specifični cilj št. 5		0,525		0,595		0,245		0,245							
STROŠKI SKUPAJ		1,575		2,045		1,395		1,395							

3.2.3. Ocenjene posledice za odobritve za upravne zadeve

3.2.3.1. Povzetek

- ☐ Za predlog/pobudo niso potrebne odobritve za upravne zadeve.
- ☒ Za predlog/pobudo so potrebne odobritve za upravne zadeve, kot je pojasnjeno v nadaljevanju:
- Osnova za izračun: sedanja raven proračuna za osebje pri GD MOVE, ki se ukvarja z vprašanji v zvezi z Uredbo (ES) št. 216/2008 in EASA (7 EPDČ x 132 000 EUR/leto = 924 000 EUR)

v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

	Leto N ⁴⁵	Leto N + 1	Leto N + 2	Leto N + 3	Vstavite ustrezno število let glede na trajanje posledic (gl. točko 1.6)	SKUPAJ
--	-------------------------	---------------	---------------	---------------	---	--------

RAZDELEK 5 večletnega finančnega okvira								
Človeški viri	0,924	0,924	0,924	0,924				
Drugi upravni odhodki	0	0	0	0				
Seštevek za RAZDELEK 5 večletnega finančnega okvira	0,924	0,924	0,924	0,924				

Odobritve zunaj RAZDELKA 5⁴⁶ večletnega finančnega okvira								
Človeški viri	0	0	0	0				
Drugi upravni odhodki	0	0	0	0				
Seštevek za odobritve zunaj RAZDELKA 5 večletnega finančnega okvira	0	0	0	0				

SKUPAJ	0,924	0,924	0,924	0,924				
---------------	-------	-------	-------	-------	--	--	--	--

Potrebe po odobritvah za človeške vire in druge upravne odhodke se krijejo z odobritvami GD, ki so že dodeljene za upravljanje ukrepa in/ali so bile prerazporejene znotraj GD, po potrebi skupaj z dodatnimi viri, ki se lahko pristojnemu GD dodelijo v okviru postopka letne dodelitve virov glede na proračunske omejitve.

⁴⁵ Leto N je leto začetka izvajanja predloga/pobude.

⁴⁶ Tehnična in/ali upravna pomoč ter odhodki za podporo izvajanja programov in/ali ukrepov EU (prej vrstice BA), posredne raziskave, neposredne raziskave.

3.2.3.2. Ocenjene potrebe po človeških virih

- ☐ Za predlog/pobudo niso potrebni človeški viri.
- ☒ Za predlog/pobudo so potrebni človeški viri, kot je pojasnjeno v nadaljevanju:

ocena, izražena v ekvivalentu polnega delovnega časa

	Leto N	Leto N + 1	Leto N + 2	Leto N + 3	Vstavite ustrezno število let glede na trajanje posledic (gl. točko 1.6)		
• Delovna mesta v skladu s kadrovskim načrtom (uradniki in začasni uslužbenci)							
06 01 01 01 (sedež in predstavništva Komisije)	7	7	7	7			
XX 01 01 02 (delegacije)	0	0	0	0			
XX 01 05 01 (posredne raziskave)	0	0	0	0			
10 01 05 01 (neposredne raziskave)	0	0	0	0			
• Zunanji sodelavci (v ekvivalentu polnega delovnega časa: EPDČ⁴⁷)							
XX 01 02 01 (PU, NNS, ZU iz splošnih sredstev)	0	0	0	0			
XX 01 02 02 (PU, LU, NNS, ZU in MSD na delegacijah)	0	0	0	0			
XX 01 04 yy ⁴⁸	0	0	0				
	0	0	0				
XX 01 05 02 (PU, NNS, ZU za posredne raziskave)	0	0	0	0			
10 01 05 02 (PU, NNS, ZU za neposredne raziskave)	0	0	0	0			
Druge proračunske vrstice (navedite)							
SKUPAJ	7	7	7	7			

XX je zadevno področje ali naslov.

Potrebe po človeških virih se krijejo z osebjem GD, ki je že dodeljeno za upravljanje ukrepa in/ali je bilo prerazporejeno znotraj GD, po potrebi skupaj z dodatnimi viri, ki se lahko pristojnemu GD dodelijo v okviru postopka letne dodelitve virov glede na proračunske omejitve.

Opis nalog:

Uradniki in začasni uslužbenci	Osebe GD MOVE, ki se ukvarja z zadevami v zvezi z varnostjo v civilnem letalstvu, varstvom okolja v letalstvu in EASA, vključno z: – upravljanjem sprejetja in izvajanja ukrepov na podlagi priporočil EASA (sklepi in uredbe Komisije); – upravnim sodelovanjem in nadzorom EASA: delovni programi, večletni načrti kadrovske politike, sestanki upravnega odbora in drugih odborov; – razvojem in usklajevanjem politik; – finančnimi in računovodskimi odgovornostmi v zvezi z EASA na ravni Komisije (proračun, razrešnica itd.).
Zunanji sodelavci	

⁴⁷ PU = pogodbeni uslužbenec; LU = lokalni uslužbenec; NNS = napoteni nacionalni strokovnjak; ZU = začasni uslužbenec; MSD = mladi strokovnjak na delegaciji.

⁴⁸ Dodatna zgornja meja za zunanje sodelavce v okviru odobritev za poslovanje (prej vrstice BA).

3.2.4. Skladnost z veljavnim večletnim finančnim okvirom

- ☐ Predlog/pobuda je v skladu z veljavnim večletnim finančnim okvirom.
- ☒ Za predlog/pobudo je potrebna sprememba zadevnega razdelka večletnega finančnega okvira.

Pojasnite zahtevano spremembo ter navedite zadevne proračunske vrstice in ustrezne zneske⁴⁹.

Proračunska vrstica: 06 02 02

v mio. EUR

N: 36,445

N + 1: 36,915

N + 2: 36,963

N + 3: 37,674

- ☐ Za predlog/pobudo je potrebna uporaba instrumenta prilagodljivosti ali sprememba večletnega finančnega okvira.

Pojasnite te zahteve ter navedite zadevne razdelke in proračunske vrstice ter ustrezne zneske.

3.2.5. Udeležba tretjih oseb pri financiranju

- V predlogu/pobudi ni načrtovano sofinanciranje tretjih oseb.
- V predlogu/pobudi je načrtovano sofinanciranje, kot je ocenjeno v nadaljevanju:

odobritve v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

	Leto N	Leto N + 1	Leto N + 2	Leto N + 3	Vstavite ustrezno število let glede na trajanje posledic (gl. točko 1.6)			Skupaj
Prispevek iz držav EGP/Efte, razen Švice*	1,070	1,070	1,054	1,073				
Prispevek Švice**	1,0	1,0	1,0	1,0				
Sofinancirane odobritve SKUPAJ	2,070	2,070	2,054	2,073				

* Na podlagi predpostavke 2,76-odstotnega letnega prispevka EU. Za namen izračuna se privzame, da namenski prejemki, ki izhajajo iz presežkov prejšnjih let, znašajo 0.

** Približek v skladu s Sklepom št. 1/2007 Skupnega odbora Skupnost-Švica za zračni promet, ki je bil ustanovljen na podlagi Sporazuma med Evropsko skupnostjo in Švicarsko konfederacijo o zračnem prometu (2008/100/ES).

⁴⁹

Zneski, ki se prilagodijo glede na dogovor kabinetov o dodatnih delovnih mestih in pogodbenih uslužbencih.

3.3. Ocenjene posledice za prihodke

- ☒ Predlog/pobuda nima finančnih posledic za prihodke.
- ☐ Predlog/pobuda ima finančne posledice, kot je pojasnjeno v nadaljevanju:
 - ☐ za lastna sredstva,
 - ☐ za razne prihodke.

v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

Prihodkovna proračunska vrstica	Odobritve na voljo za tekoče proračunsko leto	Posledice predloga/pobude ⁵⁰						
		leto N	leto N + 1	leto N + 2	leto N + 3	Vstavite ustrezno število let glede na trajanje posledic (gl. točko 1.6)		
Člen								

Za razne namenske prejemke navedite zadevne odhodkovne proračunske vrstice.

--

Navedite metodo za izračun posledic za prihodke.

--

⁵⁰

Pri tradicionalnih lastnih sredstvih (carine, prelevmani na sladkor) se navedejo neto zneski, tj. bruto zneski po odbitku 25 % stroškov pobiranja.